

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2008

Vyhlásené: 20. 11. 2008   Časová verzia predpisu účinná od: 1. 7.2011 do: 30. 6.2013

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

447

ZÁKON

z 29. októbra 2008

**o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného
postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len „preukaz“), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovací preukaz“) a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu.¹⁾

(2) Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

§ 2

Základné pojmy

(1) Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „kompenzácia“) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu.^{1a)} Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(2) Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

(3) Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

(4) Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

§ 3

Účastníci právnych vzťahov

(1) Účastníci právnych vzťahov podľa tohto zákona sú

a) fyzická osoba, ktorá je

1. občan Slovenskej republiky, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu,²⁾
2. cudzinec, ktorý je občan členského štátu Európskej únie, štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie (ďalej len „Európsky hospodársky priestor“) a ktorý má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu³⁾ a je zamestnaný alebo študuje na štátom uznanej škole na území Slovenskej republiky,
3. cudzinec, ktorý je občan štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorý má registrovaný trvalý pobyt na neobmedzený čas na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁴⁾
4. rodinný príslušník cudzinca uvedeného v druhom bode, ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
5. cudzinec, ktorý je rodinný príslušník občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁵⁾
6. cudzinec, ktorý nie je občan štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorého práva na kompenzáciu zaručuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá bola uverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky,
7. cudzinec, ktorému bol udelený azyl podľa osobitného predpisu,⁶⁾

b) príslušný orgán, ktorý podľa tohto zákona je

1. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
2. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“),
3. úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“).

(2) Na účely peňažného príspevku na opatrovanie sa za účastníka právnych vzťahov považuje aj cudzinec, ktorý vykonáva opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na území Slovenskej republiky.

(3) Na účely posúdenia potreby osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu¹⁾ sa za účastníka právnych vzťahov považuje zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately označené v rozhodnutí súdu.^{6a)}

(4) Rodinný príslušník uvedený v odseku 1 písm. a) štvrtom bode a piatom bode je manžel, manželka, rodič a nezaopatrené dieťa.⁷⁾

§ 4

Zásada rovnakého zaobchádzania

Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou osobitným predpisom.⁸⁾

DRUHÁ ČASŤ
OBLASTI KOMPENZÁCIE, POSUDKOVÁ ČINNOSŤ A ZISŤOVANIE PRÍJMU A MAJETKU

Oblasti kompenzácie

§ 5

Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa kompenzujú v oblasti

- a) mobility a orientácie,
- b) komunikácie,
- c) zvýšených výdavkov,
- d) sebaobsluhy.

§ 6

Oblasť mobility a orientácie

(1) V oblasti mobility a orientácie sa kompenzuje znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám podľa osobitného predpisu⁹⁾ a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa.

(2) Znížená pohybová schopnosť a znížená orientačná schopnosť je obmedzená schopnosť samostatne sa premiestňovať v dôsledku narušenia telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

§ 7

Oblasť komunikácie

(1) V oblasti komunikácie sa kompenzuje narušená schopnosť komunikácie. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je umožniť styk so spoločenským prostredím a sprístupniť informácie.

(2) Narušená schopnosť komunikácie je obmedzená schopnosť komunikovať v dôsledku poškodenia alebo straty telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

§ 8

Oblasť zvýšených výdavkov

(1) V oblasti zvýšených výdavkov sa kompenzujú zvýšené výdavky

- a) na diétne stravovanie,
- b) súvisiace
  1. s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia,
  2. so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
  3. so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

(2) Účelom kompenzácie v oblasti zvýšených výdavkov je zmierniť dôsledky pravidelných zvýšených výdavkov spojených s ťažkým zdravotným postihnutím fyzickej osoby.

§ 9

Oblasť sebaobsluhy

(1) V oblasti sebaobsluhy sa kompenzuje obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je poskytnúť pomoc pri úkonoch

sebaobsluhy alebo poskytnúť osobitnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.¹⁾

(2) Obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy je stav, keď fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku poškodenia alebo straty telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií si sama nemôže zabezpečiť úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o svoju domácnosť alebo realizovať základné sociálne aktivity.

Posudková činnosť na účely kompenzácie, na účely preukazu a parkovacieho preukazu

§ 10

(1) Posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

(2) Posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu, sociálny pracovník príslušného orgánu a iní prizvaní odborníci najmä z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie a pomôcok.

Lekárska posudková činnosť

§ 11

(1) Lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je

- a) hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby,
- b) určovanie miery funkčnej poruchy,
- c) posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia,
- d) posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- e) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie,
- f) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6,
- g) posúdenie potreby osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(2) Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

(3) Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

(4) Ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho

preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

(5) Posudkový lekár požiada poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o kompletizáciu lekárskeho nálezu, ak je lekársky nález neúplný.

(6) Lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov.

(7) Posudkový lekár vychádza z lekárskeho nálezu, z ktorého vychádzal pri poslednom posúdení, ak od posúdenia fyzickej osoby podľa odseku 1 neuplynulo viac ako šesť mesiacov a nie sú známe nové skutočnosti o jej zdravotnom stave, ktoré podmieňujú zmenu miery funkčnej poruchy alebo zmenu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

(8) Posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

(9) Posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

(10) Posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada.

(11) Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

(12) Na účely preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

(13) Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

(14) Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 je potvrdenie, ktoré obsahuje vyjadrenie, či fyzická osoba je fyzicky schopná a psychicky schopná vykonávať opatrovanie, alebo či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je schopná udeliť písomný súhlas a odôvodnenie.

(15) Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

(16) Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti podľa odseku 1 písm. g) je vyjadrenie, či zdravotný stav fyzickej osoby vyžaduje osobitnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.^{1a)} Na účely posúdenia potreby osobitnej starostlivosti podľa prvej vety sa miera funkčnej poruchy podľa tohto

zákona neposudzuje. Na posúdenie potreby osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu^{1a)} odseky 1 až 11 platia primerane.

§ 12

Miera funkčnej poruchy

(1) Na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

(2) Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením.

(3) Mieru funkčnej poruchy určenej podľa odsekov 1 a 2 možno zvýšiť o 10 % s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie.

(4) Miera funkčnej poruchy, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 3, sa určí podľa miery funkčnej poruchy, ktorá je svojím charakterom a rozsahom najviac porovnateľná s mierou funkčnej poruchy uvedenou v prílohe č. 3.

(5) Ak je predpoklad, že dôjde k zmene určenej miery funkčnej poruchy, posudkový lekár určí termín opätovného posúdenia zdravotného stavu a príslušný orgán vyzve fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím na opätovné posúdenie zdravotného stavu. Ak je zdravotný stav fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie, posudkový lekár neurčí termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

§ 13

Sociálna posudková činnosť

(1) Sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je

- a) posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- b) posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- d) posudzovanie všetkých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14; na účely parkovacieho preukazu sa posudzuje len oblasť mobility a orientácie a
- e) navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

(2) Sociálna posudková činnosť sa vykonáva, ak je fyzická osoba posúdená ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím.

(3) Sociálnu posudkovú činnosť vykonáva sociálny pracovník príslušného orgánu.

(4) Sociálny pracovník pri vykonávaní sociálnej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s posudkovým lekárom, s odborníkmi z oblasti stavebníctva, architektúry, ergoterapie a pomôcok.

(5) Sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určí a aj v prostredí, v ktorom sa fyzická osoba s ťažkým

zdravotným postihnutím obvykle zdržiava.

(6) Posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie jej schopností a úsilia riešiť svoju nepriaznivú životnú situáciu vlastným pričinením.

(7) Posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zahŕňa najmä hodnotenie schopnosti a rozsahu pomoci, ktorú jej poskytuje rodina. Za rodinu na účely posudzovania rodinného prostredia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje jej manžel alebo manželka, rodičia a deti.

(8) Posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, zahŕňa najmä hodnotenie dopravných systémov a podmienok bývania vrátane prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia podľa osobitného predpisu.⁹⁾

(9) Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

§ 14

Druhy odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu

(1) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na účely tohto zákona, ak je odkázaná na osobnú asistenciu, opatrovanie alebo sociálnu službu podľa osobitného predpisu.^{9a)}

(2) Pri posudzovaní odkázanosti neplnoletej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej neplnoletej fyzickej osobe rovnakého veku.

(3) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel ustanovený v § 20 ods. 2.

(4) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

(5) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomôcku, na úpravu pomôcky, na zdvíhacie zariadenie, na úpravu osobného motorového vozidla, na úpravu bytu, na úpravu rodinného domu alebo na úpravu garáže, ak sociálne dôsledky jej ťažkého zdravotného postihnutia možno prekonať alebo zmierniť pomôckou, úpravou pomôcky, zdvíhacím zariadením, úpravou osobného motorového vozidla alebo úpravou bytu, rodinného domu alebo garáže.

(6) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo
- c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej

dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

(7) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, ak má chorobu alebo poruchu uvedenú v prílohe č. 5.

(8) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, ak má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 6.

(9) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne a obuvi a bytového zariadenia, ak má chronický stav alebo používa technicky náročnú pomôcku uvedené v prílohe č. 7.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby alebo na pomoc psa so špeciálnym výcvikom pri zabezpečovaní pohybu, orientácie a komunikácie so spoločenským prostredím. Za odkázanú na sprievodcu možno považovať fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím najskôr od dovŕšenia tretieho roku veku.

§ 15

Komplexný posudok

(1) Na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje

- a) mieru funkčnej poruchy,
- b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
- d) návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- e) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,
- f) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí,
- g) termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár,
- h) odôvodnenie komplexného posudku.

(2) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby osobnou asistenciou, v komplexnom posudku sa uvedie aj ročný rozsah osobnej asistencie v hodinách podľa jednotlivých činností uvedených v prílohe č. 4, na ktoré je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná.

(3) Na účely parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím sa vypracúva len lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 alebo § 11 ods. 15.

(4) Posudok podľa odseku 1 príslušný orgán nevypracúva, ak miera funkčnej poruchy fyzickej osoby na základe lekárskeho posudku je menej ako 50 %.

(5) Na účely rozhodovania o preukaze sa komplexný posudok nevypracúva a vypracúva sa lekársky posudok podľa § 11 ods. 12 alebo podľa § 11 ods. 15.

(6) Nový posudok podľa odseku 1 sa z dôvodu určenia miery funkčnej poruchy nevypracúva, ak sa na základe opätovného posúdenia zdravotného stavu zistí, že miera funkčnej poruchy fyzickej

osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyššia, nižšia alebo rovnaká ako v komplexnom posudku z posledného posúdenia a je naďalej najmenej 50 %.

(7) Komplexný posudok stráca platnosť, ak sa vypracoval nový komplexný posudok ako podklad na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; príslušný orgán uvedie túto skutočnosť v novom komplexnom posudku.

(8) Príslušný orgán použije určenú mieru funkčnej poruchy a odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom pri vypracúvaní komplexného posudku na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu bez vykonania nového posudzovania miery funkčnej poruchy a odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak bol vypracovaný lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 a nedošlo k zmene zdravotného stavu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

§ 16

Preukaz

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím príslušný orgán vyhotoví preukaz, ak z právoplatného rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu alebo z právoplatného rozhodnutia o preukaze vyplýva, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

(2) Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom sa vyhotovuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ak je odkázaná na sprievodcu podľa § 14 ods. 10.

(3) Preukaz, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 8, je určený na uplatnenie zliav a výhod podľa osobitných predpisov.¹¹⁾

(4) Preukaz obsahuje

- a) názov príslušného orgánu, ktorý preukaz vyhotovil,
- b) evidenčné číslo preukazu,
- c) fotografiu držiteľa preukazu,
- d) meno, priezvisko, titul, dátum narodenia držiteľa preukazu a adresu jeho trvalého pobytu alebo prechodného pobytu,
- e) podpis držiteľa preukazu, ak je schopný sa podpísať,
- f) miesto a dátum vyhotovenia preukazu,
- g) odtlačok úradnej pečiatky orgánu príslušného na vyhotovenie preukazu a podpis oprávneného zamestnanca tohto orgánu,
- h) poznámku, v ktorej sa uvedie názov preukazu v anglickom jazyku slovami „CARD OF PERSON WITH DISABILITIES“; pri fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím s praktickou slepotou alebo úplnou slepotou sa uvedú aj slová „nevidiaci – blind“ a pri nepočujúcej fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sa uvedú aj slová „nepočujúci – deaf“,
- i) ochranné prvky, ktorými sú vodotlač, hologram a zaliatie preukazu do fólie,
- j) poučenie.

(5) Preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom sa označuje červenou čiarou.

§ 17**Parkovací preukaz**

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz na základe právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze.

(2) Parkovací preukaz, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 9, je určený na uplatnenie výhod podľa osobitného predpisu.¹²⁾

(3) Parkovací preukaz obsahuje

a) na prednej strane v jej ľavej časti

1. biely symbol užívateľa vozíka na tmavomodrom pozadí,
2. dátum, ktorým končí platnosť parkovacieho preukazu,
3. evidenčné číslo parkovacieho preukazu,
4. názov a odtlačok úradnej pečiatky príslušného orgánu, ktorý parkovací preukaz vyhotovil a podpis oprávneného zamestnanca tohto orgánu,

b) na prednej strane v jej pravej časti

1. slová „Parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím“ uvedené väčším typom písma,
2. slová „parkovací preukaz“ vo vybraných jazykoch Európskej únie malým typom písma, pričom ako prvé sú tieto slová uvedené v anglickom jazyku,
3. slová „Model Európskej únie“,
4. v pozadí kód Slovenskej republiky vyjadrený písmenami „SK“ obkolesený prstencom dvanástich hviezdíček symbolizujúcich Európsku úniu,

c) na zadnej strane v jej ľavej časti

1. priezvisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa vyhotovuje parkovací preukaz,
2. meno fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa vyhotovuje parkovací preukaz,
3. podpis fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa vyhotovuje parkovací preukaz, ak je schopná sa podpísať,
4. fotografiu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa vyhotovuje parkovací preukaz,

d) na zadnej strane v jej pravej časti

1. slová „Tento preukaz oprávňuje držiteľa k využívaniu vyhradených parkovacích miest a zariadení v členských štátoch EÚ“,
2. slová „Preukaz je potrebné umiestniť v prednej časti vozidla tak, aby bola predná časť preukazu jasne viditeľná na účely kontroly“.

(4) Parkovací preukaz má rozmery 106 mm na výšku a 148 mm na šírku, je bledomodrej farby s výnimkou bieleho symbolu užívateľov vozíka, ktorý má tmavomodré pozadie. Parkovací preukaz obsahuje ochranný prvok hologram a je pokrytý plastickou hmotou.

(5) Doba platnosti parkovacieho preukazu je neobmedzená, ak fyzickej osobe s ťažkým

zdravotným postihnutím nezanikne nárok na parkovací preukaz.

(6) Parkovací preukaz je potrebné umiestniť v prednej časti vozidla tak, aby bola predná časť parkovacieho preukazu jasne viditeľná na účely kontroly.

§ 18

Posudzovanie a zisťovanie príjmu a majetku

(1) Za príjem sa na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu považujú

- a) príjmy fyzických osôb, ktoré sú predmetom dane z príjmu podľa osobitného predpisu¹³⁾ po odpočítaní
  - 1. poistného na povinné verejné zdravotné poistenie a na dobrovoľné verejné zdravotné poistenie,
  - 2. poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a príspevku na starobné dôchodkové sporenie,
  - 3. preddavku na daň alebo dane z príjmov fyzických osôb,
  - 4. výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov fyzických osôb,
- b) príjmy, ktoré nie sú predmetom dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾
- c) príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ ak tento zákon neustanovuje inak,
- d) náhrady výdavkov pri výkone práce v zahraničí do výšky ustanovenej osobitným predpisom,¹⁶⁾
- e) peňažný príspevok na opatrovanie, ak tento zákon neustanovuje inak,
- f) ďalšie príjmy fyzických osôb podľa osobitných predpisov,¹⁷⁾
- g) štipendium študenta v doktorandskom študijnom programe v dennej forme poskytované podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

(2) Daňová strata sa zohľadňuje podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾

(3) Za príjem sa na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu nepovažujú

- a) jednorazové štátne sociálne dávky poskytnuté podľa osobitných predpisov,²⁰⁾
- b) prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa poskytnutý podľa osobitného predpisu,²¹⁾
- c) peňažné príspevky na kompenzáciu, ak tento zákon neustanovuje inak,
- d) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- e) invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok spätne vyplatené podľa osobitného predpisu,²²⁾
- f) jednorazová dávka v hmotnej núdzi,²³⁾
- g) štipendiá, ak tento zákon neustanovuje inak,
- h) prijaté náhrady škôd, náhrady nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škody okrem platieb prijatých ako náhrada za
  - 1. stratu zdaniteľného príjmu,
  - 2. škodu spôsobenú na majetku, ktorý bol v čase vzniku škody obchodným majetkom,
  - 3. škodu spôsobenú v súvislosti s podnikaním alebo inou samostatnou zárobkovou činnosťou a za škodu spôsobenú v súvislosti s prenájmom,
  - 4. škodu spôsobenú na majetku, ktorý má fyzická osoba prenajatý, ak tento majetok využíva

na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť,

- i) jednorazové plnenia z poistenia osôb, ktoré nemajú charakter úrazovej renty, okrem plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku alebo doplnkového dôchodkového sporenia podľa osobitného predpisu,²⁵⁾
- j) daňový bonus podľa osobitného predpisu,¹³⁾
- k) príjem získaný z predaja hnutelných a nehnuteľných vecí uvedených v odseku 19,
- l) odškodnenie fyzických osôb podľa osobitného predpisu,²⁶⁾
- m) opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančného charakteru podľa osobitného predpisu,²⁷⁾
- n) vianočný príspevok podľa osobitného predpisu,²⁸⁾
- o) odmena za poskytnutie údajov pre štatistiku rodinných účtov, ktorú vykonáva Štatistický úrad Slovenskej republiky,
- p) podpora alebo príspevok poskytnutý z prostriedkov nadácií a občianskych združení, neziskových organizácií a neinvestičných fondov vrátane nepeňažného plnenia.

(4) Pri zisťovaní výšky príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sa neprihliada na stratu alebo pokles príjmu z dôvodu účasti na štrajku.

(5) Peňažný príspevok na opatrovanie sa nepovažuje za príjem na účely zisťovania príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím pri peňažnom príspevku na opatrovanie vo výške, v ktorej bol poskytovaný fyzickej osobe uvedenej v § 40 ods. 3, ak sa príjem tejto fyzickej osoby ako spoločne posudzovanej osoby podľa odseku 7 započítava s príjmom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorú fyzická osoba opatrovala v kalendárnom roku podľa odseku 8.

(6) Ak u osôb uvedených v § 3 ods. 1 písm. a) štvrtom bode až siedmom bode nemožno zo závažných dôvodov zistiť ich príjem, za mesačný príjem sa považuje suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovená osobitným predpisom.²⁹⁾

(7) Pri rozhodovaní o peňažných príspevkoch na kompenzáciu na účely zisťovania príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa spoločne posudzujú a započítavajú príjmy

- a) u posudzovanej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím jej príjem a príjem jej manžela alebo manželky,
- b) u rodičov s nezaopatreným dieťaťom⁷⁾ príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,³⁰⁾
- c) u rodičov, ktorí sú sami nezaopatrenými deťmi, ich príjmy a príjmy, ktoré na nich poberá iná fyzická osoba a príjem nezaopatrených detí žijúcich s nimi v domácnosti,³⁰⁾
- d) u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti,³⁰⁾ ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba,
- e) u zaopatreného neplnoletého dieťaťa jeho príjem.

(8) Príjem na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu sa zisťuje ako priemerný mesačný príjem za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom fyzická osoba požiadala o peňažný príspevok na kompenzáciu. Takto zistený príjem sa prehodnocuje pri opakovaných peňažných príspevkoch na kompenzáciu vždy v júli bežného roka a platí do konca júna nasledujúceho roka; za obdobie, za ktoré sa príjem prehodnocuje, sa považuje kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa prehodnocovanie vykonáva.

(9) Na účely prehodnocovania príjmu podľa odseku 8 príslušný orgán vyzve fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, aby predložila doklady o výške príjmu.

(10) Pri zisťovaní príjmu za kalendárny rok podľa odseku 8 sa započítavajú príjmy, ktoré fyzickej osobe patrili za obdobie január až december kalendárneho roka podľa odseku 8 bez ohľadu na to, kedy boli vyplatené.

(11) Pri zisťovaní príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sa započítavajú príjmy osôb uvedených v odseku 7, ak tieto osoby patria do okruhu osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjmom fyzickej osoby, v kalendárnom roku, za ktorý sa zisťuje príjem podľa odseku 8.

(12) Pri zisťovaní príjmu, pri prehodnocovaní príjmu a pri rozhodovaní o peňažných príspevkoch na kompenzáciu sa použijú ustanovenia podľa osobitného predpisu²⁹⁾ platné v čase rozhodovania o peňažných príspevkoch na kompenzáciu alebo v čase prehodnocovania príjmu u opakovaných peňažných príspevkoch na kompenzáciu, ak § 45 ods. 9 až 11 neustanovuje inak.

(13) Ak osoby uvedené v odseku 7 patrili do okruhu osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjmom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím len časť kalendárneho roka, za ktorý sa zisťuje príjem podľa odseku 8, započítava sa ich príjem len za časť kalendárneho roka, počas ktorého patrili do okruhu osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjmom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(14) Pri zisťovaní príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sa neprihliada na zmeny v okruhu osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, ku ktorým došlo po uplynutí kalendárneho roka, za ktorý sa zisťuje príjem alebo prehodnocuje príjem podľa odseku 8.

(15) Príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sa určí tak, že súčet príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a príjmov osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a započítavajú podľa odseku 7, sa vydelí počtom osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a započítavajú.

(16) Hranice príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu sú ustanovené v prílohách č. 10 až 14.

(17) Za majetok fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu považujú nehnuteľné veci a hnutelne veci vo vlastníctve fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vrátane peňažných úspor okrem majetku uvedeného v odseku 19 a ak to ich povaha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty. Majetok fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa preukazuje podľa stavu majetku v čase podania žiadosti o peňažný príspevok na kompenzáciu. Za hodnotu majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím možno považovať len podiel majetku pripadajúci na túto fyzickú osobu.

(18) Fyzická osoba, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu okrem fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na opatrovanie, a fyzická osoba, na ktorej opatrovanie sa príspevok žiada, vyhlasuje na osobitnom tlačive uvedenom v prílohe č. 15, či hodnota majetku, ktorý vlastní, je vyššia ako 39 833 eur. Podpis fyzickej osoby a fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na vyhlásení overí príslušný orgán bez poplatku.

(19) Za majetok fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa nepovažujú

a) nehnuteľnosť, ktorú užíva na trvalé bývanie,

b) poľnohospodárska pôda a lesná pôda, ktorú užíva pre svoju potrebu,

- c) hnutelné veci, ktoré tvoria nevyhnutné vybavenie domácnosti, hnutelné veci, ktorými sú ošatenie a obuv a hnutelné veci, na ktoré sa poskytla jednorazová dávka v hmotnej núdzi alebo peňažný príspevok na kompenzáciu,
- d) osobné motorové vozidlo, ktorého je držiteľom alebo vlastníkom a fyzická osoba ho využíva na individuálnu prepravu z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
- e) hnutelné veci, ak by bol ich predaj alebo iné nakladanie s nimi v rozpore s dobrými mravmi.

(20) Ak sú pochybnosti o ohodnotení majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, príslušný orgán zabezpečí overenie jeho hodnoty znaleckým posudkom³²⁾ a uhradí náklady súvisiace s vyhotovením tohto posudku. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná v prípade potreby vypracovania znaleckého posudku umožniť znalcovi vykonať obhliadku majetku a predložiť doklady týkajúce sa majetku.

TRETIA ČASŤ

PEŇAŽNÉ PRÍSPEVKY NA KOMPENZÁCIU

PRVÁ HLAVA

DRUHY PEŇAŽNÝCH PRÍSPEVKOV NA KOMPENZÁCIU

§ 19

(1) Peňažné príspevky na kompenzáciu sú

- a) peňažný príspevok na osobnú asistenciu,
- b) peňažný príspevok na kúpu pomôcky,
- c) peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky,
- d) peňažný príspevok na úpravu pomôcky,
- e) peňažný príspevok na opravu pomôcky,
- f) peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia,
- g) peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla,
- h) peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla,
- i) peňažný príspevok na prepravu,
- j) peňažný príspevok na úpravu bytu,
- k) peňažný príspevok na úpravu rodinného domu,
- l) peňažný príspevok na úpravu garáže,
- m) peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov,
- n) peňažný príspevok na opatrovanie.

(2) Peňažné príspevky na kompenzáciu uvedené v odseku 1 písm. a), i), m) a n) sú opakované peňažné príspevky na kompenzáciu a peňažné príspevky na kompenzáciu uvedené v odseku 1 písm. b) až h) a j) až l) sú jednorazové peňažné príspevky na kompenzáciu.

DRUHÁ HLAVA

§ 20

Osobná asistencia

(1) Osobná asistencia je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4. Osobnú asistenciu vykonáva osobný asistent.

(2) Účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít.

§ 21

Posudzovanie rozsahu osobnej asistencie

(1) Rozsah osobnej asistencie sa určuje podľa činností uvedených v prílohe č. 4, ktoré si nemôže fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať sama, a počtu hodín, ktoré sú potrebné na ich vykonanie.

(2) Počet hodín osobnej asistencie sa určuje na obdobie kalendárneho roka a je najviac 7 300 hodín ročne, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Do rozsahu hodín osobnej asistencie sa nezapočítavajú hodiny osobnej asistencie, počas ktorých sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje denná pobytová sociálna služba alebo týždenná pobytová sociálna služba. Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej sprevádzanie do školského zariadenia, ak školské zariadenie je mimo priestorov zariadenia sociálnych služieb¹⁴⁾ alebo mimo priestorov zariadenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately.³³⁾

(4) Do rozsahu hodín osobnej asistencie sa nezapočítavajú hodiny osobnej asistencie, počas ktorých fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva zamestnanie alebo navštevuje školské zariadenie s výnimkou vysokej školy.

(5) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje sociálna služba v zariadení podporovaného bývania, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej prepravu alebo premiestňovanie pri pracovných aktivitách, vzdelávacích aktivitách, občianskych aktivitách, rodinných aktivitách a voľnočasových aktivitách.

(6) Rozsah hodín osobnej asistencie príslušný orgán opätovne posúdi každé tri roky od jeho určenia na účel zistenia, či predchádzajúci určený rozsah hodín osobnej asistencie zodpovedá potrebám fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Opätovné posúdenie sa vykoná aj pred uplynutím lehoty uvedenej v prvej vete, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie rozsahu hodín osobnej asistencie.

§ 22

Peňažný príspevok na osobnú asistenciu

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na osobnú asistenciu, možno poskytovať peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ak sa osobná asistencia vykonáva pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4.

(2) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať najskôr od 6. roku veku do dovŕšenia 65. roku veku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Po dovŕšení 65. roku veku možno tento príspevok poskytovať, len ak bol fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytovaný pred dovŕšením 65 rokov veku.

(3) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytnúť aj vtedy, ak je fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, ktorou je pes so špeciálnym výcvikom, a to na činnosti alebo časť týchto činností, ktoré nevykonáva pes so

špeciálnym výcvikom.

(4) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu nemožno poskytovať, ak osobnú asistenciu vykonáva manžel, manželka, rodičia alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka³⁴⁾ fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, deti, starí rodičia, vnuci, súrodenci, nevesta, zať, svokor, svokra, ak tento zákon neustanovuje inak. Peňažný príspevok na osobnú asistenciu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje opatrovanie podľa § 40 alebo opatrovateľská služba podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(5) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať aj vtedy, ak činnosti uvedené v prílohe č. 4 v bodoch 1. až 6., v bode 9., v bode 13.4., v bode 13.5., v bode 13.6., v bode 13.7. a v bode 15. vykonávajú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím fyzické osoby uvedené v odseku 4, okrem rodičov dieťaťa od šiesteho roku veku do dosiahnutia jeho plnoletosti, fyzickej osoby, ktorá prevzala také dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu a fyzickej osoby, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(6) Osobný asistent môže vykonávať osobnú asistenciu za podmienok uvedených v odseku 5 len v ročnom rozsahu hodín osobnej asistencie určenom v komplexnom posudku, najviac 1460 hodín ročne.

(7) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa poskytuje vo výške, ktorá zodpovedá ročnému rozsahu osobnej asistencie určenej v eurách. Výška peňažného príspevku na osobnú asistenciu sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť vyplatenú za celý kalendárny rok.

(8) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podá žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu v priebehu kalendárneho roka, tento peňažný príspevok sa prizná za príslušné obdobie kalendárneho roka v pomernej časti z určeného rozsahu osobnej asistencie na kalendárny rok a výška peňažného príspevku na osobnú asistenciu sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť vyplatenú za príslušné obdobie kalendárneho roka.

(9) Ak príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyšší ako štvornásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom,²⁹⁾ od príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa odpočíta suma štvornásobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom.²⁹⁾ Ak tento rozdiel je nižší ako rozsah osobnej asistencie určenej v eurách, výška peňažného príspevku na osobnú asistenciu sa rovná rozdielu týchto súm. Ak rozdiel medzi príjmom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a štvornásobkom sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom²⁹⁾ je vyšší ako rozsah osobnej asistencie určenej v eurách, peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa neprizná; odseky 7 a 8 platia rovnako.

(10) Sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie na účely výpočtu výšky peňažného príspevku na osobnú asistenciu je 1, 39 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(11) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa vypláca mesačne na základe predloženého výkazu o odpracovaných hodinách osobnej asistencie za predchádzajúci kalendárny mesiac.

(12) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa vypláca fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo na základe písomného súhlasu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím agentúre osobnej asistencie, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má s touto agentúrou uzatvorenú zmluvu o pomoci pri vykonávaní administratívnych úkonov, ktorej obsahom je aj vyplatenie odmeny osobnému asistentovi.

(13) Ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení dlhšie ako 30 dní, rozsah hodín osobnej asistencie určený na kalendárny rok sa zníži rozhodnutím o rozsah hodín osobnej asistencie určených pre činnosti uvedené v prílohe č. 4 prvom bode až ôsmom bode, desiatom bode, štrnástom bode a sedemnástom bode, pripadajúci na každý deň pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v zdravotníckom zariadení, ktorý presahuje 30 dní.

(14) Nevyčerpaný počet hodín osobnej asistencie určený na obdobie kalendárneho roka nemožno uplatniť v nasledujúcom kalendárnom roku.

(15) Ak suma peňažného príspevku na osobnú asistenciu je menej ako 3,32 eura mesačne, peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa doplatí v kalendárnom mesiaci, v ktorom jeho suma je najmenej 3,32 eura.

§ 23

Práva a povinnosti osobného asistenta a fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím pri výkone osobnej asistencie

(1) Osobnú asistenciu môže vykonávať len fyzická osoba, ktorá dovŕšila najmenej 18 rokov veku a má spôsobilosť na právne úkony. Osobnú asistenciu nemôže vykonávať fyzická osoba, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby v činnostiach, ktoré má vykonávať ako osobný asistent.

(2) Osobný asistent vykonáva osobnú asistenciu na základe zmluvy

- a) o výkone osobnej asistencie uzatvorenej medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom podľa osobitného predpisu,³⁵⁾
- b) uzatvorenej medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a agentúrou osobnej asistencie.

(3) Zmluva o výkone osobnej asistencie obsahuje najmä

- a) druh vykonávaných činností podľa zoznamu činností uvedených v prílohe č. 4 a rozsah vykonávaných činností,
- b) miesto výkonu osobnej asistencie,
- c) obdobie výkonu osobnej asistencie,
- d) práva a povinnosti osobného asistenta,
- e) odmenu a spôsob vyplácania odmeny,
- f) dôvody odstúpenia od zmluvy o výkone osobnej asistencie.

(4) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť jedno vyhotovenie zmluvy o výkone osobnej asistencie príslušnému úradu.

(5) Osobný asistent môže vykonávať osobnú asistenciu najviac desať hodín denne. To neplatí, ak sa osobná asistencia vykonáva v čase, keď sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zdržiava mimo svojho trvalého pobytu alebo prechodného pobytu. Fyzická osoba uvedená v § 22 ods. 5 môže vykonávať osobnú asistenciu najviac štyri hodiny denne.

(6) Osobný asistent vykonávajúci tlmočenie je povinný preukázať príslušnému úradu znalosť komunikovať s fyzickou osobou so sluchovým postihnutím osobitným potvrdením, osvedčením alebo certifikátom. Toto potvrdenie, osvedčenie alebo certifikát vydáva osoba, ktorá má akreditáciu na vzdelávanie tlmočníkov vydanú podľa osobitných predpisov.³⁶⁾

(7) Tlmočenie na účely tohto zákona je tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie pre

osoby so sluchovým postihnutím a taktilné tľmočenie pre hluchoslepé osoby.

(8) Na účely tohto zákona môže osobný asistent vykonávať viacero foriem tľmočenia,³⁶⁾ ak na ich vykonávanie preukáže príslušnému úradu odbornú spôsobilosť.

(9) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť výkaz o počte hodín vykonanej osobnej asistencie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 16 za každý kalendárny mesiac príslušnému úradu na vyúčtovanie, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca; to neplatí, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemôže v uvedenej lehote predložiť výkaz o počte hodín vykonanej osobnej asistencie zo závažných dôvodov. Príslušný orgán vyplatí peňažný príspevok na osobnú asistenciu najneskôr do 20 dní od predloženia výkazu.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť príslušnému úradu potvrdenie o vyplatených odmenách osobnému asistentovi za každý kalendárny mesiac po vyplatení odmeny osobnému asistentovi, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 17.

TRETIA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KÚPU POMÔCKY, PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA VÝCVIK POUŽÍVANIA POMÔCKY A PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA ÚPRAVU POMÔCKY, KATEGORIZÁCIA POMÔCOK A ZOZNAM POMÔCOK

Prvý diel

Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky

§ 24

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na pomôcku, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky.

(2) Pomôcka na účely tohto zákona je vec, technologické zariadenie alebo jeho časť, ktoré umožňujú alebo sprostredkujú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať činnosti, ktoré by bez ich použitia nemohla vykonávať sama alebo vykonávanie týchto činností by bolo spojené s nadmernou fyzickou záťažou alebo neúmernou dĺžkou trvania činností. Pomôcka je aj špeciálny softvér alebo aktualizácia softvéru, ktoré umožňujú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím používať počítač a iné technické zariadenia. Za pomôcku sa považuje aj pes so špeciálnym výcvikom. Osobné motorové vozidlo sa považuje za pomôcku len na účely výcviku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky možno poskytnúť, len ak sa pomôcka neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia,³⁷⁾ s výnimkou druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu. Druhý mechanický vozík je aj druhý jednoduchý kočík alebo druhý špeciálne upravený kočík.

(4) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť len na pomôcky uvedené v zozname pomôcok na zmiernenie alebo prekonanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „zoznam pomôcok“). Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu viacerých pomôcok, ak spĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu každej z týchto pomôcok.

(5) Výcvik používania pomôcky je činnosť potrebná na získanie vedomostí, zručností

a schopností na používanie pomôcky alebo overenie schopností používať pomôcku.

(6) Ak je na používanie pomôcky potrebný výcvik fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím úspešne absolvuje výcvik používania tejto pomôcky. Ak absolvovanie výcviku používania pomôcky nie je úspešné, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na kúpu pomôcky sa neposkytne. Peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky rovnakého druhu možno poskytnúť len raz.

(7) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky, ktorou je osobné motorové vozidlo, len ak je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

(8) Úprava pomôcky je jej prispôsobenie individuálnym potrebám fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vrátane zavedenia upravenej pomôcky do prevádzky.

§ 25

(1) Pes so špeciálnym výcvikom je vodiaci pes, asistenčný pes a signálny pes. Špeciálny výcvik psa preukazuje fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazom psa so špeciálnym výcvikom, známku, ktorú pes nosí na viditeľnom mieste a potvrdením o odbornej spôsobilosti osoby podľa odseku 5. Preukaz psa so špeciálnym výcvikom, známku a potvrdenie vydáva fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odborne spôsobilá osoba podľa odseku 5. V preukaze psa so špeciálnym výcvikom je uvedené meno, priezvisko, trvalé bydlisko fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právna forma právnickej osoby, ktorá psa vycvičila, činnosti, na ktoré bol vodiaci pes, asistenčný pes alebo signálny pes vycvičený, dátum o vykonanej skúške psa, meno priezvisko a trvalé bydlisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, meno psa, jeho identifikačné číslo zhodné s číslom vyrazeným na známke, plemeno a farba psa a vek psa. Znamka obsahuje označenie, že ide o psa so špeciálnym výcvikom s uvedením druhu výcviku v slovenskom jazyku a v anglickom jazyku „assistance dog, guide dog, hearing dog“, identifikačné číslo zhodné s číslom uvedeným v preukaze psa so špeciálnym výcvikom.

(2) Vodiaci pes zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má zrakové postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, pomoc pri každodenných činnostiach, najmä pri samostatnom pohybe, podávaní predmetov a bezpečnom zvládnutí prekážok v priestore.

(3) Asistenčný pes zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má telesné postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, pomoc pri každodenných činnostiach, najmä pri prinesení určených predmetov, prezliekaní oblečenia, polohovaní, otváraní a zatváraní dverí a pri privolaní nevyhnutnej pomoci v prípade nebezpečenstva.

(4) Signálny pes pomáha fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má sluchové postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, rozlišovať zvukové signály, ktorými sú najmä signalizácia pri dverách, telefón, fax, plač dieťaťa, ľudské hlasy, budík, upozornenie v nebezpečenstve a volanie mena sluchovo postihnutého.

(5) Odborne spôsobilá na výcvik psa so špeciálnym výcvikom je osoba, ktorej predmetom činnosti je výcvik psov so špeciálnym výcvikom a je členom medzinárodnej organizácie združujúcej výcvikové školy alebo jej bola udelená akreditácia medzinárodnou organizáciou združujúcou výcvikové školy. Podmienka členstva v medzinárodnej organizácii združujúcej výcvikové školy sa považuje za splnenú aj vtedy, keď osoba, ktorej predmetom činnosti je výcvik psov so špeciálnym výcvikom, podala prihlášku za člena takejto organizácie, a to najdlhšie päť rokov od podania tejto prihlášky.

§ 26

(1) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky možno poskytnúť na základe

- a) dokladu o cene pomôcky alebo dokladu o kúpe pomôcky vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj alebo distribúcia pomôcky,
- b) dokladu o cene výcviku používania pomôcky alebo dokladu o cene vykonaného výcviku používania pomôcky vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je vykonanie výcviku používania pomôcky,
- c) dokladu o cene úpravy pomôcky alebo dokladu o cene vykonanej úpravy pomôcky vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je úprava pomôcky.

(2) Výška peňažného príspevku na kúpu pomôcky, výška peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky a výška peňažného príspevku na úpravu pomôcky sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny pomôcky a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohách č. 10 a 11, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri určení výšky peňažného príspevku na kúpu pomôcky sa zohľadňuje cena pomôcky, najviac v sume ustanovenej v zozname pomôcok.

(3) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky je najviac 8 630,42 eura. Výška peňažného príspevku na kúpu pomôcky určeného na kúpu druhého mechanického vozíka je najviac 1 659,70 eura, druhého elektrického vozíka je najviac 4 979,09 eura a druhého načúvacieho aparátu je najviac 331,94 eura. Na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu pomôcky určeného na kúpu druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu odsek 2 prvá veta platí rovnako.

(4) Ak sa znížená pohybová schopnosť, orientačná schopnosť, narušená schopnosť dorozumievania a obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím kompenzuje kúpou alebo úpravou jednej pomôcky, výška tohto peňažného príspevku sa určí pre každú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím z časti obstarávacej ceny pomôcky alebo ceny úpravy pomôcky, ktorá pripadá pomerne na každú z nich. Celková cena pomôcky sa zohľadňuje najviac v sume ustanovenej v zozname pomôcok.

§ 27

(1) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná kúpiť si pomôcku, na ktorej kúpu jej bol poskytnutý peňažný príspevok, dať si upraviť pomôcku, na ktorej úpravu jej bol poskytnutý peňažný príspevok, alebo absolvovať výcvik, na ktorý bol poskytnutý peňažný príspevok do troch mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní tohto peňažného príspevku, ak pomôcku nemožno kúpiť, upraviť alebo nemožno absolvovať výcvik používania pomôcky z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky, predaj pomôcky, distribúcia pomôcky, úprava pomôcky alebo výcvik používania pomôcky.

(2) Ak je cena uvedená v doklade o kúpe pomôcky, o cene vykonaného výcviku používania pomôcky alebo o cene vykonanej úpravy pomôcky vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky, vyplatí sa rozdiel medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe pomôcky, o cene vykonaného výcviku používania pomôcky alebo o cene vykonanej úpravy

pomôcky najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12. Súčet výšky peňažného príspevku poskytnutého na základe dokladu o cene pomôcky, o cene výcviku používania pomôcky alebo cene úpravy pomôcky a vyplateného rozdielu nesmie presiahnuť sumu uvedenú v § 26 ods. 3.

(3) Ak je cena uvedená v doklade o kúpe pomôcky, cena vykonaného výcviku používania pomôcky alebo cena vykonanej úpravy pomôcky nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky alebo peňažného príspevku na úpravu pomôcky a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe pomôcky, cene vykonaného výcviku používania pomôcky alebo cene vykonanej úpravy pomôcky najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(4) Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky rovnakého druhu možno poskytnúť, ak pomôcka neplní svoj účel.

(5) Za pomôcku alebo úpravu pomôcky, ktorá neplní svoj účel, sa považuje pomôcka alebo úprava pomôcky, ak

- a) je nefunkčná a nemožno ju opraviť,
- b) je nefunkčná a cena opravy alebo cena opravy s cenou všetkých doterajších opráv by bola vyššia ako 50 % poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky alebo vyššia ako 50 % ceny pomôcky alebo porovnateľnej pomôcky aktuálnej na trhu v čase rozhodovania o peňažnom príspevku na opravu pomôcky, alebo
- c) nekompensuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

(6) Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu určený na kúpu druhého mechanického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu možno poskytnúť po uplynutí siedmich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní predchádzajúceho peňažného príspevku na takúto pomôcku. Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu určený na kúpu druhého elektrického vozíka možno poskytnúť po uplynutí desiatich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní predchádzajúceho peňažného príspevku na takúto pomôcku.

(7) Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu uvedenej v odseku 6 možno poskytnúť, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím bol poskytnutý alebo zapožičaný ďalší mechanický vozík, elektrický vozík alebo načúvací aparát na základe verejného zdravotného poistenia po poskytnutí predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu pomôcky uvedenej v odseku 6.

(8) Ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu určený na kúpu druhého mechanického vozíka alebo druhého elektrického vozíka, druhého načúvacieho aparátu po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 6 možno poskytnúť, ak pomôcka, na ktorej kúpu bol poskytnutý predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu pomôcky, neplní svoj účel.

§ 28

(1) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo jeho pomernú časť, ak predá, daruje alebo zaviní stratu alebo nefunkčnosť tejto pomôcky alebo je povinná vrátiť pomôcku subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu pomôcky pred uplynutím siedmich rokov a u druhého elektrického vozíka pred uplynutím desiatich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu pomôcky. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo jeho pomernú časť,

ak bola pomôcka odcudzená a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepožiada o ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu pred uplynutím siedmich rokov, a ak ide o druhý elektrický vozík, pred uplynutím desiatich rokov.

(2) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu pomôcky za obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím predala pomôcku, darovala pomôcku alebo zavinila jej stratu alebo nefunkčnosť, alebo je povinná vrátiť pomôcku subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu pomôcky, do dňa, ktorým uplynie lehota uvedená v odseku 1. Táto povinnosť platí aj na vrátenie pomôcky alebo pomernej časti peňažného príspevku na kúpu pomôcky, ktorá sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve podľa odseku 5.

(3) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť funkčnú pomôcku alebo peňažný príspevok na kúpu tejto pomôcky alebo jeho pomernú časť, ak pomôcka pred uplynutím siedmich rokov, alebo ak ide o druhý elektrický vozík pred uplynutím desiatich rokov, od poskytnutia tohto peňažného príspevku vhodne nekompenzuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia. Ak pomôcka nie je funkčná a nemožno ju opraviť, alebo ak pomôcka nie je funkčná a cena opravy alebo cena opravy s cenou všetkých doterajších opráv by bola vyššia ako 50 % poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky alebo vyššia ako 50 % ceny pomôcky alebo porovnateľnej pomôcky aktuálnej na trhu v čase rozhodovania o peňažnom príspevku na opravu pomôcky, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť pomôcku, peňažný príspevok na kúpu tejto pomôcky a ani jeho pomernú časť. Ak bol peňažný príspevok poskytnutý na kúpu psa so špeciálnym výcvikom a pes so špeciálnym výcvikom neplní svoj účel, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť psa so špeciálnym výcvikom, peňažný príspevok na jeho kúpu a ani jeho pomernú časť.

(4) Lehota siedmich rokov a lehota desiatich rokov uvedené v odsekoch 1 a 3 začínajú plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kúpu pomôcky nadobudlo právoplatnosť.

(5) Peňažný príspevok použitý na kúpu pomôcky alebo jeho pomerná časť sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie

- a) pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu pomôcky okrem peňažného príspevku na kúpu psa so špeciálnym výcvikom, peňažného príspevku na kúpu druhého načúvacieho aparátu, alebo
- b) pred uplynutím desiatich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu druhého elektrického vozíka.

(6) Ak dedičia preukážu, že skutočná hodnota pomôcky je nižšia alebo rovnaká ako výška pohľadávky podľa odseku 5, príslušný orgán uplatní v konaní o dedičstve pohľadávku vo výške skutočnej hodnoty pomôcky. Ak výška peňažného príspevku použitého na kúpu pomôcky, jeho pomerná časť alebo skutočná hodnota pomôcky je najviac 165,97 eura alebo, ak dedičia pomôcku vrátia, peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo jeho pomerná časť sa neuplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve. Skutočnú hodnotu pomôcky preukazujú dedičia znaleckým posudkom.

Druhý diel

Kategorizácia pomôcok a zoznam pomôcok

§ 29

(1) Kategorizácia pomôcok na účely tohto zákona je zaradenie pomôcky uvedenej v § 24 ods. 2 určenej na zmiernenie alebo prekonanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia do

zoznamu pomôcok, jej vyradenie zo zoznamu pomôcok a určenie maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky.

(2) Na účely kategorizácie pomôcok sa zriaďuje kategorizačná komisia ako poradný orgán ministerstva.

(3) Do zoznamu pomôcok možno zaradiť pomôcku určenú na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie alebo v oblasti sebaobsluhy s prihliadnutím na mieru a efektívnosť tejto kompenzácie.

(4) Do zoznamu pomôcok nemožno zaradiť pomôcku, ktorá svojim účelom a charakterom je porovnateľná s pomôckou uvedenou v zozname zdravotníckych pomôcok, ktoré sú poskytované na základe verejného zdravotného poistenia,³⁷⁾ s výnimkou druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu.

§ 30

(1) Návrh na zaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok a na určenie maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky, návrh na zmenu maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky a návrh na vyradenie pomôcky zo zoznamu pomôcok podáva príslušný orgán, zástupca občianskeho združenia fyzických osôb so zdravotným postihnutím alebo osoba, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky alebo predaj pomôcky (ďalej len „navrhovateľ“).

(2) Návrh podľa odseku 1 obsahuje

- a) názov a sídlo právnickej osoby uvedenej v odseku 1 a meno a priezvisko jej zástupcu, ak navrhovateľ je právnická osoba,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, ak navrhovateľ je fyzická osoba,
- c) názov pomôcky,
- d) účel pomôcky,
- e) charakteristiku pomôcky,
- f) cenu pomôcky,
- g) maximálne zohľadňovanú sumu z ceny pomôcky,
- h) dôvod na zmenu maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky,
- i) dôvod zaradenia pomôcky do zoznamu pomôcok,
- j) dôvod vyradenia pomôcky zo zoznamu pomôcok,
- k) odhad počtu predaných pomôcok fyzickým osobám v období nasledujúcich troch rokov od podania návrhu.

§ 31

(1) Pomôcky sa zaraďujú do zoznamu pomôcok a vyradujú sa zo zoznamu pomôcok najmenej raz ročne, ak je podaný návrh podľa § 30 ods. 2.

(2) Ministerstvo je oprávnené požiadať navrhovateľa na rokovanie kategorizačnej komisie o predvedenie praktickej ukážky funkčných vlastností pomôcky, ktorá je predmetom návrhu na zaradenie do zoznamu pomôcok.

(3) Ministerstvo písomne oznámi navrhovateľovi dôvody nezaradenia pomôcky do zoznamu pomôcok alebo jej nevyradenia zo zoznamu pomôcok.

(4) Ministerstvo vyradí pomôcku zo zoznamu pomôcok, ak bola pomôcka preukázateľne nedostupná na trhu dlhšie ako jeden rok.

(5) Zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok ustanoví ministerstvo opatrením.

ŠTVRTÁ HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA OPRAVU POMÔCKY

§ 32

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na pomôcku a táto pomôcka vyžaduje opravu alebo je podľa komplexného posudku odkázaná na úpravu pomôcky a táto úprava vyžaduje opravu, možno poskytnúť peňažný príspevok na opravu pomôcky. Peňažný príspevok na opravu pomôcky určený na opravu úpravy osobného motorového vozidla možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ak je podľa komplexného posudku odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a na úpravu osobného motorového vozidla.

(2) Zdvíhacie zariadenie je pomôcka len na účely peňažného príspevku na opravu pomôcky. Za pomôcku sa na účely peňažného príspevku na opravu pomôcky považuje aj časť osobného motorového vozidla, ktorá je upravená pre potreby fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(3) Oprava pomôcky je vykonanie zásahov na pomôcke alebo jej časti, ktorými sa zabezpečí výmena nefunkčných častí, opotrebovaných častí alebo častí s prekročenou životnosťou, alebo kontrola funkčnosti zdvíhacieho zariadenia. Pomôcka vyžadujúca opravu na účely peňažného príspevku na opravu pomôcky nie je pomôcka, ktorá prestala plniť svoj účel z dôvodu nefunkčnosti napájacích batérií alebo akumulátorov s kapacitou do 10 Ah (ampérhodina).

(4) Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť na opravu pomôcky, ktorá sa neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia,³⁷⁾ ak tento zákon neustanovuje inak. Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť aj na opravu druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo na opravu mechanického vozíka alebo elektrického vozíka, ktorý fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím získala darom alebo kúpou.

(5) Za opravu pomôcky sa považuje aj vykonanie zásahov na tých častiach pomôcky alebo osobného motorového vozidla, ktoré boli upravené prispôbením individuálnym potrebám fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Za opravu pomôcky sa považuje aj chirurgický zákrok v rámci veterinárnej starostlivosti alebo liečebné terapeutické činnosti závažnejšieho charakteru na psovi so špeciálnym výcvikom.

(6) Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť, ak cena opravy alebo cena opravy s cenou všetkých doterajších opráv účtovaných osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky alebo oprava pomôcky, alebo cena opravy alebo cena opravy s cenou všetkých doterajších opráv účtovaných na základe zmluvy o oprave uzatvorenej medzi fyzickými osobami je najviac 50 % poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky alebo najviac 50 % ceny pomôcky alebo porovnateľnej pomôcky aktuálnej na trhu v čase rozhodovania o peňažnom príspevku na opravu pomôcky.

(7) Peňažný príspevok na opravu pomôcky určený na opravu úpravy pomôcky alebo na opravu úpravy osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak cena opravy úpravy alebo cena opravy

úpravy s cenou všetkých doterajších opráv úpravy účtovaných osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky, oprava pomôcky, úprava pomôcky, výroba osobného motorového vozidla alebo úprava osobného motorového vozidla, alebo cena opravy úpravy alebo cena opravy úpravy s cenou všetkých doterajších opráv účtovaných na základe zmluvy o oprave úpravy pomôcky uzatvorenej medzi fyzickými osobami je najviac 50 % poskytnutého peňažného príspevku na úpravu pomôcky alebo peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla alebo je najviac 50 % ceny úpravy aktuálnej na trhu v čase rozhodovania o peňažnom príspevku na opravu pomôcky určeného na opravu úpravy pomôcky alebo opravu úpravy osobného motorového vozidla.

(8) Výška peňažného príspevku na opravu pomôcky sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny opravy pomôcky a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 12.

(9) Peňažný príspevok na opravu pomôcky možno poskytnúť na základe dokladu o cene opravy alebo dokladu o cene vykonanej opravy pomôcky vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky, oprava pomôcky, úprava pomôcky, výroba osobného motorového vozidla alebo úprava osobného motorového vozidla alebo na základe zmluvy o vykonaní opravy pomôcky uzatvorenej medzi fyzickými osobami.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná dať si opraviť pomôcku, na ktorej opravu jej bol poskytnutý peňažný príspevok do troch mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní tohto peňažného príspevku, ak pomôcku nemožno opraviť z dôvodov na strane fyzickej osoby, s ktorou fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím uzatvorila zmluvu o vykonaní opravy alebo na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba pomôcky, oprava pomôcky, úprava pomôcky, výroba osobného motorového vozidla alebo úprava osobného motorového vozidla.

(11) Ak je cena uvedená v doklade o cene vykonanej opravy pomôcky vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na opravu pomôcky, príslušný orgán vyplatí fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na opravu pomôcky poskytnutého na základe dokladu o cene opravy a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o oprave pomôcky najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(12) Ak je cena vykonanej opravy pomôcky nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na opravu pomôcky, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na opravu pomôcky poskytnutým na základe dokladu o cene opravy a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykonanej opravy pomôcky najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

PIATA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KÚPU ZDVÍHACIEHO ZARIADENIA

§ 33

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na zdvíhacie zariadenie, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, ak sa zdvíhacie zariadenie neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia.³⁷⁾

(2) Zdvíhacie zariadenie je zariadenie určené pre fyzickú osobu so zníženou schopnosťou pohybu na prekonávanie architektonických bariér a na zvýšenie schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Peňažný príspevok možno poskytnúť aj vtedy, ak sa zdvíhacím zariadením umožní alebo uľahčí premiestňovanie

fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo poskytovanie pomoci inou fyzickou osobou. Zdvíhacie zariadenie je najmä schodolez, zdvihák, šikmá schodisková plošina, zvislá schodisková plošina, výťah, alebo stropné zdvíhacie zariadenie.

(3) Peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia nemožno poskytnúť na zdvíhacie zariadenie, ktoré svojím účelom a charakterom je porovnateľné so zdvíhacím zariadením poskytovaným z verejného zdravotného poistenia³⁷⁾ a uvedeným v zozname zdravotníckych pomôcok.

(4) Kúpa zdvíhacieho zariadenia je kúpa tohto zariadenia vrátane nevyhnutného príslušenstva, jeho inštalácia a stavebná úprava, ak je potrebná na inštaláciu a prevádzku zdvíhacieho zariadenia. Ak súčasťou kúpy zdvíhacieho zariadenia je aj stavebná úprava, peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má v byte alebo v rodinnom dome, v ktorom sa má stavebná úprava vykonať, trvalý pobyt.

(5) Výška peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny zdvíhacieho zariadenia a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedeným v prílohe č. 10. Peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia je najviac 11 617,88 eura.

(6) Peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia možno poskytnúť na základe dokladov o cene alebo dokladov o kúpe zdvíhacieho zariadenia vyhotovených osobami, ktorých predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia zdvíhacích zariadení alebo vykonávanie stavebných úprav.

(7) Ak sa znížená pohybová schopnosť viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím kompenzuje kúpou jedného zdvíhacieho zariadenia, výška peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia sa určí pre každú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím z časti ceny kúpy zdvíhacieho zariadenia, ktorá pripadá pomerne na každú z nich.

(8) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná kúpiť si zdvíhacie zariadenie, na ktorého kúpu jej bol poskytnutý peňažný príspevok do troch mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o jeho priznaní, ak zdvíhacie zariadenie nemožno kúpiť z dôvodov na strane osôb, ktorých predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia zdvíhacieho zariadenia a inštalácia a vykonávanie stavebných úprav, ak sú potrebné na inštaláciu a prevádzku zdvíhacieho zariadenia.

(9) Ak je cena zdvíhacieho zariadenia vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, vyplatí sa rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia poskytnutého na základe predbežného dokladu o kúpe zdvíhacieho zariadenia a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o skutočnej cene zdvíhacieho zariadenia najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(10) Ak je cena zdvíhacieho zariadenia nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia poskytnutého na základe predbežného dokladu o cene zdvíhacieho zariadenia a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o skutočnej cene zdvíhacieho zariadenia najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(11) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu viacerých zdvíhacích zariadení uvedených v odseku 2, ak spĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu každého z týchto zariadení.

(12) Ďalší peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia rovnakého druhu možno poskytnúť, len ak zdvíhacie zariadenie neplní svoj účel.

(13) Zdvíhacie zariadenie, ktoré neplní účel, je zdvíhacie zariadenie, ktoré

- a) je nefunkčné a nemožno ho opraviť,
- b) je nefunkčné a cena opravy alebo cena opravy s cenou všetkých doterajších opráv by bola vyššia ako 50 % ceny zdvíhacieho zariadenia, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, alebo
- c) vhodne nekompensuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia.

(14) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia alebo jeho pomernú časť, ak zdvíhacie zariadenie pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na toto zariadenie predá alebo daruje alebo zavini jeho stratu alebo nefunkčnosť alebo je povinná vrátiť zdvíhacie zariadenie subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu zdvíhacieho zariadenia. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia alebo jeho pomernú časť, ak bolo zdvíhacie zariadenie odcudzené a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepožiadala o ďalší peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia rovnakého druhu pred uplynutím siedmich rokov.

(15) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť funkčné zdvíhacie zariadenie alebo peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia alebo jeho pomernú časť, ak zdvíhacie zariadenie pred uplynutím siedmich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o jeho priznaní nekompensuje sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia. Ak zdvíhacie zariadenie nie je funkčné a nemožno ho opraviť, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť zdvíhacie zariadenie, peňažný príspevok na kúpu tohto zariadenia a ani jeho pomernú časť.

(16) Lehota siedmich rokov začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia nadobudlo právoplatnosť.

(17) Ak zdvíhacie zariadenie nemožno technicky odinštalovať v celom rozsahu, za vrátenie zdvíhacieho zariadenia sa považuje vrátenie jeho časti, ktorú možno technicky odinštalovať.

(18) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažný príspevok alebo jeho pomerná časť sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve vo výške hodnoty časti zdvíhacieho zariadenia, ktorú je možné technicky odinštalovať. Ak je výška tejto pohľadávky sporná, v konaní o dedičstve sa ako pohľadávka uplatňuje skutočná hodnota zdvíhacieho zariadenia, ktorú preukázali dedičia znaleckým posudkom. Pohľadávka na vrátenie peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia alebo jeho pomernej časti sa považuje za uspokojenú, ak dedičia vrátia zdvíhacie zariadenie alebo jeho časť, ktorú možno technicky odinštalovať.

(19) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia za obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím predala, darovala alebo zavini stratu alebo nefunkčnosť zdvíhacieho zariadenia, alebo v ktorom príslušný orgán zistil, že zdvíhacie zariadenie, na ktoré bol poskytnutý tento peňažný príspevok, prestalo plniť svoj účel, do dňa, ktorým uplynula lehota uvedená v odseku 15. Táto povinnosť platí aj na vrátenie zdvíhacieho zariadenia alebo pomernej časti peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia, ktoré sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve podľa odseku 18.

(20) Peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia nemožno poskytnúť fyzickej osobe

s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba. To neplatí, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je nezaopatreným dieťaťom, poskytuje celoročná pobytová sociálna služba na účely plnenia povinnej školskej dochádzky alebo sústavnej prípravy na povolanie.

ŠIESTA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KÚPU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA

§ 34

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

(2) Za osobné motorové vozidlo na účely tohto zákona sa považuje motorové vozidlo, ktoré bolo vyrobené na účely prevádzky v premávke na pozemných komunikáciách³⁸⁾ a má najmenej štyri kolesá, používa sa na dopravu osôb a je projektované na prepravu cestujúcich najviac s ôsmimi sedadlami okrem sedadla pre vodiča alebo motorové vozidlo projektované a konštruované na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3 500 kg, ak počet miest na sedenie uvedených v osvedčení o evidencii tohto motorového vozidla je najmenej štyri (ďalej len „osobné motorové vozidlo“). Za osobné motorové vozidlo na účely tohto zákona sa nepovažuje štvorkolka.

(3) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím požiada o poskytnutie tohto peňažného príspevku najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom dovŕši 65 rokov veku.

(4) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, s výnimkou nezaopatreného dieťaťa, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba na účely plnenia povinnej školskej dochádzky alebo sústavnej prípravy na povolanie.

(5) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť na kúpu osobného motorového vozidla, ktoré je podľa technického preukazu staršie ako päť rokov. Lehota piatich rokov začína plynúť 1. januára kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom bolo osobné motorové vozidlo vyrobené.

(6) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je zamestnaná alebo preukáže, že bude zamestnaná alebo sa jej poskytuje sociálna služba v domove sociálnych služieb,^{1a)} špecializovanom zariadení,^{1a)} dennom stacionári^{1a)} alebo preukáže, že sa jej bude poskytovať sociálna služba v domove sociálnych služieb,^{1a)} špecializovanom zariadení^{1a)} alebo dennom stacionári^{1a)} alebo navštevuje školské zariadenie alebo preukáže, že bude navštevovať školské zariadenie a osobné motorové vozidlo bude využívať najmenej dvakrát v týždni na účely prepravy do zamestnania, školského zariadenia alebo do domova sociálnych služieb,^{1a)} špecializovaného zariadenia^{1a)} alebo denného stacionára^{1a)} a dvakrát späť. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na účely uvedené v prvej vete sa považuje za splnenú aj vtedy, ak

- a) fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva zamestnanie v mieste svojho trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a osobné motorové vozidlo využíva počas dvoch dní v týždni na svoju prepravu pri výkone svojho zamestnania,
- b) sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje týždenná pobytová sociálna služba v domove sociálnych služieb^{1a)} alebo špecializovanom zariadení,^{1a)} zabezpečuje najmenej jedenkrát v týždni jeho preprava do domova sociálnych služieb^{1a)} alebo špecializovaného zariadenia^{1a)} a najmenej jedenkrát v týždni preprava z domova sociálnych

služieb^{1a)} alebo špecializovaného zariadenia,^{1a)} alebo

c) fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím navštevuje školské zariadenie najmenej dvakrát v mesiaci z dôvodu, že má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určený individuálny študijný plán alebo je ubytovaná v internáte.

(7) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla je najviac 6 638,79 eura. Výška peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou je najviac 8 298,48 eura, a ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu osobného motorového vozidla, ktorou je automatická prevodovka. Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou možno poskytnúť, ak má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím oprávnenie na vedenie osobného motorového vozidla.

(8) Výška peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny osobného motorového vozidla a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 13. Cena osobného motorového vozidla sa zohľadňuje najviac v sume 13 277,57 eura.

(9) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla alebo na základe dokladu o kúpe osobného motorového vozidla vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná kúpiť osobné motorové vozidlo do troch mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, ak osobné motorové vozidlo nemožno kúpiť alebo upraviť z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia alebo úprava osobných motorových vozidiel.

(11) Ak si viaceré fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom zabezpečujú kúpu jedného osobného motorového vozidla, výška peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla sa určí pre každú z nich z časti ceny osobného motorového vozidla, ktorá pripadá pomerne na každú z nich. Časť ceny osobného motorového vozidla pripadajúca na jednu fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím sa zohľadňuje najviac v sume 13 277,57 eura.

(12) Ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla uplynulo najmenej sedem rokov a

- a) fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa zaviazala, že osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, predá do šiestich mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla alebo
- b) osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, je vyradené z evidencie motorových vozidiel, alebo sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zaviazala, že do šiestich mesiacov od kúpy nového osobného motorového vozidla požiada o vyradenie z evidencie motorových vozidiel.

(13) Podmienka uplynutia siedmich rokov sa považuje za splnenú, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vráti peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť.

(14) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bol poskytnutý ďalší peňažný

príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, nesplní záväzok uvedený v odsekoch 10 a 12, je povinná vrátiť tento peňažný príspevok.

(15) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak predá alebo daruje osobné motorové vozidlo alebo bola povinná vrátiť osobné motorové vozidlo subjektu, ktorý jej poskytol úver na kúpu osobného motorového vozidla pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia tohto peňažného príspevku.

(16) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytol peňažný príspevok na základe preukázania, že bude zamestnaná alebo sa jej bude poskytovať sociálna služba uvedená v odseku 6 alebo bude navštevovať školské zariadenie a bude spĺňať podmienku využívania osobného motorového vozidla uvedenú v odseku 6, je povinná vrátiť pomernú časť peňažného príspevku, ak do 12 kalendárnych mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o priznaní peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla sa nezamestná alebo sa jej neposkytuje sociálna služba uvedená v odseku 6 alebo nenavštevuje školské zariadenie a nesplňa podmienku využívania osobného motorového vozidla uvedenú v odseku 6. Ak v tejto lehote bolo osobné motorové vozidlo odcudzené alebo havarované, platí odsek 18 rovnako.

(17) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť aj vtedy, ak osobné motorové vozidlo, na ktorého kúpu sa poskytol tento peňažný príspevok, sa nevyužíva na jej individuálnu prepravu.

(18) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak osobné motorové vozidlo, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok, bolo odcudzené alebo havarované alebo havarované osobné motorové vozidlo predá alebo daruje a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia predchádzajúceho peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla nepožiadala o ďalší peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

(19) Lehoty uvedené v odsekoch 13, 15 a 18 začínajú plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla nadobudlo právoplatnosť.

(20) Havarované vozidlo na účely peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla je osobné motorové vozidlo, na ktorom bola spôsobená totálna škoda podľa likvidačnej správy vydananej príslušnou poisťovňou alebo podľa znaleckého posudku vydaného znalcom z odboru dopravy.

(21) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie pred uplynutím siedmich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, peňažný príspevok alebo jeho pomerná časť sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve. Ak dedičia preukážu znaleckým posudkom, že skutočná hodnota osobného motorového vozidla je nižšia alebo rovnaká ako výška tejto pohľadávky, príslušný orgán uplatňuje v konaní o dedičstve pohľadávku vo výške skutočnej hodnoty osobného motorového vozidla.

(22) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla alebo jeho pomerná časť sa neuplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve, ak

- a) bolo osobné motorové vozidlo odcudzené alebo havarované,
- b) hodnota osobného motorového vozidla podľa znaleckého posudku vyhotoveného na účely konania o dedičstve je najviac 995,82 eura alebo
- c) dedičia uhradili túto pohľadávku príslušnému úradu.

(23) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla za obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím predala osobné motorové vozidlo, na ktorého kúpu jej bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla do dňa uplynutia lehoty uvedenej v odseku 15. Táto povinnosť platí aj na vrátenie pomernej časti peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, ktorá sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve podľa odseku 21.

(24) Ak cena osobného motorového vozidla je vyššia ako cena, na ktorej základe bol určený peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, vyplatí sa rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe osobného motorového vozidla najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12. Súčet výšky peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla a vyplateného rozdielu nesmie prevýšiť sumy uvedené v odseku 7.

(25) Ak cena osobného motorového vozidla je nižšia ako cena, na ktorej základe bol určený peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene osobného motorového vozidla a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o kúpe osobného motorového vozidla najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

SIEDMA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA ÚPRAVU OSOBNÉHO MOTOROVÉHO VOZIDLA

§ 35

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a na úpravu osobného motorového vozidla, možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla, ktorého je vlastníkom alebo spoluvlastníkom.

(2) Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť na úpravu osobného motorového vozidla uvedeného v § 34 ods. 2, ktoré nie je podľa technického preukazu staršie ako päť rokov. Lehota piatich rokov začína plynúť 1. januára kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom bolo osobné motorové vozidlo vyrobené.

(3) Úprava osobného motorového vozidla je úprava, ktorá umožní fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím viesť osobné motorové vozidlo, alebo umožní využívať osobné motorové vozidlo na účely jej prepravy.

(4) Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť aj na osobné motorové vozidlo, na ktoré nebol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, ak je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím jeho vlastníkom.

(5) Výška peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny úpravy a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 10, ak tento zákon neustanovuje inak. Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla je najviac 6 638,79 eura.

(6) Ak sú viaceré fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na rovnakú úpravu toho istého osobného motorového vozidla, výška peňažného príspevku na úpravu osobného

motorového vozidla sa určí pre každú z nich z časti obstarávacej ceny úpravy osobného motorového vozidla, ktorá pripadá pomerne na každú z nich. Ak viaceré fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sú odkázané na rozdielnu úpravu toho istého osobného motorového vozidla, výška peňažného príspevku sa určí pre každú z nich z tej časti obstarávacej ceny úpravy osobného motorového vozidla, ktorú je potrebné vykonať v dôsledku jej individuálnych potrieb.

(7) Úhrn peňažných príspevkov na úpravu osobného motorového vozidla poskytnutých fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím v období siedmich rokov nesmie presiahnuť 6 638,79 eura.

(8) Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť na základe dokladu o cene úpravy osobného motorového vozidla alebo dokladu o cene vykonanej úpravy osobného motorového vozidla vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je úprava osobného motorového vozidla.

(9) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná dať si upraviť osobné motorové vozidlo, na ktoré jej bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla do troch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o priznaní tohto peňažného príspevku, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa jeho poskytnutia, ak osobné motorové vozidlo nemožno upraviť pre potreby fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je úprava osobných motorových vozidiel.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak upravené osobné motorové vozidlo, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla predá alebo daruje pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia tohto peňažného príspevku. Lehota siedmich rokov začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla nadobudlo právoplatnosť. Povinnosť vrátiť peňažný príspevok podľa prvej vety neplatí, ak upravené osobné motorové vozidlo bolo odcudzené alebo havarované a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepožiadala o ďalší peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla pred uplynutím siedmich rokov.

(11) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť, ak upravené osobné motorové vozidlo, na ktoré bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla, sa nevyužíva na individuálnu prepravu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(12) Ak je cena úpravy osobného motorového vozidla, na ktorú je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná, vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla, vyplatí sa rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy osobného motorového vozidla a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykonanej úpravy osobného motorového vozidla najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12. Súčet výšky peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene pomôcky a vyplateného rozdielu nesmie prevýšiť sumu uvedenú v odseku 5.

(13) Ak je cena vykonanej úpravy osobného motorového vozidla, na ktorú je fyzická osoba odkázaná, nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykonanej úpravy osobného motorového vozidla najneskôr do 30 dní od právoplatnosti

rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(14) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na viacero úprav osobného motorového vozidla, ak spĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na každú z nich.

(15) Ďalší peňažný príspevok na rovnakú úpravu osobného motorového vozidla možno poskytnúť po uplynutí siedmich rokov od predchádzajúceho poskytnutia peňažného príspevku na takúto úpravu, ak úprava osobného motorového vozidla neplní účel. Podmienka uplynutia siedmich rokov sa považuje za splnenú, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vráti peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla alebo jeho pomernú časť.

ÔSMA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA PREPRAVU

§ 36

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na prepravu.

(2) Peňažný príspevok na prepravu možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá na svoje pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity využíva prepravu zabezpečovanú osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie prepravy,³⁹⁾ obcou alebo registrovaným subjektom podľa osobitného predpisu.^{1a)} Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

(3) Peňažný príspevok na prepravu nemožno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, alebo ktorá je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla. Peňažný príspevok na prepravu možno poskytnúť, ak sa preprava fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím má vykonať v čase, keď osobné motorové vozidlo, na ktorého kúpu sa poskytol peňažný príspevok a ktorým sa zabezpečuje preprava fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, nie je technicky spôsobilé na premávku na pozemných komunikáciách podľa osobitného predpisu.⁴⁰⁾

(4) Peňažný príspevok na prepravu sa poskytuje na základe preukázaných výdavkov na prepravu zabezpečovanú osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie prepravy,⁴⁰⁾ obcou alebo registrovaným subjektom podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(5) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť doklad o výdavkoch na prepravu za každú vykonanú cestu podľa odseku 4 za každý kalendárny mesiac príslušnému úradu na vyúčtovanie, najneskôr do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Príslušný úrad vyplatí peňažný príspevok na prepravu najneskôr do 20 dní od predloženia dokladu o výdavkoch na prepravu.

(6) Doklad o výdavkoch na prepravu za každú vykonanú cestu obsahuje najmä údaje o subjekte, ktorý zabezpečoval prepravu podľa odseku 2, dátum vykonania prepravy a cenu za vykonanú prepravu.

(7) Výška peňažného príspevku na prepravu sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od preukázaných nákladov na prepravu a od príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 14.

(8) Peňažný príspevok na prepravu je mesačne najviac 51,02 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾ Nevyčerpanú časť peňažného príspevku na prepravu za kalendárny mesiac nemožno využiť v nasledujúcom kalendárnom mesiaci.

DEVIATA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA ÚPRAVU BYTU, PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA ÚPRAVU RODINNÉHO DOMU A PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA ÚPRAVU GARÁŽE

§ 37

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumievať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Peňažný príspevok podľa prvej vety možno poskytnúť aj vtedy, ak sa odstránením bariér umožní alebo uľahčí premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Peňažný príspevok podľa prvej vety nemožno poskytnúť na odstránenie alebo prekonanie bariér, ktoré možno prekonať použitím pomôcok, ktoré možno poskytnúť alebo zapožičať na základe verejného zdravotného poistenia.³⁷⁾

(2) Za úpravu bytu sa považuje aj úprava vstupu do bytového domu, úprava prístupu do bytu a úprava prístupu k výťahu. Za úpravu rodinného domu sa považuje aj úprava vstupu do rodinného domu a úprava prístupu do rodinného domu. Za úpravu garáže sa považuje aj úprava vstupu do garáže a úprava prístupu do garáže. Za bariéry v byte, bytovom dome, rodinnom dome a v garáži sa považujú prekážky, v ktorých dôsledku fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je schopná sa premiestňovať, orientovať, dorozumievať a zabezpečiť si sebaobsluhu rovnakým spôsobom ako fyzická osoba bez zdravotného postihnutia, rovnakého veku a pohlavia a za rovnakých podmienok.

(3) Za úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže sa považujú zmeny, ktorými sa upravuje existujúce zariadenie v byte, rodinnom dome alebo garáži. Za úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže nemožno považovať vybudovanie nového objektu alebo zariadenia, ktorými sú kúpeľňa, WC, plyn, kanalizácia, vodovod alebo úprava bytu, rodinného domu alebo garáže rovnakého druhu z dôvodu opotrebovania existujúceho zariadenia alebo prekročenia životnosti existujúceho zariadenia alebo z dôvodu opotrebovania úpravy alebo prekročenia životnosti úpravy.

(4) Peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má v byte alebo v rodinnom dome trvalý pobyt alebo je vlastníkom garáže, alebo garáž je súčasťou nájomného bytu a nie je súčasťou celoročnej pobytovej sociálnej služby. Peňažný príspevok na úpravu bytu alebo peňažný príspevok na úpravu rodinného domu možno poskytnúť aj na úpravu príslušenstva bytu alebo rodinného domu.

(5) Výška peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny potrebnej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedených v prílohe č. 10. Pri určení výšky peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže sa zohľadňuje cena stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení najviac v sume ustanovenej v zozname stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení.

(6) Zoznam stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení a maximálne zohľadňované

sumy z ich ceny ustanoví ministerstvo opatrením.

(7) Ak sú viaceré fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na úpravu toho istého bytu, rodinného domu alebo garáže, výška peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže sa určí na každú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím z časti obstarávacej ceny úpravy, ktorá pripadá pomerne na každú z nich.

(8) Úhrn poskytnutých peňažných príspevkov na úpravu bytu a peňažných príspevkov na úpravu rodinného domu v období siedmich rokov nesmie presiahnuť 6 638,79 eura a úhrn peňažných príspevkov na úpravu garáže v období siedmich rokov nesmie presiahnuť 1 659,70 eura.

(9) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vykonať úpravu bytu, rodinného bytu alebo garáže do šiestich mesiacov od poskytnutia peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže najneskôr do deviatich mesiacov odo dňa poskytnutia tohto peňažného príspevku, ak úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže nemožno vykonať pre potreby fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím z dôvodov na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je vykonávanie úprav. Ak sa úpravy, na ktoré sa poskytol peňažný príspevok, neuskutočnili v uvedených lehotách, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť vyplatený peňažný príspevok najneskôr do 30 dní od uplynutia lehôt uvedených v prvej vete.

(10) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytol peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže, vykoná vyúčtovanie tohto peňažného príspevku do 30 dní od skončenia úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže. Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v lehote podľa prvej vety nevykoná vyúčtovanie peňažného príspevku podľa prvej vety, je povinná vrátiť vyplatený peňažný príspevok najneskôr do 30 dní od uplynutia lehoty uvedenej v prvej vete.

(11) Ak sa úpravy, na ktoré sa poskytol peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže, neuskutočnili v rozsahu uvedenom v komplexnom posudku vypracovanom podľa § 15 ods. 1, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná pomernú časť vyplateného peňažného príspevku vrátiť najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 52 písm. a) piateho bodu.

(12) Peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže možno poskytnúť na základe dokladu o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže vyhotoveného osobou, ktorej predmetom činnosti je vykonávanie úprav.

(13) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná predložiť príslušnému úradu doklady uvedené v odseku 12.

(14) Ak cena vykonanej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže, na ktorú je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná, je vyššia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže, vyplatí sa rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o vykonanej úprave bytu, rodinného domu alebo garáže najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12. Súčet výšky peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže poskytnutého na základe dokladu

o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a vyplateného rozdielu nesmie spolu s peňažnými príspevkami poskytnutými fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím v období siedmich rokov prevýšiť sumu uvedenú v odseku 8.

(15) Ak cena vykonanej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže, na ktorú je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná, je nižšia ako cena, na ktorej základe bol poskytnutý peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže poskytnutého na základe dokladu o cene úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o cene vykonanej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré bolo vyhotovené podľa § 55 ods. 12.

(16) Ďalší peňažný príspevok na úpravu bytu, ďalší peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo ďalší peňažný príspevok na úpravu garáže možno poskytnúť po vyúčtovaní predchádzajúceho peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže.

(17) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná vrátiť peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže alebo ich pomernú časť, ak zmení trvalý pobyt, predá, daruje alebo prenajme byt, rodinný dom alebo garáž inej osobe alebo nevyužíva byt, rodinný dom alebo garáž, na úpravu ktorých jej bol poskytnutý peňažný príspevok pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia týchto peňažných príspevkov.

(18) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže, uplatňuje sa ako pohľadávka v konaní o dedičstve vo výške 50 % z úhrnu poskytnutých peňažných príspevkov alebo z ich pomerných častí, ak predmetom konania o dedičstve je upravený byt, rodinný dom alebo garáž, ak odseky 19 a 20 neustanovujú inak.

(19) Ak suma zodpovedajúca 50 % z úhrnu poskytnutých peňažných príspevkov alebo z ich pomerných častí je nižšia ako 497,91 eura, neuplatňuje sa táto suma ako pohľadávka v konaní o dedičstve.

(20) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie pred začatím stavebných prác súvisiacich s vykonaním úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže, výška vyplateného peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže sa uplatní ako pohľadávka v konaní o dedičstve. Podľa prvej vety sa postupuje aj vtedy, ak predmetom konania o dedičstve nie je upravený byt, rodinný dom alebo garáž.

(21) Lehota siedmich rokov podľa odsekov 8, 14, 17 a 18 začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže nadobudlo právoplatnosť.

DESIATA HLAVA

PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA KOMPENZÁCIU ZVÝŠENÝCH VÝDAVKOV

§ 38

(1) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku

vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak

a) na diétne stravovanie,

b) súvisiace

1. s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia,
2. so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
3. so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

(2) Odkázanosť na každé zvýšenie výdavkov uvedených v odseku 1 sa posudzuje samostatne.

(3) Zvýšené výdavky na diétne stravovanie na účely tohto zákona sú výdavky na obstaranie potravín spojených s dodržiavaním diétného režimu.

(4) Výška peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie je mesačne

- a) 18,56 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v prvej skupine,
- b) 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v druhej skupine,
- c) 5,57 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v tretej skupine.

(5) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 vo viacerých skupinách, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky na diétne stravovanie vo výške, ktorá zodpovedá nákladnejšej diéte z hľadiska zaradenia choroby alebo poruchy podľa tejto prílohy.

(6) Zvýšené výdavky na zabezpečenie hygieny na účely tohto zákona sú výdavky súvisiace so zabezpečovaním bežnej osobnej hygieny a hygieny domácnosti v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia fyzickej osoby uvedeného v prílohe č. 6.

(7) Zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia na účely tohto zákona sú výdavky spojené s obnovou a s nákupom predmetov bežnej osobnej spotreby a bytovej spotreby, ktoré sa nadmerne opotrebovávajú v dôsledku chronických stavov a používania technicky náročných pomôcok uvedených v prílohe č. 7.

(8) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(9) Zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na účely tohto zákona sú výdavky na pohonné látky, ktoré slúžia na jeho prevádzku, ktoré fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím využíva na pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

(10) Výška peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so

zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla je mesačne 16,70 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(11) Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a ktorá

- a) je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla, alebo
- b) nie je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla a jej prepravu zabezpečuje fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie na vykonávanie prepravy.

(12) Zvýšené výdavky súvisiace so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom na účely tohto zákona sú výdavky na krmivo a na veterinárnu starostlivosť.

(13) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom, ak je odkázaná na pomôcku, ktorou je pes so špeciálnym výcvikom.

(14) Výška peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom je mesačne 22,27 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(15) Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná absolvovať so psom so špeciálnym výcvikom každoročne veterinárnu prehliadku. Doklad o veterinárnej prehliadke predkladá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím príslušnému úradu vždy do konca decembra kalendárneho roka. Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepredloží doklad o veterinárnej prehliadke v určenej lehote, príslušný orgán odníme a zastaví výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom.

(16) Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov nemožno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba.^{1a)} To neplatí, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje sociálna služba

- a) v zariadení podporovaného bývania,^{1a)} alebo
- b) v zariadení sociálnych služieb^{1a)} na určitý čas, najviac 30 po sebe nasledujúcich dní.

(17) Peňažný príspevok na zvýšené výdavky nemožno poskytnúť, ak príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyšší ako trojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom.²⁹⁾

JEDENÁSTA HLAVA OPATROVANIE

§ 39

(1) Opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Účelom opatrovania je zabezpečiť každodenne pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych aktivít s cieľom zotrvať v prirodzenom domácom prostredí.

§ 40**Peňažný príspevok na opatrovanie**

(1) Ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

(2) Rozsah opatrovania ustanovený v § 14 ods. 4 sa považuje za splnený aj vtedy, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na opatrovanie poskytuje denná pobytová sociálna služba^{1a)} alebo navštevuje školské zariadenie a fyzická osoba opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím po jej návrate z dennej pobytovej sociálnej služby^{1a)} alebo zo školského zariadenia.

(3) Fyzickou osobou na účely poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie je manžel, manželka, rodič alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, dieťa, starý rodič, vnuk, vnučka, súrodenec, nevesta, zať, svokor, svokra, švagor, švagriná, neter, synovec. Za nevestu sa považuje aj ovdovená žena po synovi svokry alebo svokra a za zaťa sa považuje aj ovdovený muž po dcére svokry alebo svokra.

(4) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj inej fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a býva s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Podmienka bývania sa považuje za splnenú, ak má fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, trvalý pobyt alebo prechodný pobyt v mieste trvalého pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má prechodný pobyt v mieste trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá ju opatruje a s ktorou býva.

(5) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť len jednej fyzickej osobe uvedenej v odsekoch 3 a 4, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

(6) Fyzická osoba môže vykonávať opatrovanie, ak je plnoletá, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, je fyzicky schopná a psychicky schopná vykonávať opatrovanie a fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím jej udelila písomný súhlas s opatovaním. Príslušný orgán posudzuje fyzickú schopnosť a psychickú schopnosť fyzickej osoby vykonávať opatrovanie, len ak sú pochybnosti o tejto schopnosti fyzickej osoby. Písomný súhlas fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa nevyžaduje, ak nie je schopná udeliť písomný súhlas, je maloletým dieťaťom alebo je pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas posudzuje príslušný úrad.

(7) Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 111,32 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pri opatovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a mesačne 148,42 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pri opatovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 98,33 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom,²⁹⁾ ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na opatrovanie sa poskytuje denná pobytová sociálna služba^{1a)} alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne. Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 139,15 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu

ustanovenú osobitným predpisom,²⁹⁾ ak fyzická osoba opatruje najmenej dve fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na opatrovanie, ktorým sa poskytuje denná pobytová sociálna služba,^{1a)} alebo ktoré navštevujú školské zariadenia v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne.

(9) Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 144,71 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom,²⁹⁾ ak fyzická osoba opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie, ktorej sa poskytuje denná pobytová sociálna služba^{1a)} alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, a súčasne opatruje aj fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie, ktorej sa denná pobytová sociálna služba^{1a)} neposkytuje alebo poskytuje v rozsahu najviac 20 hodín týždenne, alebo ktorá nenavštevuje školské zariadenie alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu najviac 20 hodín týždenne.

(10) Ak fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, poberá starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok, peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 46,38 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ a mesačne 61,22 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ pri opatovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ak tento zákon neustanovuje inak. Zníženie peňažného príspevku podľa odseku 12 sa nepoužije.

(11) Ustanovenie odseku 10 platí aj vtedy, ak fyzická osoba poberá okrem dávok dôchodkového poistenia alebo dávok výsluhového zabezpečenia uvedených v odseku 10 súbežne aj iné dávky dôchodkového poistenia alebo výsluhového zabezpečenia.

(12) Ak je príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyšší ako 1,4 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom,²⁹⁾ výška peňažného príspevku na opatrovanie podľa odsekov 7 až 9 sa zníži o sumu prevyšujúcu tento príjem; ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím nezaopatrené dieťa,⁷⁾ peňažný príspevok na opatrovanie sa zníži o sumu, ktorou príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím prevyšuje trojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom.²⁹⁾

(13) Peňažný príspevok na opatrovanie podľa odsekov 7 až 9 a 12 možno zvýšiť o 49,80 eura mesačne, ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím jedno alebo viacero nezaopatrených detí a fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4 nemá v čase opatrovania príjem zo zamestnania alebo nepoberá dávky dôchodkového poistenia alebo dávky výsluhového zabezpečenia.

(14) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím poberá zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, výška peňažného príspevku na opatrovanie vypočítaného podľa odsekov 7 až 12 sa zníži o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť.

(15) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vykonáva zamestnanie a jej mesačný príjem z tohto zamestnania nie je vyšší ako dvojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom;²⁹⁾ vykonávanie zamestnania nesmie byť v rozpore s účelom a rozsahom opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(16) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť iba za dni, počas ktorých fyzická osoba vykonávala opatrovanie, ak tento zákon neustanovuje inak.

(17) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak si fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím zvyšuje kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia a v čase svojej neprítomnosti z dôvodu zvyšovania kvalifikácie zabezpečí opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím inou fyzickou osobou.

(18) Výška peňažného príspevku na opatrovanie sa zníži pomernou časťou za dni, počas ktorých bola fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti dlhšie ako 30 dní. Peňažný príspevok na opatrovanie sa zníži za dni pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v školskom zariadení typu školy v prírode, za dni pobytu sociálnej rehabilitácie alebo rekreačného pobytu. Výška peňažného príspevku na opatrovanie sa nezníži podľa druhej vety, ak fyzická osoba vykonávala opatrovanie počas pobytu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v školskom zariadení typu školy v prírode, na rehabilitačnom pobyte alebo na rekreačnom pobyte. Preplatky vzniknuté na peňažnom príspevku na opatrovanie možno zúčtovať so sumami peňažného príspevku na opatrovanie poskytnutými v ďalších kalendárnych mesiacoch.

(19) Výška peňažného príspevku na opatrovanie sa zníži pomernou časťou za dni, počas ktorých bola fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4 v zdravotníckom zariadení alebo nevykonávala osobne opatrovanie z iných vážnych dôvodov dlhšie ako 30 dní. Peňažný príspevok na opatrovanie podľa prvej vety sa poskytne, ak fyzická osoba zabezpečí opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím inou fyzickou osobou alebo sociálnou službou, počas dní, za ktoré sa fyzickej osobe poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie.

(20) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie, peňažný príspevok na opatrovanie sa vyplatí v pomernej časti pripadajúcej na dni kalendárneho mesiaca, počas ktorých bolo opatrovanie vykonávané. Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie v zdravotníckom zariadení pred uplynutím 30 dní poskytovania zdravotnej starostlivosti, peňažný príspevok na opatrovanie sa vyplatí v pomernej časti za dni kalendárneho mesiaca do dňa jej smrti. Ak počas poskytovania zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení dlhšej ako 30 po sebe nasledujúcich dní fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zomrie, peňažný príspevok na opatrovanie sa vyplatí najviac za 30 po sebe nasledujúcich dní poskytovania zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení.

(21) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť najviac za 30 dní v kalendárnom roku aj vtedy, ak sa fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, poskytuje odľahčovacia služba.^{1a)}

(22) Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť aj vtedy, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

(23) Peňažný príspevok na opatrovanie nemožno poskytnúť, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu, alebo ak sa tejto fyzickej osobe poskytuje opatrovateľská služba viac ako osem hodín mesačne, týždenná poskytovaná sociálna služba alebo celoročná pobytová sociálna služba.

(24) Ak suma peňažného príspevku na opatrovanie je menej ako 3,32 eura mesačne, peňažný príspevok na opatrovanie sa vyplatí v kalendárnom mesiaci, v ktorom suma peňažného príspevku na opatrovanie je najmenej 3,32 eura.

DVANÁSTA HLAVA**SPOLOČNÉ USTANOVENIA O POSKYTOVANÍ PEŇAŽNÝCH PRÍSPEVKOV NA KOMPENZÁCIU****§ 41**

(1) Školské zariadenie na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu je predškolské zariadenie, detské integračné centrum, základná škola, základná škola s materskou školou, praktická škola, učilište, stredné odborné učilište, gymnázium, stredná odborná škola, špeciálna škola a vysoká škola.

(2) Zamestnanie na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu je

- a) výkon práce v pracovnoprávnom vzťahu,⁴¹⁾
- b) výkon práce v štátnozamestnaneckom pomere⁴²⁾ alebo v služobnom pomere,⁴³⁾
- c) výkon verejnej funkcie,⁴⁴⁾
- d) výkon funkcie sudcu⁴⁵⁾ a výkon funkcie prokurátora,⁴⁶⁾
- e) činnosť, z ktorej plynú príjmy z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu.⁴⁷⁾

(3) Ak doklad, ktorý je podkladom na rozhodnutie o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, je vystavený v inom jazyku ako v štátnom jazyku, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je povinná na vlastné náklady zabezpečiť úradný preklad do slovenského jazyka podľa osobitného predpisu.³²⁾ Povinnosť podľa prvej vety neplatí, ak je doklad uvedený v prvej vete vyhotovený v českom jazyku. Ak je obsahom dokladu suma v inej mene ako v eurách, zodpovedajúca suma v eurách sa určí podľa kurzu Európskej centrálnej banky v deň vyhotovenia tohto dokladu. Ak je obsahom dokladu výška príjmu, ktorý sa zisťuje podľa § 18, v inej mene ako v eurách, zodpovedajúca suma v eurách sa určí podľa priemerného kurzu Európskej centrálnej banky za kalendárny rok, za ktorý sa zisťuje príjem.

(4) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na zácvik používania pomôcky, peňažný príspevok na úpravu pomôcky, peňažný príspevok na opravu pomôcky, peňažný príspevok na opravu úpravy pomôcky, peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla a peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť na pomôcku, zdvíhacie zariadenie a osobné motorové vozidlo, ktoré boli zakúpené pred dňom vypracovania komplexného posudku a na zácvik používania pomôcky, na úpravy alebo opravy vykonané pred dňom vypracovania posudku.

(5) Peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže nemožno poskytnúť na úpravy vykonané pred dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o týchto peňažných príspevkoch.

(6) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia a peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť aj na základe úveru, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v lehote ustanovenej v § 27 ods. 1, § 33 ods. 8 a § 34 ods. 10 nadobudne vlastníctvo k pomôcke, zdvíhaciemu zariadeniu a osobnému motorovému vozidlu zaplatením časti ceny, ktorá sa rovná minimálne výške poskytnutého peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia a peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla. Na účely poskytnutia peňažného príspevku podľa prvej vety sa za cenu pomôcky, zdvíhacieho zariadenia a osobného motorového vozidla považuje cena uvedená v zmluve o úvere. Táto cena sa zohľadňuje na účely peňažného príspevku na kúpu pomôcky a peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla najviac v sumách ustanovených týmto zákonom.

(7) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bol poskytnutý peňažný príspevok na kúpu pomôcky, ktorá jej bola odcudzená, požiada o ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky rovnakého druhu, je povinná vrátiť peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo jeho pomernú časť za obdobie od prvého dňa v mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť o ďalší peňažný príspevok na kúpu pomôcky, do uplynutia siedmich rokov alebo desiatich rokov. Rovnako sa postupuje, ak ide o havarované osobné motorové vozidlo alebo odcudzené osobné motorové vozidlo.

(8) Ak si fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemôže kúpiť pomôcku, dať si upraviť pomôcku, absolvovať výcvik, opraviť pomôcku, kúpiť zdvíhacie zariadenie, kúpiť osobné motorové vozidlo, upraviť osobné motorové vozidlo, upraviť byt, upraviť rodinný dom alebo upraviť garáž v lehote do troch mesiacov od poskytnutia jednorazového peňažného príspevku na kompenzáciu z dôvodov na strane fyzickej osoby, s ktorou fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím uzatvorila zmluvu o vykonaní opravy pomôcky alebo na strane osoby, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj, distribúcia, úprava, výcvik používania, oprava pomôcky, zdvíhacieho zariadenia, osobného motorového vozidla, bytu, rodinného domu alebo garáže, je povinná predložiť príslušnému orgánu potvrdenie o tejto skutočnosti.

(9) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepoužila peňažný príspevok na kompenzáciu na účel, na ktorý jej bol poskytnutý, v lehote ustanovenej týmto zákonom, je povinná vrátiť tento peňažný príspevok do ôsmich dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým jej bola uložená povinnosť peňažný príspevok vrátiť.

(10) Vrátenú funkčnú pomôcku alebo vrátené funkčné zdvíhacie zariadenie možno poskytnúť do užívania príslušnému orgánu, zariadeniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitného predpisu,^{1a)} poskytovateľovi sociálnej služby^{1a)} alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá o ňu prejaví záujem a je na pomôcku alebo zdvíhacie zariadenie odkázaná. Odkázanosť na pomôcku alebo zdvíhacie zariadenie preukazuje fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím komplexným posudkom alebo potvrdením zdravotníckeho zariadenia. Pomôcka alebo zdvíhacie zariadenie podľa prvej vety sa poskytne do užívania na základe písomnej zmluvy^{3b)} o poskytnutí vrátenej funkčnej pomôcky alebo vráteného funkčného zdvíhacieho zariadenia do užívania, ktorú uzatvorí úrad so zariadením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,^{1a)} s poskytovateľom sociálnej služby,^{1a)} s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá o ňu prejaví záujem, alebo s iným príslušným orgánom. Ak má záujem užívať pomôcku alebo zdvíhacie zariadenie úrad, ktorému bola pomôcka alebo zdvíhacie zariadenie vrátené, nie je potrebné uzatvoriť zmluvu o poskytnutí vrátenej funkčnej pomôcky alebo vráteného funkčného zdvíhacieho zariadenia do užívania.

(11) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa neposkytne alebo sa odníme a zastaví sa jeho výplata, ak príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím presahuje hranicu príjmu podľa § 18 ods. 16.

(12) Ak hodnota majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyššia ako 39 833 eur, peňažný príspevok na kompenzáciu sa neposkytne alebo sa odníme a zastaví sa jeho výplata.

(13) Ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nepoužila poskytnutý jednorazový peňažný príspevok na kompenzáciu na kúpu pomôcky, na výcvik používania pomôcky, na úpravu pomôcky, na opravu pomôcky, na kúpu zdvíhacieho zariadenia, na kúpu osobného motorového vozidla, na úpravu osobného motorového vozidla a táto fyzická osoba zomrela, poskytnutý peňažný príspevok sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve.

§ 42

(1) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa nevypláca mimo územia Slovenskej republiky. Ak sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zdržiava mimo územia Slovenskej republiky

dlhšie ako 60 po sebe nasledujúcich dní, peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme a jeho výplata sa zastaví od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom táto 60 dňová lehota uplynula.

(2) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu a peňažný príspevok na opatrovanie nemožno poskytnúť, ak sa na osobnú asistenciu alebo opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje príspevok alebo dávka rovnakého účelu iného štátu, ktorý je štátom Európskeho hospodárskeho priestoru.

(3) Fyzická osoba, ktorá počas poberania peňažného príspevku na kompenzáciu zmení trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, je povinná oznámiť túto zmenu najneskôr do ôsmich dní príslušnému orgánu, ktorý výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu zastaví a bezodkladne postúpi kompletnú spisovú dokumentáciu orgánu príslušnému podľa miesta zmeneného trvalého pobytu alebo prechodného pobytu fyzickej osoby. Príslušný orgán, ktorému sa postúpila kompletná spisová dokumentácia, pokračuje vo výplate peňažného príspevku na základe právoplatného rozhodnutia.

(4) Výška peňažného príspevku na kompenzáciu sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor.

(5) Ak je rozdiel medzi poskytnutým jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu a vyúčtovaným jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu menší ako 3,32 eura, tento rozdiel nie je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím povinná vrátiť alebo príslušný orgán tento rozdiel nevypláti.

§ 43

Vznik nároku na peňažné príspevky na kompenzáciu a vznik nároku na ich výplatu, vznik nároku na preukaz a vznik nároku na parkovací preukaz

(1) Nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu a nárok na jeho výplatu vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o jeho priznaní.

(2) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa prizná a vypláca od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu ak § 40 ods. 16, 18 až 20 neustanovujú inak.

(3) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa poskytuje za celý kalendárny mesiac, a to aj vtedy, keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca ak § 40 ods. 16, 18 až 20 neustanovujú inak.

(4) Peňažný príspevok na opatrovanie možno priznať a vyplatiť aj vtedy, ak opatrovaná fyzická osoba zomrela pred vypracovaním komplexného posudku, ktorý mal byť podkladom rozhodnutia o peňažnom príspevku na opatrovanie a ak sa preukáže, že boli splnené podmienky na jeho poskytovanie.

(5) Opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa vypláca mesačne pozadu.

(6) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa vypláca v eurách

a) v hotovosti alebo

b) bezhotovostným prevodom na žiadosť fyzickej osoby, ktorej sa peňažný príspevok na kompenzáciu priznal, alebo na žiadosť osoby, ktorá je osobitný príjemca,

1. na jej účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky so sídlom na území Slovenskej republiky alebo

2. na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky so sídlom na území Slovenskej republiky inej osoby, ktorú fyzická osoba, ktorej sa peňažný príspevok na kompenzáciu priznal, alebo

osobitný príjemca písomne určí.

(7) Príslušný orgán je povinný vyhovieť žiadosti uvedenej v odseku 6 písm. b).

(8) Nárok na preukaz vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o preukaze alebo právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o peňažnom príspevku na kompenzáciu, z ktorých vyplýva, že fyzická osoba je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím.

(9) Nárok na parkovací preukaz vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o parkovacom preukaze, z ktorého vyplýva, že fyzická osoba je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanou na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, alebo že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí.

§ 44

Osobitný príjemca

(1) Osobitný príjemca na účely tohto zákona je osoba určená rozhodnutím príslušného orgánu. Osobitný príjemca sa neurčuje na účely peňažného príspevku na osobnú asistenciu a na účely peňažného príspevku na opatrovanie.

(2) Príslušný orgán určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatom peňažného príspevku na kompenzáciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím zrejme nedosiahol alebo nedosiahne účel, na ktorý má peňažný príspevok na kompenzáciu slúžiť. Príslušný orgán určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcom súhlase.

(3) Osobitný príjemca je povinný peňažný príspevok na kompenzáciu použiť iba v prospech fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

(4) Príslušný orgán dohliada, ako ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti. Ak si osobitný príjemca neplní svoje povinnosti, príslušný orgán určí iného osobitného príjemcu a doterajšieho osobitného príjemcu uvoľní.

Zánik nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu, jeho odňatie, zvýšenie, zníženie, zánik nároku na jeho výplatu, dodatočné priznanie a vyplatenie peňažného príspevku na kompenzáciu, zánik nároku na preukaz a zánik nároku na parkovací preukaz

§ 45

(1) Opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme a jeho výplata sa zastaví, ak sa zistí, že sa poskytol neprávom alebo jeho poskytovanie prestalo plniť svoj účel.

(2) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu a peňažný príspevok na opatrovanie sa odníme a jeho výplata sa zastaví aj vtedy, ak príslušný orgán zistí nedostatky závažného charakteru týkajúce sa kvality a rozsahu pomoci vykonávanej pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

(3) Opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška sa zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti v priebehu kalendárneho mesiaca a za časť mesiaca patrí opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške, vypláť sa opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške za celý kalendárny mesiac.

(4) Výplata opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu sa zastaví, ak fyzická osoba,

ktorej sa vypláca peňažný príspevok na kompenzáciu, nevyhovie výzve príslušného orgánu v určenej lehote osvedčiť skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo na jeho výšku a táto fyzická osoba bola na tento dôsledok v písomnej výzve upozornená.

(5) Výplata opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu sa zastaví, ak fyzická osoba, ktorej sa vypláca peňažný príspevok na kompenzáciu, alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa na písomnú výzvu príslušného orgánu alebo posudkového lekára nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu, posúdeniu zdravotného stavu alebo opätovnému posúdeniu zdravotného stavu, alebo fyzická osoba neumožní vykonať kontrolu účelnosti kompenzácie a táto fyzická osoba bola na tento dôsledok v písomnej výzve upozornená.

(6) Nárok na výplatu opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu alebo jeho časti zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý patril, ak zákon neustanovuje inak.

(7) Príslušný orgán rozhodne o obnovení výplaty opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom fyzická osoba preukázala, že zanikli dôvody, pre ktoré bola výplata peňažného príspevku na kompenzáciu podľa odsekov 4 a 5 zastavená. Ak fyzická osoba nevyhovie výzve podľa odsekov 4 a 5 do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o zastavení výplaty opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu, príslušný orgán rozhodne o odňatí tohto príspevku. Lehota jedného roka začína plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom rozhodnutie o zastavení výplaty nadobudlo právoplatnosť.

(8) Sumy neprávom vyplatené možno zrážať aj z bežne vyplácaného alebo neskôr priznaného peňažného príspevku na kompenzáciu alebo zo mzdy a z iných príjmov povinného. Na zrážky neprávom vyplatených súm na peňažných príspevkoch na kompenzáciu zo mzdy a iných príjmov sa vzťahuje osobitný predpis.⁴⁸⁾

(9) Peňažný príspevok na kompenzáciu sa dodatočne spätne prizná, odníme, odníme a zastaví sa jeho výplata, zvýši, zníži, doplatí, obnoví sa jeho výplata, dodatočne spätne sa rozhodne o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť alebo sa rozhodne o zrušení povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť, ak príslušný orgán dodatočne zistí, že

- a) peňažný príspevok na kompenzáciu nepriznal, aj keď priznať mal,
- b) peňažný príspevok na kompenzáciu priznal neprávom,
- c) peňažný príspevok na kompenzáciu priznal v nižšej sume ako patril,
- d) peňažný príspevok na kompenzáciu priznal vo vyššej sume ako patril,
- e) peňažný príspevok na kompenzáciu priznal od neskoršieho dňa ako patril,
- f) peňažný príspevok na kompenzáciu odňal, aj keď odňať nemal,
- g) peňažný príspevok na kompenzáciu odňal a zastavil jeho výplatu, aj keď odňať a zastaviť jeho výplatu nemal,
- h) zastavil výplatu peňažného príspevku na kompenzáciu, aj keď jeho výplatu zastaviť nemal, alebo
- i) rozhodol o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť, aj keď túto povinnosť uložiť nemal.

(10) Za príslušný orgán podľa odseku 9 sa považuje správny orgán, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni. Pri dodatočnom rozhodovaní za spätné obdobie vychádza príslušný orgán zo skutkového stavu a právneho stavu, ktorý platil v čase vydania pôvodného rozhodnutia. Proti novému rozhodnutiu sa môže fyzická osoba odvolať. Nárok na dodatočné poskytnutie a vyplatenie

peňažného príspevku na kompenzáciu alebo jeho časti za spätné obdobie zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok alebo jeho časť patril. Povinnosť fyzickej osoby vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok nepatril alebo patril v nižšej sume.

(11) Ak bol fyzickej osobe počas poskytovania opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu dodatočne vyplatený príjem patriaci za obdobia uvedené v § 18 ods. 8 a tento príjem má vplyv na výšku poskytovaného peňažného príspevku na kompenzáciu, príslušný orgán je povinný rozhodnúť o zmene výšky peňažného príspevku na kompenzáciu alebo o odňatí a zastavení výplaty tohto príspevku za obdobia, ktorej sa táto zmena týka. Ustanovenie prvej vety sa použije aj na dodatočne vyplatený príjem fyzickej osoby zo zamestnania. Za dodatočne vyplatený príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo inej fyzickej osoby sa považujú najmä zákonné nároky fyzickej osoby podľa osobitných predpisov,⁴⁹⁾ príjem zo zamestnania alebo peňažný príspevok na opatrovanie, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri rozhodovaní vychádza príslušný orgán z právneho stavu, ktorý platil v čase, keď zisťoval alebo prehodnocoval príjem za kalendárny rok, za ktorý bol fyzickej osobe dodatočne vyplatený príjem. Na rozhodovanie podľa prvej vety platí odsek 10 štvrtá veta a piata veta rovnako.

(12) Podľa odseku 11 sa postupuje aj vtedy, ak sa zistí zmena príjmových pomerov fyzickej osoby v čase od podania žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu do rozhodnutia o jeho poskytovaní, a táto zmena má vplyv na výšku príjmu, ktorý sa zisťuje za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom bola žiadosť podaná.

(13) Príslušný orgán môže zúčtovať neprávom alebo navyš vyplatené sumy na peňažných príspevkoch na kompenzáciu podľa odsekov 9 až 11 s tým istým peňažným príspevkom na kompenzáciu alebo s iným peňažným príspevkom na kompenzáciu alebo s neskôr priznaným peňažným príspevkom na kompenzáciu.

(14) Príslušný orgán rozhodne o odňatí preukazu alebo parkovacieho preukazu a o povinnosti vrátiť preukaz alebo parkovací preukaz, ak sa zistí, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nespĺňa podmienky podľa § 17 ods. 1 na vyhotovenie preukazu alebo parkovacieho preukazu ustanovené týmto zákonom alebo preukaz alebo parkovací preukaz sa vyhotovil neprávom, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na preukaz alebo parkovací preukaz alebo fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím sa na písomnú výzvu príslušného orgánu nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa nepodrobí posúdeniu zdravotného stavu alebo opätovnému posúdeniu zdravotného stavu, a bola na tento dôsledok v písomnej výzve upozornená. Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz alebo parkovací preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jeho odňatí.

(15) Ak príslušný orgán rozhodne o povinnosti fyzickej osoby vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho pomernú časť, môže fyzická osoba tento peňažný príspevok vrátiť aj v splátkach, ak sa o tom dohodne s príslušným úradom. Lehota na vrátenie peňažného príspevku alebo jeho pomernej časti podľa prvej vety je najviac tri roky od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povinnosti fyzickej osoby vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu.

§ 46

(1) Ak príslušný orgán zistí, že opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa neprávom poskytuje alebo jednorazový peňažný príspevok sa neprávom poskytol na základe preukázateľne nepravdivých údajov, ktoré uviedla fyzická osoba, ktorej bol tento peňažný príspevok na kompenzáciu priznaný, alebo ak fyzická osoba použila peňažný príspevok na kompenzáciu na iný účel, než na ktorý bol poskytnutý, príslušný orgán rozhodne o odňatí a zastavení výplaty opakovaného peňažného príspevku a o povinnosti vrátiť jednorazový alebo opakovaný peňažný príspevok.

(2) Fyzickej osobe, ktorá je povinná vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu, ktorý sa poskytoval alebo poskytol neprávom z dôvodu uvedenia nepravdivých údajov alebo z dôvodu jeho použitia na iný účel, než na ktorý bol poskytnutý, nemožno priznať ten istý peňažný príspevok na kompenzáciu počas 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým jej bola uložená povinnosť vrátiť tento peňažný príspevok na kompenzáciu.

§ 47

(1) Ak príslušný orgán zistí, že fyzická osoba sa už nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, rozhodne o odňatí opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu a o zastavení jeho výplaty a o povinnosti fyzickej osoby vrátiť preukaz.

(2) Ak sa fyzickej osobe uvedenej v odseku 1 neposkytuje opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu, príslušný orgán rozhodne o odňatí preukazu a o povinnosti fyzickej osoby vrátiť preukaz.

(3) Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2.

(4) Fyzická osoba nie je povinná vrátiť jednorazový peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho pomernú časť z dôvodu, že už nespĺňa podmienku ťažkého zdravotného postihnutia. Na túto fyzickú osobu sa naďalej vzťahujú povinnosti ustanovené v § 28 ods. 1, § 33 ods. 14, § 34 ods. 14 až 17, § 35 ods. 10, § 37 ods. 17 a § 57 písm. g), i) a j). Ak táto fyzická osoba zomrie, peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho pomerná časť sa uplatňuje ako pohľadávka v konaní o dedičstve za rovnakých podmienok, ako sa uplatňuje pohľadávka v konaní o dedičstve podľa tohto zákona v prípade úmrtia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

§ 48

Právo na vrátenie peňažného príspevku na kompenzáciu vyplateného neprávom, alebo vo vyššej sume ako patril zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď príslušný orgán túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa peňažný príspevok na kompenzáciu vyplatil; tieto lehoty neplynú počas výkonu rozhodnutia alebo ak sa na úhradu preplatku vykonávajú zrážky z peňažného príspevku na kompenzáciu.

§ 49

Prechod nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu

(1) Nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu nemožno postúpiť.

(2) Nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu zaniká dňom smrti fyzickej osoby, ktorej sa poskytoval.

(3) Ak sa peňažný príspevok na kompenzáciu priznal pred smrťou fyzickej osoby, splatné sumy, ktoré sa nevyplatili do dňa jej smrti, sa nevyplatia. To neplatí na peňažný príspevok na osobnú asistenciu za hodiny osobnej asistencie vykonané a nevyúčtované do dňa smrti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý sa vyplatí osobnému asistentovi.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY A ICH PÔSOBNOSŤ

§ 50

Pôsobnosť ministerstva

Ministerstvo

- a) vypracúva koncepciu podpory sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- b) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu pri podpore sociálneho začlenenia fyzických osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- c) koordinuje činnosť ústredia a úradov vo veciach podpory sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti a lekárskej posudkovej činnosti,
- d) schvaľuje zaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok, vyradenie pomôcky zo zoznamu pomôcok a maximálne zohľadňovanú sumu z ceny pomôcky zaradenej do zoznamu pomôcok a jej zmenu a oznamuje navrhovateľovi nezaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok alebo jej nevyradenie zo zoznamu pomôcok,
- e) zriaďuje kategorizačnú komisiu.

§ 51

Pôsobnosť ústredia

Ústredie

- a) riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy vo veciach podpory sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- b) vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje úrad,
- c) vypracúva posudok podľa § 15 pri rozhodovaní v druhom stupni vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje úrad,
- d) vypracúva lekársky posudok,
- e) poskytuje fyzickej osobe základné sociálne poradenstvo podľa osobitného predpisu^{1a)} a poradenstvo vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu,
- f) vedie evidenciu vrátených funkčných pomôcok a vrátených funkčných zdvíhacích zariadení a poskytuje o nich informácie fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím, úradom a iným osobám,
- g) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu a vyhotovovania preukazu a parkovacieho preukazu,
- h) posudzuje psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a potvrdzuje psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas na účely § 40 ods. 6, koordinuje vo svojom územnom obvode činnosť ďalších osôb, ktoré pôsobia pri podpore sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti,
- i) spolupracuje s agentúrou osobnej asistencie,^{1a)}
- j) zabezpečuje tlač a distribúciu tlačív preukazu a parkovacieho preukazu pre úrady,
- k) spracúva informácie o štatistických výkazoch o počte poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu, o výdavkoch na peňažné príspevky na kompenzáciu, o počte fyzických osôb

s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým bol vyhotovený preukaz, o fyzických osobách s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým bol vyhotovený parkovací preukaz a predkladá ich ministerstvu,

- l) vykonáva overovanie podpisu fyzickej osoby na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu,
- m) podáva návrh na zaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok, návrh na vyradenie pomôcky zo zoznamu pomôcok a návrh maximálne zohľadňovanej sumy z ceny pomôcky a jej zmenu,
- n) vykonáva terénnu sociálnu prácu,
- o) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom.

§ 52

Pôsobnosť úradu

Úrad

- a) rozhoduje o
  - 1. preukaze, jeho odňatí a o povinnosti vrátiť preukaz,
  - 2. parkovacom preukaze, jeho odňatí a o povinnosti vrátiť parkovací preukaz,
  - 3. peňažných príspevkoch na kompenzáciu,
  - 4. odňatí a zastavení výplaty, o odňatí, o zastavení výplaty, o obnovení výplaty, o znížení alebo zvýšení peňažného príspevku na kompenzáciu,
  - 5. povinnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť,
  - 6. vyplatení alebo uložení povinnosti vrátiť rozdiel medzi výškou poskytnutého peňažného príspevku na kompenzáciu a výškou peňažného príspevku na kompenzáciu určeného na základe dokladu o skutočnej cene podľa § 55 ods. 12,
  - 7. určenie alebo uvoľnenie osobitného príjemcu,
- b) uzatvára zmluvu so zariadením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,¹⁾ s poskytovateľom sociálnej služby,^{1a)} s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s iným príslušným orgánom o poskytnutí vrátenej funkčnej pomôcky alebo vráteného funkčného zdvíhacieho zariadenia do užívania,
- c) vypracúva posudok podľa § 15 pri rozhodovaní v prvom stupni,
- d) vypracúva lekársky posudok a posudzuje potrebu osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,^{1a)}
- e) vyhotovuje potvrdenie podľa § 11 ods. 14,
- f) poskytuje fyzickej osobe základné sociálne poradenstvo podľa osobitného predpisu^{1a)} a poradenstvo vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu,
- g) kontroluje kvalitu a rozsah pomoci, na ktorej zabezpečenie sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo peňažný príspevok na opatrovanie,
- h) spracúva informácie o štatistických výkazoch o počte poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu, o výdavkoch na peňažné príspevky na kompenzáciu a o počte fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým bol vyhotovený preukaz, o fyzických osobách s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým bol vyhotovený parkovací preukaz a predkladá ich ústrediu,
- i) vedie evidenciu zmlúv uzatvorených vo veciach kompenzácie,
- j) vyhotovuje preukaz, vedie evidenciu o vyhotovených preukazoch elektronicky a zabezpečuje

skartáciu vrátených preukazov,

- k) vyhotovuje parkovací preukaz, vedie evidenciu o vyhotovených parkovacích preukazoch elektronicke a zabezpečuje skartáciu vrátených parkovacích preukazov,
- l) oznamuje úradu, v ktorého územnom obvode má osobný asistent trvalý pobyt, ním vykonávanú osobnú asistenciu,
- m) spolupracuje s agentúrou osobnej asistencie,
- n) koordinuje vo svojom územnom obvode činnosť ďalších osôb, ktoré pôsobia vo veciach kompenzácie,
- o) vykonáva kontrolu účelnosti kompenzácie,
- p) vedie evidenciu vrátených funkčných pomôcok a vrátených funkčných zdvíhacích zariadení a oznamuje ústrediu informácie o vrátených funkčných pomôckach a o vrátených funkčných zdvíhacích zariadeniach, ktoré sa doteraz neposkytli inej fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo zariadeniu sociálnych služieb,
- q) vykonáva overovanie podpisu fyzickej osoby na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu,
- r) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu, vyhotovovania preukazu a parkovacieho preukazu,
- s) posudzuje psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a potvrdzuje psychickú schopnosť a fyzickú schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas na účely § 40 ods. 6,
- t) podáva návrh na zaradenie pomôcky do zoznamu pomôcok, vyradenie pomôcky zo zoznamu pomôcok, návrh na maximálne zohľadňovanú sumu z ceny pomôcky a jej zmenu,
- u) vykonáva terénnu sociálnu prácu,
- v) vydáva potvrdenie na žiadosť obce o poskytovaní alebo odňatí peňažného príspevku na osobnú asistenciu, peňažného príspevku na opatrovanie, peňažného príspevku na prepravu a peňažného príspevku na zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla,
- w) uzatvára dohodu o splátkach podľa § 45 ods. 15,
- x) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom.

PIATA ČASŤ

KONANIE VO VECIACH KOMPENZÁCIE, PREUKAZU A PARKOVACIEHO PREUKAZU

§ 53

(1) Na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní⁵⁰⁾ s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní⁵⁰⁾ sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

§ 54

Preskúvanie rozhodnutí súdom

Právoplatné rozhodnutia vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu sú preskúmateľné súdom.

Konanie

§ 55

(1) Konanie o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o preukaze a konanie o parkovacom preukaze sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo na základe písomnej žiadosti rodiča maloletého dieťaťa alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.⁵¹⁾ Konanie o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu, o odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu, o zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu a o zvýšení alebo znížení jeho výšky, konanie o vrátení peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o odňatí a vrátení preukazu a konanie o odňatí a vrátení parkovacieho preukazu sa začína na podnet fyzickej osoby alebo na podnet orgánu, ktorý je príslušný rozhodovať o peňažnom príspevku na kompenzáciu, o preukaze a o parkovacom preukaze v prvom stupni.

(2) Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť uvedenú v odseku 1 alebo oznámiť alebo preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu, oznámiť alebo preukázať skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s poskytnutým jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu, môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria o zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú starostlivosť pre deti a dorast, podať žiadosť alebo oznámiť alebo preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu, oznámiť alebo preukázať skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s poskytnutým jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu aj iná fyzická osoba, ak je spôsobilá na právne úkony. V konaní o preukaze a v konaní o parkovacom preukaze koná v mene maloletého dieťaťa, ktoré je umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu,^{51a)} toto zariadenie.

(3) Žiadosť uvedená v odseku 1 musí obsahovať meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá žiada o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo o preukaz alebo o parkovací preukaz, dátum jej narodenia, adresu jej trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, doklad o tom, že ide o účastníka právnych vzťahov podľa § 3, jej rodné číslo, ak je pridelené. Súčasťou žiadosti je aj aktuálny lekársky nález okrem prípadov uvedených v § 11 ods. 7 a 8. Žiadosť o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu musí obsahovať aj potvrdenie o jej príjme za predchádzajúci kalendárny rok pred podaním žiadosti a vyhlásenie o majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Žiadosť o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie musí obsahovať aj potvrdenie o príjme fyzickej osoby zo zamestnania za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť. Na výzvu príslušného orgánu je fyzická osoba povinná predložiť aj iné doklady, ktoré sú podkladom na rozhodnutie.

(4) V žiadosti fyzická osoba uvedie druh peňažného príspevku na kompenzáciu, o ktorý žiada a odôvodnenie žiadosti.

(5) Fyzická osoba k žiadosti o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu predkladá aj potvrdenie o príjme fyzických osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s jej príjmom.

(6) Podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

(7) Podkladom na rozhodnutie o parkovacom preukaze je lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 alebo podľa § 11 ods. 15 alebo komplexný posudok, ak bol vypracovaný.

(8) Ak sa fyzická osoba podľa lekárskeho posudku nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, je lekársky posudok podklad na rozhodnutie o peňažnom príspevku na

kompenzáciu a o parkovacom preukaze.

(9) Podkladom na rozhodnutie o preukaze je lekársky posudok podľa prílohy č. 2.

(10) Príslušný orgán pred vypracovaním komplexného posudku podľa § 15 ods. 1 prerokuje s fyzickou osobou, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v oblastiach kompenzácie a navrhovaný druh peňažného príspevku na kompenzáciu, ak o takéto prerokovanie písomne požiadala.

(11) Ak je podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu komplexný posudok podľa § 15 ods. 1, lehota na jeho vypracovanie je 60 dní od začatia konania a lehota na vyhotovenie rozhodnutia je 30 dní od vypracovania komplexného posudku. Ak je podkladom na rozhodnutie lekársky posudok podľa § 11 ods. 12, 13 alebo 15, lehota na jeho vypracovanie je 30 dní od začatia konania a lehota na vyhotovenie rozhodnutia je 15 dní od vypracovania lekárskeho posudku. Lehota na vyhotovenie rozhodnutia o parkovacom preukaze, ktorého podkladom je komplexný posudok podľa § 15 ods. 1, je 15 dní od vypracovania tohto posudku. Ak nemôže príslušný orgán vzhľadom na okolnosti prípadu rozhodnúť v lehote podľa prvej vety, môže ústredie predĺžiť lehotu na rozhodnutie najviac o 30 dní.

(12) O vyplatení rozdielu medzi výškou peňažného príspevku alebo uložení povinnosti vrátiť rozdiel medzi výškou peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky, peňažného príspevku na úpravu pomôcky, peňažného príspevku na opravu pomôcky, peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla, peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu alebo peňažného príspevku na úpravu garáže poskytnutého na základe predbežného dokladu o kúpe, výcviku používania, úprave, oprave a výškou peňažného príspevku určeného na základe dokladu o skutočnej cene zakúpenej pomôcky, zakúpeného zdvíhacieho zariadenia, zakúpeného osobného motorového vozidla, o skutočnej cene výcviku používania pomôcky, úpravy pomôcky, úpravy osobného motorového vozidla, úpravy bytu, úpravy rodinného domu, úpravy garáže, príslušný orgán vyhotovuje písomné rozhodnutie.

(13) Príslušný orgán doručí účastníkovi konania spolu s rozhodnutím aj komplexný posudok alebo lekársky posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia. Pri peňažnom príspevku na opatrovanie doručí príslušný orgán účastníkovi konania rozhodnutie a fyzickej osobe, na ktorej opatrovanie účastník konania tento príspevok žiada, doručí komplexný posudok alebo lekársky posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia.

(14) Príslušný orgán nevyhotovuje písomné rozhodnutie o zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu podľa § 42 ods. 3. Príslušný orgán nevyhotovuje písomné rozhodnutie o zvýšení peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov alebo o zvýšení peňažného príspevku na opatrovanie podľa § 40 ods. 10 z dôvodu úpravy sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾

(15) Odvolanie proti rozhodnutiu o znížení, odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu alebo o zastavení jeho výplaty nemá odkladný účinok.

§ 56

Peňažné príspevky na kompenzáciu nepodliehajú výkonu rozhodnutia podľa osobitného predpisu.⁴⁸⁾

§ 56a

(1) Zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately požiada podľa § 3 ods. 3

príslušný orgán na základe výsledkov odbornej diagnostiky o posúdenie potreby osobitnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.)¹⁾

(2) Príslušný orgán posúdi potrebu osobitnej starostlivosti podľa odseku 1

- a) do 30 dní od doručenia žiadosti o posúdenie potreby osobitnej starostlivosti, alebo
- b) do 30 dní od zabezpečenia doplnenia potrebného vyšetrenia posudkovým lekárom.

ŠIESTA ČASŤ

POVINNOSTI A ZODPOVEDNOSŤ FYZICKEJ OSOBY VO VECIACH KOMPENZÁCIE, PREUKAZU A PARKOVACIEHO PREUKAZU

§ 57

Fyzická osoba, ktorá je účastníkom právnych vzťahov vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, je povinná

- a) preukázať skutočnosti rozhodujúce na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu,
- b) na výzvu príslušného úradu preukázať výšku svojich príjmov a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny v ich výške a zmeny v rodinných pomeroch a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky peňažného príspevku na kompenzáciu, v lehote určenej príslušným úradom,
- c) písomne oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu, na jeho výšku, výplatu, zánik nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu, trvanie alebo zánik nároku na preukaz alebo na parkovací preukaz,
- d) písomne oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní, že hodnota majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyššia ako 39 833 eur,
- e) na výzvu príslušného úradu preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu, jeho výšku alebo výplatu do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak príslušný úrad neurčil dlhšiu lehotu,
- f) na výzvu príslušného úradu podrobiť sa vyšetreniu zdravotného stavu alebo podrobiť sa posúdeniu zdravotného stavu alebo opätovnému posúdeniu zdravotného stavu,
- g) umožniť návštevu zamestnanca príslušného úradu v mieste svojho trvalého alebo prechodného pobytu, ktorá je potrebná na účely kompenzácie a parkovacieho preukazu,
- h) písomne oznámiť do ôsmich dní príslušnému úradu začatie poskytovania odľahčovacej služby, vykonávania zamestnania, pobytu v zdravotníckom zariadení, zvyšovania kvalifikácie formou štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo formou externého štúdia na účely poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie,
- i) písomne oznámiť príslušnému úradu do ôsmich dní skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s poskytnutými jednorazovými peňažnými príspevkami na kompenzáciu,
- j) plniť ďalšie povinnosti ustanovené týmto zákonom.

§ 58

(1) Fyzická osoba, ktorej sa poskytol alebo sa poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu, je povinná vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť odo dňa, od ktorého nepatrí vôbec alebo v poskytovanej výške, ak

- a) nespĺnila povinnosť ustanovenú týmto zákonom a prijímala peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť, aj keď vedela alebo musela z okolností predpokladať, že sa vypláca neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril,
- b) vedome spôsobil, že peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť sa vypláca neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril,

(2) Povinnosť vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu vyplatený neprávom alebo v nesprávnej výške zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď príslušný orgán túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa peňažný príspevok na kompenzáciu vyplatil.

§ 59

Zodpovednosť príslušného úradu a zodpovednosť fyzickej osoby, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu

(1) Ak príslušný orgán a fyzická osoba, ktorej sa poskytuje alebo poskytol peňažný príspevok na kompenzáciu spôsobili, že peňažný príspevok na kompenzáciu sa poskytol neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrilo, zodpovedajú za vrátenie neprávom vyplatennej sumy spoločne a nerozdielne a vzájomne sa vyrovnajú podľa miery zavinenia.

(2) Ak sa preukáže, že príslušný orgán spôsobil, že peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť sa poskytl neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrilo, za vrátenie neprávom vyplatennej sumy zodpovedá príslušný orgán.

§ 60

Súčinnosť a spolupráca vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu

Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, súdy, ústav zboru väzenskej a justičnej stráže, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, školské zariadenia, daňové úrady a ďalšie orgány štátnej správy, obce a samosprávne kraje sú povinné poskytovať súčinnosť príslušnému orgánu vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu a bezplatne mu podávať oznámenie a informácie vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu vrátane oznamovania osobných údajov uvedených v § 64.

§ 61

Zdravotné výkony na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu

(1) Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný poskytnúť zdravotné výkony na účely tohto zákona.

(2) Zdravotné výkony na účely tohto zákona sú vystavenie lekárskeho nálezu a vyšetrenie zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré určuje posudkový lekár, ak je lekársky nález neúplný a je potrebné ho doplniť.

(3) Zdravotné výkony na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu sa poskytujú za úhradu, ktorú uhradza príslušný orgán. Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nie je oprávnený požadovať úhradu za zdravotné výkony na účely tohto zákona od fyzickej osoby.

(4) Zdravotné výkony na účely tohto zákona sa poskytujú na základe vyžiadania príslušného úradu.

(5) Lekárske nálezy sa poskytujú príslušnému úradu podľa odseku 4 v lehotách určených týmto úradom.

§ 62

Práva a povinnosti zamestnancov príslušného orgánu vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu

(1) Poverený zamestnanec príslušného úradu a poverený zamestnanec ústredia vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu sú oprávnení

a) navštíviť fyzickú osobu v mieste jej trvalého pobytu, prechodného pobytu alebo v mieste, kde sa

obvykle zdržiava,

b) požadovať od všetkých zúčastnených osôb potrebné informácie a vysvetlenia; tieto osoby sú povinné požiadať povereného zamestnanca vyhovieť.

(2) Poverený zamestnanec podľa odseku 1 je povinný pri návšteve fyzickej osoby v mieste jej trvalého pobytu, prechodného pobytu alebo v mieste, kde sa obvykle zdržiava, preukázať sa preukazom štátneho zamestnanca alebo poverením príslušného orgánu.

(3) Zamestnanec príslušného úradu, zamestnanec ústredia, zamestnanec ministerstva a zamestnanec poskytovateľa zdravotnej starostlivosti sú povinní vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s poskytovaním peňažného príspevku na kompenzáciu, vyhotovením preukazu alebo parkovacieho preukazu a v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom. Táto povinnosť trvá aj po skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo služobného vzťahu. Informácie vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu poskytujú, iba ak by ich zamlčaním bol ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb, alebo ak táto povinnosť je ustanovená osobitným predpisom.⁵²⁾ Inak môžu poskytnúť tieto informácie iným osobám len s písomným súhlasom fyzickej osoby, ktorej sa informácia týka.

(4) Zovšeobecnené informácie a súhrnné údaje, ktoré ministerstvo, ústredie a úrady získavajú v súvislosti s poskytovaním peňažného príspevku na kompenzáciu, vyhotovovaním preukazu alebo parkovacieho preukazu a v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom, sa môžu bez uvedenia konkrétnych osobných údajov využívať na vedecké, publikačné, pedagogické činnosti zamestnancov ministerstva, ústredia a úradov a ministerstvo aj na analytickú činnosť a koncepčnú činnosť.

§ 63

Kvalifikačné predpoklady

(1) Lekársku posudkovú činnosť na účely tohto zákona vykonáva posudkový lekár, ktorým je na účely tohto zákona lekár, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo alebo odbornú spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo.

(2) Sociálnu posudkovú činnosť na účely tohto zákona môže vykonávať sociálny pracovník. Sociálnym pracovníkom môže byť fyzická osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca v prvom, druhom alebo treťom stupni alebo má uznaný doklad o takomto vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

§ 64

Zhromažďovanie a spracúvanie osobných údajov

(1) Príslušný orgán na vypracovanie komplexného posudku a posudku na účely parkovacieho preukazu, vyhotovenia rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu, rozhodnutia o preukaze a rozhodnutia o parkovacom preukaze spracúva podľa tohto zákona a osobitného zákona⁵³⁾ osobné údaje zhromaždené pri vykonávaní tohto zákona vrátane osobných údajov poskytovaných z cudziny.

(2) Na spracovanie údajov vrátane osobitných kategórií osobných údajov⁵³⁾ vrátane osobných údajov poskytnutých z cudziny sa nevyžaduje súhlas dotknutej fyzickej osoby.

(3) Osobné údaje, ktoré spracúva príslušný orgán podľa odseku 1, sa na základe písomnej žiadosti poskytujú a sprístupňujú bez súhlasu dotknutej osoby orgánom verejnej moci, súdom, iným právnickým osobám alebo fyzickým osobám a subjektom do cudziny, len ak je to nevyhnutné

na plnenie ich úloh.

(4) Osobné údaje, ktoré príslušný orgán spracúva podľa tohto zákona o fyzických osobách uvedených v odseku 5, sú tieto údaje:

- a) meno, priezvisko a titul,
- b) druh pobytu a adresa pobytu,
- c) rodné číslo, ak je pridelené, a dátum narodenia,
- d) rodinný stav,
- e) štátne občianstvo,
- f) údaje, týkajúce sa zdravia v rozsahu lekárskej posudkovej činnosti,
- g) údaje o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony,
- h) údaje o príjme,
- i) údaje o majetku,
- j) údaje o poskytnutých peňažných príspevkoch na kompenzáciu, o vyhotovených preukazoch a o vyhotovených parkovacích preukazoch,
- k) ďalšie údaje, ktoré zodpovedajú účelu spracúvania.

(5) Príslušný orgán spracúva podľa tohto zákona osobné údaje

- a) o fyzickej osobe, o ktorej právach a povinnostiach sa rozhoduje podľa tohto zákona,
- b) o fyzickej osobe, ktorej príjmy sa podľa § 18 spoločne posudzujú s príjmom fyzickej osoby, o ktorej právach a povinnostiach sa rozhoduje podľa tohto zákona,
- c) o osobnom asistentovi,

(6) Ústredie a úrad zhromažďujú a spracúvajú údaje o poskytnutých peňažných príspevkoch na kompenzáciu, o vyhotovených preukazoch a o vyhotovených parkovacích preukazoch v rozsahu podľa odseku 4 pre ministerstvo a na účely štátnej štatistiky.⁵⁴⁾

(7) Ústredie poskytuje spracované údaje podľa odseku 6 ministerstvu a Štatistickému úradu Slovenskej republiky.

SIEDMA ČASŤ PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 65

(1) V konaní o peňažnom príspevku na kompenzáciu, peňažnom príspevku za opatrovanie a v konaní o posúdení na účely vydania preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím začatým pred 1. januárom 2009, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2008, sa postupuje podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Občan, ktorý bol podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 občan s ťažkým zdravotným postihnutím, sa považuje po 31. decembri 2008 za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(3) Osobitný príjemca určený podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za osobitného príjemcu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(4) Miera funkčnej poruchy občana s ťažkým zdravotným postihnutím určená podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa z dôvodu nadobudnutia účinnosti tohto zákona neprehodnocuje, ak nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave fyzickej osoby s ťažkým

zdravotným postihnutím, ktoré majú vplyv na určenie miery funkčnej poruchy.

(5) Odkázanosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím na osobnú asistenciu, odkázanosť na sprievodcu, odkázanosť na kúpu pomôcky, odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, odkázanosť na kompenzáciu zvýšených výdavkov a odkázanosť na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, ktoré boli posúdené podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa po 31. decembri 2008 neprehodnocuje podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak u občana s ťažkým zdravotným postihnutím nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave, osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a v prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti, ktoré majú vplyv na trvanie odkázanosti.

(6) Odkázanosť na celodenné osobné a riadne opatrovanie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za odkázanosť na opatrovanie podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(7) Ak posudok vypracovaný do 31. decembra 2008 nemôže byť podkladom na rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na kompenzáciu z dôvodu, že nezohľadňuje zmeny ustanovené po 1. januári 2009, príslušný orgán vypracuje posudok podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(8) Štúdium, pracovná činnosť, športová činnosť, spoločenská činnosť, duchovná činnosť, kultúrna činnosť a vybavovanie úradných záležitostí, ktoré sa považovali za činnosti na účely ustanovenia rozsahu potrebnej osobnej asistencie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považujú za činnosť prepravy alebo premiestňovanie pri pracovných, vzdelávacích, občianskych, rodinných a voľnočasových aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona účinného od 1. januára 2009.

(9) Upratovanie, pranie, žehlenie a kúrenie, ktoré sa považovali za činnosti na účely ustanovenia rozsahu potrebnej osobnej asistencie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považujú za činnosť pomoc pri domácich prácach podľa prílohy č. 4 zákona účinného od 1. januára 2009.

(10) Preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím a preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím s potrebou sprievodcu vydané podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 platia do 31. decembra 2013, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nie je vyhotovený preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(11) Osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu, ktoré bolo vydané do 31. decembra 2008, platí do 31. decembra 2012, ak neuplynula doba jeho platnosti alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím nie je vyhotovený parkovací preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(12) Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bolo vydané osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu do 31. decembra 2008 a neuplynula doba jeho platnosti, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz podľa zákona účinného od 1. januára 2009 na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podanej v období od 1. februára 2009 do 31. decembra 2012, a to bez uhradenia správneho poplatku. O vyhotovení parkovacieho preukazu sa nevydáva písomné rozhodnutie.

(13) Príjem občana s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý príslušný orgán zistil alebo prehodnotil na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu a peňažného príspevku za opatrovanie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa použije na účely peňažného príspevku na kompenzáciu podľa zákona účinného od 1. januára 2009 a platí do 30. júna 2009.

(14) Peňažný príspevok na zaobstaranie pomôcky podľa zákona účinného do 31. decembra 2008

sa považuje za peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu pomôcky podľa zákona účinného od 1. januára 2009 podľa účelu, na ktorý bol poskytnutý.

(15) Peňažný príspevok na kúpu pomôcky alebo peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže určený na zdvíhacie zariadenie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(16) Peňažný príspevok na zaobstaranie pomôcky určený na úpravu osobného motorového vozidla podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(17) Peňažný príspevok za opatrovanie podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na opatrovanie podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(18) Peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za peňažný príspevok na úpravu bytu alebo peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže podľa zákona účinného od 1. januára 2009 podľa účelu, na ktorý bol poskytnutý.

(19) Na povinnosti a lehoty súvisiace s jednorazovými peňažnými príspevkami na kompenzáciu, ktoré boli poskytnuté podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa po 31. decembri 2008 vzťahuje zákon účinný do 31. decembra 2008.

(20) Posudkový lekár uvedený v § 63 ods. 1 je povinný ukončiť prípravu v akreditovanom certifikačnom študijnom programe v odbore posudkové lekárstvo do piatich rokov od vzniku štátnozamestnaneckého pomeru, pracovného pomeru, uzatvorenia dohody o vykonaní práce alebo do 31. decembra 2013.

(21) Štátny zamestnanec, ktorý k 31. decembru 2008 vykonával sociálnu posudkovú činnosť a spĺňal kvalifikačné predpoklady k 31. decembru 2008, spĺňa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie sociálnej posudkovej činnosti aj podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(22) Tlmočník, ktorý k 31. decembru 2010 vykonával tlmočenie v rámci činnosti osobnej asistencie a toto tlmočenie vykonáva aj po 31. decembri 2010, je povinný preukázať sa potvrdením o znalosti komunikovať s fyzickou osobou so sluchovým postihnutím najneskôr do 31. decembra 2011.

§ 66

(1) Peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a peňažný príspevok za opatrovanie poskytované podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považujú za peňažné príspevky na kompenzáciu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Príslušný orgán určí výšku peňažných príspevkov uvedených v odseku 1 podľa zákona účinného od 1. januára 2009 najneskôr do 31. júla 2009. Ak je výška peňažného príspevku podľa zákona účinného od 1. januára 2009 vyššia ako výška peňažného príspevku, ktorá patrila podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, peňažný príspevok sa vyplatí od 1. januára 2009 podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(3) V konaní o vrátení peňažného príspevku na kompenzáciu a pri uplatňovaní pohľadávok v konaní o dedičstve, ktoré sa začali pred 1. januárom 2009, sa po 31. decembri 2008 postupuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(4) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať podľa zákona účinného od 1.

januára 2009 aj fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa peňažný príspevok na osobnú asistenciu poskytoval podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(5) Peňažný príspevok za opatrovanie vyplácaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku sa vypláca aj po 31. decembri 2008, ak je jeho výška pri opatrovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyššia ako 46,38 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom²⁹⁾ alebo ak je jeho výška pri opatrovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím vyššia ako 61,22 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú osobitným predpisom.²⁹⁾ Na prehodnocovanie tohto peňažného príspevku sa vzťahujú ustanovenia zákona účinného do 31. decembra 2008.

(6) Ak výška peňažného príspevku za opatrovanie podľa odseku 5 dosiahne sumu uvedenú v § 40 ods. 10, príslušný orgán rozhodne o znížení peňažného príspevku za opatrovanie a o poskytnutí peňažného príspevku na opatrovanie podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(7) V konaní o osobitnom označení motorového vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu začatú pred 1. januárom 2009 a ktoré nebolo ukončené do 31. decembra 2008, sa postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2008. Na príslušnosť orgánu sa vzťahujú predpisy účinné do 31. decembra 2008.

(8) Obvodné úrady v sídle kraja odovzdajú informácie o fyzických osobách, ktorým boli vydané osobitné označenia motorového vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu, ústrediu do 31. januára 2009.

§ 67

(1) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a peňažný príspevok za opatrovanie“, rozumie sa tým „peňažný príspevok na kompenzáciu“.

(2) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „sociálna pomoc“, rozumie sa tým aj „podpora sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím“.

(3) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „osobitné označenie vozidla prepravujúceho ťažko zdravotne postihnutú osobu alebo ťažko pohybovo postihnutú osobu odkázanú na individuálnu prepravu“, rozumie sa tým „parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím“.

(4) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa „preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím“, rozumie sa tým „preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím“ alebo „preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom“.

Prechodné ustanovenia účinné od 1. júla 2011

§ 67a

Na konania o peňažnom príspevku na kompenzáciu, o parkovacom preukaze a o preukaze začaté pred 1. júlom 2011, ktoré neboli právoplatne skončené do 30. júna 2011, sa vzťahujú lehoty podľa zákona účinného do 30. júna 2011.

§ 67b

(1) Posudkový lekár na účely tohto zákona podľa predpisov účinných do 30. júna 2011, ktorý nezískal odbornú spôsobilosť podľa § 63 ods. 1 a vykonáva lekársku posudkovú činnosť na účely tohto zákona podľa predpisov účinných do 30. júna 2011, sa považuje za posudkového lekára na účely tohto zákona podľa predpisov účinných od 1. júla 2011 a môže vykonávať lekársku posudkovú činnosť bez získania odbornej spôsobilosti podľa § 63 ods. 1 najdlhšie do 31. decembra 2013. Ustanovenie § 65 ods. 20 sa od 1. júla 2011 nepoužije.

(2) Posudkovým lekárom na účely tohto zákona môže byť aj lekár so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore, ktorý nezískal odbornú spôsobilosť podľa § 63 ods. 1 najdlhšie do piatich rokov od vzniku štátnozamestnaneckého pomeru, pracovného pomeru, uzatvorenia dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti. Ustanovenie § 65 ods. 20 sa od 1. júla 2011 nepoužije.

§ 67c

Ak výška peňažného príspevku za opatrovanie podľa § 66 ods. 5 dosiahne sumu uvedenú v § 40 ods. 10, príslušný orgán rozhodne o odňatí peňažného príspevku za opatrovanie a o poskytnutí peňažného príspevku na opatrovanie podľa zákona účinného od 1. júla 2011. Ustanovenie § 66 ods. 6 sa od 1. júla 2011 nepoužije.

§ 68**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 461/2000 Z. z., ktorou sa vykonáva § 59 ods. 10 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Čl. II

Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 720/2004 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 538/2005 Z. z., zákona č. 282/2006 Z. z., zákona č. 527/2006 Z. z., zákona č. 673/2006 Z. z., zákona č. 272/2007 Z. z., zákona č. 330/2007 Z. z., zákona č. 464/2007 Z. z., zákona č. 653/2007 Z. z., zákona č. 206/2008 Z. z. a zákona č. 284/2008 Z. z. sa dopĺňa takto:

Za § 93a sa vkladá § 93b, ktorý znie:

„§ 93b

Lekári, ktorí vykonávajú lekársku posudkovú činnosť na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení, sú oprávnení vykonávať lekársku posudkovú činnosť bez licencie na výkon lekárskej posudkovej činnosti aj po 31. decembri 2009, ak to ustanovuje osobitný predpis.^{72a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 72a znie:

„72a) Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

Čl. IV
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2009.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

**Príloha č. 1
k zákonu č. 447/2008 Z. z.****Lekársky nález na účely konania vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu****Lekársky nález na účely konania vo veciach kompenzácie,
preukazu a parkovacieho preukazu**

Podľa § 61 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti povinný poskytnúť zdravotné výkony na účely tohto zákona.

Meno a priezvisko: .....

Dátum narodenia: .....

Bydlisko: .....

I. Anamnéza:

a) osobná: (so zameraním na zdravotné postihnutie, spôsob liečby, hospitalizáciu)

b) subjektívne ťažkosti:

II. Objektívny nález:

Výška: Hmotnosť: BMI: TK: P:
(body mass index)   (krvný tlak)   (pulz)

Habitus:

Orientácia:

Poloha:

Postoj:

Chôdza:

Poruchy kontinencie:

II. A*

Pri interných ochoreniach uviesť fyzikálny nález a doplniť výsledky odborných vyšetrení, ak nie sú uvedené v priloženom náleze, to znamená

- pri kardiologických ochoreniach funkčné štádium NYHA,
- pri cievnych ochoreniach končatín funkčné štádium podľa Fontainea,
- pri hypertenzii stupeň podľa WHO,
- pri pľúcnych ochoreniach funkčné pľúcne vyšetrenie (spirometria),
- pri zažívacích ochoreniach (sonografia, gastrofibroskopia, kolonoskopia a ďalšie),
- pri reumatických ochoreniach séropozitivita, funkčné štádium,
- pri diabete dokumentovať komplikácie (angiopatia, neuropatia, diabetická noha),
- pri zmyslových ochoreniach korigovateľnosť, visus, periméter, slovná alebo objektívna audiometria,
- pri psychiatrických ochoreniach priložiť odborný nález,
- pri mentálnej retardácii psychologický nález s vyšetrením IQ,
- pri urologických ochoreniach priložiť odborný nález,
- pri gynekologických ochoreniach priložiť odborný nález,
- pri onkologických ochoreniach priložiť odborný nález s onkomarkermi, TNM klasifikácia,
- pri fenylketonúrii a podobných raritných ochoreniach priložiť odborný nález.

---

* Lekár vyplní len tie časti, ktoré sa týkajú zdravotného postihnutia fyzickej osoby, nevypisuje sa fyziologický nález.

II. B***Pri ortopedických ochoreniach, neurologických ochoreniach a poúrazových stavoch**

- a) popísať hybnosť v postihnutej časti s funkčným vyjadrením (goniometria v porovnaní s druhou stranou),
b) priložiť ortopedický, neurologický, fyziatrisko-rehabilitačný nález (FBLR nález), röntgenologický nález (RTg nález), elektromyografické vyšetrenie (EMG), elektroencefalografické vyšetrenie (EEG), výsledok počítačovej tomografie (CT), nukleárnej magnetickej rezonancie (NMR), denzitometrické vyšetrenie, ak nie sú uvedené v priloženom odbornom náleze.

---

*Lekár vyplní len tie časti, ktoré sa týkajú zdravotného postihnutia.

III. Diagnostický záver (podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb s funkčným vyjadrením)

V ..... dátum .....

podpis lekára, ktorý lekársky nález
vypracoval, a odtlačok jeho pečiatky

.....

Poznámka:

Zdravotné výkony na účely zákona č. 447/ 2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zme-
ne a doplnení niektorých zákonov sa poskytujú za úhradu, ktorú uhradza príslušný orgán. Podľa § 61 ods. 3 poskytovateľ zdravotnej sta-
roslivosti nie je oprávnený požadovať úhradu za zdravotné výkony na účely tohto zákona od fyzickej osoby.

**Príloha č. 2
k zákonu č. 447/2008 Z. z.****Lekársky posudok (na účely § 11 zákona č. 447/2008 Z. z.)****Lekársky posudok**
(na účely § 11 zákona č. 447/2008 Z. z.)

Číslo spisu:

V .....
dňa:.....

Meno, priezvisko:

Dátum narodenia:

Bydlisko:

Anamnéza: Chronologický záznam ochorení**Subjektívne ťažkosti:** (uvedené stručne) v súvislosti so zdravotným postihnutím fyzickej osoby**Objektívny nález:**

Chronologický záznam odborných vyšetrení s uvedením špecializácie lekára, jeho meno, priezvisko a dátum vyšetrenia. V jednotlivých záznamoch odborných vyšetrení sa uvedie fyzikálny nález s funkčným vyšetrením orgánov (v prípade opodstatnenia pomocné a laboratórne vyšetrenia) a záverečná diagnóza.

Diagnosticko-funkčné hodnotenie:

A. Klinické diagnózy (podľa 10. MKCH)

Poradie jednotlivých diagnóz sa zoradí podľa určenej výšky miery funkčnej poruchy v percentách, ako je uvedené v časti B.

B. Druh zdravotného postihnutia podľa prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.

Poradie jednotlivých druhov zdravotných postihnutí, ktorému zodpovedá poradie diagnóz v časti A a určí sa podľa zostupnej výšky percenta miery funkčnej poruchy.

Pri každom druhu zdravotného postihnutia uviesť percentuálne rozpätie uvedené v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.

Miera funkčnej poruchy v percentách:

a) Určená miera funkčnej poruchy podľa druhu zdravotného postihnutia podľa § 12 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.

b) Zvýšenie miery funkčnej poruchy o 10 % podľa § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.

V prípade zvýšenia miery funkčnej poruchy (podľa § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. uviesť zdravotné postihnutie (postihnutia), ktoré sú dôvodom zvýšenia percenta miery funkčnej poruchy.

- c) Miera funkčnej poruchy v percentách určená na základe bodov a) a b) s citáciou druhu, čísla, písmena zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.

(Odôvodniť určené percento miery funkčnej poruchy. Pri percentuálnom rozpätí uvedenom v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. uviesť dôvod vybraného percenta miery funkčnej poruchy, uviesť dôvody zvýšenia percenta miery funkčnej poruchy.)

I. Vyjadrenie, že

- a) **ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,**
b) **nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.**

II. Závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 zákona č. 447/2008 Z. z.:

[Odôvodniť konkrétne znevýhodnenia (telesné, zmyslové, psychické) a akým spôsobom funkčné poruchy obmedzujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a uviesť druh odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 zákona č. 447/2008 Z. z.]

Kontrola:

Termín kontrolnej lekárskej prehliadky sa uvádza v prípade, ak je predpoklad, že dôjde k zmene miery funkčnej poruchy.

Kontrolná lekárska prehliadka sa podľa § 12 ods. 5 neurčí, ak je zdravotný stav fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

Meno, priezvisko a podpis posudkového lekára a odtlačok jeho pečiatky:

Príloha č. 3
k zákonu č. 447/2008 Z. z.

Miera funkčnej poruchy a stupeň zdravotného postihnutia jednotlivých systémov

Na hodnotenie miery zdravia a stanovenie percenta miery funkčnej poruchy skúmame jednotlivé telesné, zmyslové a psychické funkcie a ich poruchy.

I. Infekčné a parazitárne choroby

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Tuberkulóza	
1.1. dýchacích ústrojov	40
a) počas aktivity ochorenia bez funkčného obmedzenia	50 – 60
b) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného stupňa s komplikáciami	70
c) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením ťažkého stupňa s komplikáciami	
1.2. iných orgánov a systémov	40
a) počas aktivity ochorenia bez funkčného obmedzenia	50 – 60
b) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažšieho stupňa s komplikáciami	70
c) s funkčným obmedzením ťažkého stupňa s komplikáciami	
2. Infekčné a parazitárne choroby s následkami	10 – 20
2.1. ľahké poruchy funkcie niektorých orgánov a systémov	
2.2. stredne ťažké formy s recidívou alebo trvale aktívne so znížením výkonnosti funkcie orgánu	50
2.3. ťažké formy liečbou neovplyvniteľné, chronické stavy s ťažkou poruchou funkcie orgánu a s ťažkým obmedzením výkonnosti	60 – 70
3. AIDS	
3.1. zistenie HIV-infekcie bez klinických príznakov	0
3.2. syndróm lymfadenopatie	30
a) ľahká alterácia celkového stavu	50 – 80
b) stredne ťažká alterácia celkového stavu a výkonnosti	
c) ťažká alterácia celkového stavu (rozvinutie choroby, terminálna fáza, ťažké infekčné komplikácie)	90 – 100

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa funkčného postihnutia chorého orgánu a celkového stavu organizmu.

II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Málokrvnosť, nedostatok hemoglobínu (zhubná, hemolytická, panmyelopatia a pod.)	30 – 40
a) stredne ťažké prejavy	
b) ťažké prejavy (s trvalou potrebou transfúzie a imunosupresívnej liečby s obmedzením výkonnosti)	50 – 80
2. Poruchy zrážanlivosti a iné stavy krvácania	10 – 20
a) ľahká forma – ľahké krvácavé stavy	
b) stredne ťažká forma – (trombofilné stavy)	30 – 40
1. s občasným krvácaním do kĺbov	
2. s častým krvácaním do kĺbov až s počínajúcimi sekundárnymi artrotickými zmenami v kĺboch	50 – 60
c) ťažká forma (s častým krvácaním do kĺbov so sekundárnymi artrotickými zmenami – trombocytopenie)	70 – 80
3. Chronická lymfatická leukémia (lymfadenóza) a ostatné typy non-Hodgkinovho lymfómu	
a) s ľahkými prejavmi (bez známok progresie)	10 – 20
b) so stredne ťažkými prejavmi	
ba) tri roky po ukončení liečby	40
bb) počas liečby	60 – 80
c) s ťažkými prejavmi (ťažká anémia, trombocytopenia a pod.)	90 – 100
4. Plazmocytóm (myelóm)	

a) s ľahkými prejavmi (bez známkov progresie)	30
b) so stredne ťažkými prejavmi (zmeny v kostiach)	50 – 80
c) s ťažkými prejavmi (málokrvnosť, poruchy funkcie obličiek, osteolýza, patologické fraktúry, bolesti)	90 – 100
5. Hodgkinov lymfóm (lymfogranulóm)	
a) štádium I. – III. A (počas dlhodobej liečby až do jej ukončenia I)	60
b) štádium III. B – IV	
ba) do ukončenia liečby	70 – 80
bb) v plnej remisii (po troch rokoch od plnej remisii)	50
6. Chronická myeloidná leukémia (myelóza)	
a) chronická fáza v liečbe	
1. bez prejavov na celkový stav	30 – 40
2. s prejavmi na celkový stav	50 – 60
b) akcelerovaná alebo blastická fáza	70 – 80
7. Chronické myeloproliferatívne ochorenia ostatné (polycytémia vera, esenciálna trombocytémia, osteomyeloskleróza a pod.)	
a) ľahká forma	30 – 40
b) stredne ťažká forma	50
c) ťažká forma	60 – 80
d) komplexná forma	90 – 100
8. Akútne leukémie a difúzne non-Hodgkinov lymfóm (tiež v remisii)	
a) u dospelých	90 – 100
b) u detí až do skončenia liečby	100
c) pri prípadnej remisii trvajúcej päť rokov	30 – 40
9. Myelodysplastické stavy	
a) ľahká forma – bez zjavných prejavov	10 – 20
b) stredne ťažká forma – s miernymi prejavmi	30 – 40
c) ťažká forma – s ťažkými prejavmi	50 – 80
10. Niektoré poruchy mechanizmu imunity	
a) imunodeficity s občasnými klinickými prejavmi s potrebou imunomodulačnej liečby	30
b) stredne ťažké imunodeficity s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, ťažko kompenzovateľné liečbou a vyvolávajúce stredne ťažké obmedzenie výkonnosti	50
c) ťažké imunodeficity s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, rezistentné na liečbu a vyvolávajúce ťažké obmedzenie výkonnosti	60 – 80
d) ťažké imunodeficity s rozsiahlymi a opakovanými infekčnými komplikáciami, rezistentné na liečbu a vyvolávajúce úplné obmedzenie výkonnosti	90

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa závažnosti hematologických zmien, fázy ochorenia, pôsobenia na iné orgány a na celkový zdravotný stav.

Poznámky:

K bodu 5.a) liečba sa začína ihneď a trvá cca dva roky

K bodu 6.b) prechod do akcelerovanej alebo blastickej fázy – hodnotí sa ako akútne leukémia

K bodu 9.a) ľahká forma (I. – II. štádium – refraktérna anémia)

b) stredne ťažká forma (II. – III. štádium – s excesom blastov)

c) ťažká forma (III. štádium – prechod do akútnej leukémie).

III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Poruchy funkcie štítnej žľazy	
a) hyperfunkcia stredný stupeň (s pretrvávajúcou tachykardiou, značná strata na váhe a pod.)	20 – 30
b) hyperfunkcia ťažký stupeň (výrazné schudnutie, tyreotoxické srdce, psychické a očné poruchy)	40 – 50
c) hypofunkcia nedostatočne kompenzovaná liečbou	20 – 30

2. Zhubný nádor štítnej žľazy	
a) včasné odstránenie v štádiu T1-2 NOMO	30 – 50
b) v priebehu onkologickej liečby alebo neliečiteľné formy	80 – 100
c) po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii (po piatich rokoch od stabilizácie)	40
e) recidívy	70 – 80
3. Chronická nedostatočnosť kôry nadobličiek (Addisonova choroba)	
a) dobre kompenzovaná liečbou	20
b) stredne ťažká forma (začínajúca adynamia, chudnutie, zníženie výkonnosti)	30 – 50
c) ťažká forma (s výraznou adynamiou, chudnutím s opakovanými krízami a podstatným znížením výkonnosti)	50 – 70
4. Zvýšená funkcia kôry nadobličiek (Cushingov syndróm, Connov syndróm, adrenogenitálny syndróm)	
a) s komplikáciami na rôznych orgánových systémoch, prejavy svalovej slabosti	40 – 50
b) iatrogénny Cushingov syndróm	10 – 30
5. Nádory nadobličiek vrátane stavov po odstránení nádorov	
a) v priebehu onkologického liečenia alebo neliečiteľné formy	80 – 100
b) po stabilizácii zdravotného stavu (dva roky od stabilizácie)	40 – 60
6. Poruchy hypotalamo-hypofyzárneho systému	
a) dobre kompenzované liečbou	20
b) prejavy na viacerých orgánoch so závažným obmedzením výkonnosti	50
7. Nádory podmozgovej žľazy	
a) v priebehu onkologického liečenia	80
b) po stabilizácii (dva roky od stabilizácie)	40
8. Cukrovka	
a) II. typu kompenzovateľná	
1) diétou (bez komplikácií DM)	30
2) diétou a perorálnou liečbou (bez komplikácií DM)	40
b) I. a II. typu kompenzovateľná inzulínom a diétou bez komplikácií	50
c) ťažko kompenzovateľná inzulínom alebo cukrovka detského veku	60
d) chronické komplikácie cukrovky (diabetická mikroangiopatia, retinopatia, neuropatia, nefropatia a diabetická noha)	70 – 80
9. Fenylketonúria	
a) u detí bez prejavov poškodenia mozgu do 18. roku veku	60
b) u dospelých bez prejavov poškodenia mozgu počas trvania liečby diétou	50
10. Mukoviscidóza (cystická fibróza)	
a) s pľúcnyimi prejavmi, črevnými prejavmi mierneho stupňa (telesný vývoj zodpovedá veku)	
b) s pľúcnyimi prejavmi, črevnými prejavmi so zníženou telesnou výkonnosťou	50
c) s pľúcnyimi prejavmi, črevnými prejavmi ťažkého stupňa s výrazne oneskoreným telesným vývojom	60
	70 – 90
11. Obezita (morbidná, BMI viac ako 40) s metabolickými a orgánovými komplikáciami	50
12. Všetky poruchy výživy, vyžadujúce si	
a) kŕmenie cez gastrostómiu, enterostómiu	50
b) totálnu parenterálnu, enterálnu, alebo kombinovanú výživu	60 – 80

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa závažnosti vlastnej choroby s prihliadnutím na sekundárne zmeny, komplikácie (odchýlky laboratórnych hodnôt od normy sa nehodnotia).

Miera funkčnej poruchy pri poruchách metabolizmu tukov a dne sa určí podľa závažnosti komplikácií jednotlivých orgánových systémov.

Pri poruchách výživy hodnotíme hmotnosť vyjadrenú podľa BMI. Pri zvýšení BMI nad 40 hovoríme o malígnej obezite, pri znížení BMI pod 18 hovoríme o podvýžive.

IV. Duševné poruchy a poruchy správania

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
------------------------------	----------------------------

1. Poruchy psychického vývoja detí (poruchy hyperkinetické, poruchy správania atď.), pervazívne vývinové poruchy (autizmus)	10 – 20
a) mierna porucha	30 – 40
b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná porucha	
2. Poruchy osobnosti, správania, intelektu, komunikácie	20
a) mierne narušenie sociálnej prispôsobivosti	40 – 50
b) stredné narušenie sociálnej prispôsobivosti	50 – 60
c) ťažké narušenie sociálnej prispôsobivosti	90 – 100
d) komplexná porucha	
3. Mentálna retardácia	
a) ľahká mentálna retardácia	20 – 30
1) horné pásmo IQ 64 – 69	30 – 40
2) stredné pásmo IQ 57 – 63	50
3) dolné pásmo IQ 50 – 56	60 – 70
b) stredná mentálna retardácia (IQ 35 – 49)	80 – 90
c) ťažká mentálna retardácia (IQ 20 – 34)	100
d) hlboká mentálna retardácia (IQ pod 20)	
4. Afektívne poruchy nálady (manické, depresívne, periodické)	10
a) mierna porucha	30 – 50
b) stredná porucha	60
c) ťažká porucha	90 – 100
d) úplná porucha	
5. Neurotické stresové a somatoformné poruchy	20
a) mierna porucha	30 – 40
b) stredne ťažká porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná porucha	
6. Schizotypové poruchy, poruchy s bludmi a halucináciami	10 – 20
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná porucha	
7. Duševné poruchy a poruchy správania spôsobené psychoaktívnymi látkami	10 – 20
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredne ťažká porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) úplná porucha so somatickými dôsledkami	
8. Geneticky podmienené mentálne retardácie s multiorgánovým postihnutím podľa klinického stavu (napr. M. Down)	50 – 100

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa rozsahu zdravotného postihnutia, výskytu atakov, psychiatrického nálezu a psychologického nálezu, podľa narušenia sociálneho života, narušenia orientácie, intelektu, pamäti, myslenia, správania, emotivity a pri úplnom rozpade osobnosti s trvalým dozorom sociability sa určia maximálne hodnoty miery funkčnej poruchy.

Floridná schizofrénia – hodnotenie zdravotného postihnutia vzhľadom na krátko trvanie ochorenia – nie je predpoklad, že bude trvať rok a viac.

Poznámka:

K bodu 1. – k poruchám psychického vývoja detí sa zaraďuje (napr. autizmus)

K bodu 2. – k poruchám osobnosti a správania je zaradená mentálna anorexia, ktorá musí spĺňať aj kritériá BMI pod 18

K bodu 6. – a) ľahká porucha – pri schizofrénnych reziduách
c) ťažká porucha – pri častých relapsoch, potiažach v sociálnej prispôsobivosti

d) komplexná porucha – ak je prítomný ťažký defekt.

V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov)

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Centrálné neurogénne poruchy (poškodenie pyramidovej dráhy mozgu a miechy) (pri dominantnej končatine +10 % okrem bodov d, h, j, k)	50 – 70
a) ťažká monoparéza až monoplégia	60 – 80
b) ťažká hemiparéza až hemiplégia	90 – 100
c) ťažká paraparéza až paraplégia	90 – 100
d) ťažká kvadruparéza až kvadruplégia	30 – 40
e) monoparéza	50
f) hemiparéza	
g) triparéza	40
1. ľahká	50 – 80
2. stredne ťažká až ťažká	
h) paraparéza	40
1. ľahká	50 – 70
2. stredne ťažká	
i) kvadruparéza	40
1. ľahká	60 – 80
2. stredne ťažká	10
j) reziduálna paréza	
k) poruchy symbolických funkcií	10 – 20
1. ľahké	30 – 40
2. stredne ťažké	50
3. ťažké, komplexné	
2. Periférne neurogénne poruchy (poškodenie periférnych nervov)	
A. porucha líčneho nervu	20
a) jednostranná úplná	50
b) obojstranná kompletná obrna s trvalými komplikáciami	
B. Periférne neurogénne poruchy hornej končatiny (pri dominantnej končatine +10 %, pri obojstrannom poškodení +10 %)	
a) plexus brachialis	30
1. horný typ	40
2. dolný typ	50
3. horný + dolný typ(kompletná porucha)	40
b) nervus axilaris	40
c) nervus radialis	40
d) nervus ulnaris	30
e) nervus medianus	40
f) nervus radialis + axilaris	40
g) nervus radialis + ulnaris	40
h) nervus radialis + medianus	50
i) nervus radialis, ulnaris, medianus (poškodenie na predlaktí)	
C. Periférne neurogénne poruchy dolnej končatiny (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	50 – 80
a) plexus lumbosacralis	20
b) nervus glutaneus superior	20
c) nervus glutaneus inferior	40
d) nervus femoralis	10
e) nervus cutaneus femoralis	60
f) nervus ischiadicus proximálna časť	50
g) nervus ischiadicus distálna časť	30
h) nervus fibularis	30
i) nervus tibialis	
D. Porucha viacpočetných periférnych nervov a miechových koreňov (polyneuropatie, polyradikuloneuritídy)	20
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) kompletná porucha	
3. Cerebelárne poruchy	20
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredná porucha (neocerebelárna symptomatológia)	50 – 80
c) ťažká porucha (neo + paleocerebelárna porucha)	90 – 100
d) kompletná	
4. Extrapyramidové poruchy (Parkinsonský, choreatiformný, dystónny)	20
a) ľahká porucha	40

b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) kompletná	
5. Kmeňové poruchy (závraty, synkopy, bulbárny syndróm)	10
a) ľahká porucha	30 – 40
b) stredná porucha	50 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná s dôsledkami na celkový stav	
6. Záchvatové poruchy	
A. Epilepsia (závažnosť postihnutia podľa frekvencie záchvatov a prítomnosti straty vedomia)	20
a) ľahká porucha – sporadické GM, alebo PM s pauzami mesiacov	30 – 40
b) stredná porucha – za rok viackrát GM, alebo PM s pauzami týždňov	50 – 80
c) ťažká porucha – GM s pauzami týždňov, alebo PM s pauzami dní	90 – 100
d) kumulácia až séria záchvatov – GM týždenne, alebo PM denne	
B. Ostatné paroxysmálne stavy (narkolepsia, kataplexia, migréna, neuralgia)	10
a) ľahká porucha – sporadické záchvaty	30
b) stredná porucha – časté záchvaty 2 – 3x do týždňa	
c) ťažká porucha – vysoká frekvencia záchvatov [podstatne častejšie záchvaty ako v bode b)]	50 – 80
d) liečbou neovplyvniteľné záchvaty s obmedzenou výkonnosťou a sekundárnymi telesnými dôsledkami	90 – 100
7. Diseminované poruchy CNS (demyelinizačné ochorenia a iné podobné zriedkavé ochorenia)	40
a) ľahká porucha (EDSS 1,0 – 3,0)	40
b) stredná porucha (EDSS 3,5 – 5,5)	50 – 60
c) ťažká porucha (EDSS 6 – 7,5)	70 – 80
d) komplexná porucha (EDSS 8,0 – 9,5)	90 – 100
8. Difúzne poruchy CNS (encefalopatie rôznej etiológie)	20
a) ľahká porucha	50
b) stredná porucha	60 – 80
c) ťažká porucha	90 – 100
d) komplexná porucha	
9. Nádory lebkovej dutiny a miechového kanála	50 – 60
a) stavy po operácii, stavy počas onkologickej liečby	50
b) po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)	
c) po stabilizácii s minimálnym až miernym reziduálnym nálezom (päť rokov od stabilizácie)	40
d) neliečiteľné formy so stredne ťažkým postihnutím	60 – 80
e) neliečiteľné formy s ťažkým postihnutím	90 – 100

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa poruchy funkcie, výpadových javov, výskytu záchvatov, dĺžky trvania záchvatov, výskytu vegetatívnych porúch, topického neurologického nálezu, psychiatrického nálezu a psychologického nálezu.

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa funkčných porúch na končatinách, porúch inervácie močového mechúra a konečníka s prihliadnutím na dominantnosť hornej končatiny.

VI. Zrak

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Úplná slepota oboch očí	90
2. Praktická slepota oboch očí (1/60 – 3/60)	80
3. Slabozrakosť (V 3/60 – 6/60)	
a) deti a mladiství do skončenia školskej dochádzky	80
b) dospelí	60 – 70
4. Slabozrakosť (V 6/60 – 6/18)	
a) deti do skončenia povinnej školskej dochádzky	60 – 70
b) dospelí	50 – 60
5. Výpady zorného poľa (úplné, polovičné a kvadrantové) pri strate alebo slepote druhého oka	60 – 80

6. Koncentrické zúženie pri strate druhého oka	
a) od 50° do 30° od centra	40
b) od 29° do 11° od centra	50 – 60
c) od 10° do 5° od centra	80 – 90
7. Diplopia	20
8. Strata jedného oka	30
9. Strata šošovky jedného oka pri slepote alebo strate druhého oka bez možnosti náhrady umelouvnútročnou šošovkou	
a) u detí do skončenia povinnej školskej dochádzky	60
b) dospelí	50
10. Odstránenie oka pre zhubný nádor	
a) počas onkologického liečenia	80 – 100
b) po stabilizácii zdravotného stavu (päť rokov od stabilizácie)	50
c) neliečiteľné formy	100

Tabuľka č. 1 Klasifikácia závažnosti oslabenia zraku – odporúčaná SZO

Kategoríe oslabenia zraku	Zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou	
	maximum	minimum
1. slabozrakosť	6/18 3/10 (0,3) 20/70	6/60 1/10 (0,1) 20/200
2. slabozrakosť	6/60 1/10 (0,1) 20/200	3/60 1/20 (0,05) 200/400
3. praktická slepota	3/60 1/20 (0,05) 20/400	1/60 (ráčanie prstov na 1m) 1/50 (0,02) 20/1200
4. praktická slepota	1/60 (ráčanie prstov na 1 m) 1/50 (0,02) 20/1200	Vnímanie svetla (svetlocit)
5. úplná slepota	Bez svetlocitu	
6.	Bez zistenia alebo bez špecifikovania – neurčené alebo nehodnotiteľné	

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa miery zníženia zrakovkej ostrosti s korekciou, rozsahu zorného poľa, hĺbkového videnia, okulomotoriky, slzenia, citlivosti na prach, na svetlo, ochorenia očných adnexov a adaptácie.

Miera funkčnej poruchy ptózy hornej mihalnice s úplným uzáverom očnej štrbiny, glaukómu (zelený zákal) a ostatných očných chorôb sa určí podľa stupňa zúženia zorného poľa, zrakovkej ostrosti, schopnosti orientovať sa a psychického stavu.

Miera funkčnej poruchy pri výpadoch horných kvadrantov zorného poľa – ťažšie je závažnejšia ako pri výpadoch dolných kvadrantov zorného poľa.

Poznámky:

K bodu 6.c) – zorné pole o rozsahu menej ako 10 ale viac ako 5 stupňov okolo centrálnej fixácie, treba zaradiť do 3. kategórie oslabenia zraku. Zorné pole o rozsahu nie väčšom ako 5 stupňov zaradiť do 4. kategórie oslabenia zraku aj v prípade, ak zrková ostrosť je normálna.

VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Vrodená obojstranná praktická hluchota u detí alebo hluchota u detí, ktorá sa vyskytla až po rozvinutí reči, do skončenia prípravy na povolanie (vrátane nositeľov kochleárných implantátov, podľa Fowlera viac ako 85 – 90 %)	70 – 80

2. Získaná obojstranná praktická hluchota alebo hluchota u detí, ktorá sa vyskytla až po rozvinutí reči, do 18. roku veku	60 – 80
3. Obojstranná hluchota dospelých	70
a) praktická hluchota podľa Fowlera viac ako 85 %	80
b) úplná hluchota podľa Fowlera 100 %	
4. Obojstranná ťažká nedoslýchavosť u detí a dospelých zisťovaná slovnou alebo objektívnou audiometriou (aj u nositeľov kochleárných implantátov podľa Fowlera 80 % a viac)	50 – 60
	50
5. Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť u detí podľa Fowlera 55 % a viac	40
6. Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť u dospelých podľa Fowlera 55 % a viac	
7. Poruchy rovnováhy (objektívizovateľné poruchy vestibulárneho ústroja)	
a) ľahké závraty s hučaním v ušiach	20
b) stredne ťažké závraty (so značnou neistotou pri polohe stojmo a pri chôdzi)	50
c) ťažké závraty (so značnou neistotou pri polohe stojmo a pri chôdzi) alebo ťažký tinnitus	60 – 100
8. Komplikovaný chronický zápal stredného ucha	30
9. Strata jednej ušnice	20
10. Strata oboch ušnic	50
11. Zhubné nádory (hltnu, mandlí, hrtanu a pod.)	
a) po odstránení nádoru pri onkologickej liečbe	50 – 80
b) po stabilizácii (do piatich rokov po stabilizácii)	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od ukončenia liečby)	40
d) neliečiteľné formy zhubných nádorov	90 – 100
e) recidívy	70 – 80

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa miery zníženia sluchu (CSS podľa Fowlera vyjadrená v percentách), poruchy reči následkom poškodenia sluchu, hučania v ušiach, bolesti v ušiach, poruchy rovnováhy, závratov, sociálnej adaptability a obmedzenia komunikačných schopností.

Kvantitatívna strata sluchu sa hodnotí bez použitia pomôcky (načúvací prístroj).

VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo

A. Postihnutie srdca

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Vrodené alebo získané srdcové chyby a postihnutie veľkých srdcových ciev, ischemická choroba srdca, stavy po infarkte myokardu, chronické reumatické choroby srdca, kardiomyopatie, stavy po myokarditídach a pod.	
a) s miernym znížením výkonnosti: nijaké prejavy srdcovej a koronárnej nedostatočnosti ako dýchavičnosť, anginózne bolesti i pri silnejšom telesnom zaťažení (napríklad rýchla chôdza 7 km/hod., námahová telesná práca, záťaž viac ako 100 W, MET nad 7), EF ľavej komory 55 – 80 %	10 – 20
b) stavy zodpovedajúce NYHA II stupeň postihnutia zodpovedá poklesu výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení (napríklad chôdza 5 km/hod., ťažkosti pri stredne ťažkej telesnej práci a rekreačných aktivitách, maximálna záťaž 75 W, MET 4 – 6,6), EF ľavej komory 45 – 55 %	30 – 40
c) stavy zodpovedajúce NYHA III stupeň postihnutia zodpovedá podstatnému obmedzeniu bežnej fyzickej aktivity (napríklad prechádzka 3 km/hod., stúpanie po schodoch na 1. poschodie, ľahká telesná práca, maximálna záťaž 50 W, MET 2 – 3,9), EF ľavej komory pod 35 %	50 – 70
d) stavy zodpovedajúce NYHA IV zjavné prejavy srdcového zlyhania v pokoji, dlhotrvajúce obdobia srdcovej dekompenzácie, možná iba minimálna fyzická aktivita (maximálne 25 W, MET pod 2), EF ľavej komory pod 25 %	80 – 100
2. Poruchy srdcového rytmu	0 – 10
a) bez hemodynamických následkov alebo len nepatrne subjektívne ťažkosti	20 – 30
b) s ľahkými hemodynamickými poruchami, liečbou kompenzované poruchy	

c) s ťažkými hemodynamickými poruchami (záťažová insuficiencia) alebo liečbou ťažko ovplyvniteľné poruchy	50 – 70
3. Stav po operácii srdca (náhrady srdcových chlopní, operácie srdcových chýb, stavy po resekcii aneurizmy srdcovej komory, stavy po revaskularizačných výkonoch na vencových tepnách)	20
a) s dobrým funkčným výsledkom	40
b) pri stredne zníženom výkone	50 – 80
c) pri závažnom znížení výkonu	20 – 30
4. Implantácia kardiostimulátora	20
5. Stav po koronárnej angioplastike s dobrým efektom	
6. Chronické cor pulmonale Miera funkčnej poruchy sa určí podľa porúch výkonnosti srdca a pľúc s prihliadnutím na stupeň hromadenia krvi v pľúcach a pľúcnej hypertenzie	50 – 80
7. Transplantácia srdca a pľúc	80
a) do piatich rokov od transplantácie podľa funkcie a liečby	50
b) po piatich rokoch od transplantácie podľa funkcie liečby	
8. Poruchy krvného tlaku – arteriálna hypertenzia	10
a) 1. stupeň – mierna forma	30
b) 2. stupeň – stredná forma	50 – 70
c) 3. stupeň – ťažká forma (orgánové komplikácie)	

B. Postihnutie ciev

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Artériovenózne píšťaly	0 – 10
a) bez hemodynamického účinku alebo porúch periférneho prekrvenia	20 – 30
b) s nepatrnými hemodynamickými vplyvmi alebo poruchami periférneho prekrvenia	50
c) s manifestnými prejavmi	
2. Aneurizmy	0 – 10
a) bez funkčnej poruchy, bez obmedzenia výkonnosti	0 – 10
b) malé periférne výdute	20 – 30
c) iné	
d) dissekujúce aneurizmy aorty, veľké aneurizmy abdominálnej aorty a veľkých panvových tepien s obmedzením výkonnosti	50 – 80
3. Tepnové uzáverové choroby – uzávěry tepien dolných končatín	0 – 10
a) štádium I. podľa Fontainea na jednej dolnej končatine alebo na oboch končatinách	20 – 30
b) štádium II. podľa Fontainea s obmedzením kolaterálneho obehu, klaudikácie po 300 m – 500 m (Doppler na nohe 80 – 100 mm Hg)	50 – 60
c) štádium III. podľa Fontainea klaudikácie po 50 m – 300 m (Doppler na nohe 60 – 80 mm Hg)	70 – 80
d) štádium IV. podľa Fontainea s bolesťami v pokoji a trofickými zmenami	
4. Kŕčové žily	0 – 10
a) s nepatrným opuchom na končatine s minimálnymi trofickými zmenami na koži bez ťažkostí, jedna alebo obidve končatiny	10 – 20
b) s výraznými ťažkosťami z hromadenia krvi v žilách, prítomnými recidivami zápalu – jedna alebo obidve končatiny	30 – 50
c) s chronickými recidivujúcimi defektmi podľa rozsahu a výskytu na jednej alebo oboch končatinách	40 – 50
d) chronická venózna insuficiencia s defektom	50 – 60
1. jedna dolná končatina	60 – 70
2. obidve dolné končatiny	
e) posttrombotický syndróm v oblasti panvy alebo dutých žíl	0 – 10
5. Lymfedém na jednej alebo na oboch končatinách	
a) so zväčšením obvodu končatiny do 5 cm, bez obmedzenia pohybu	20 – 40
b) so zväčšením obvodu nad 5 cm, s obmedzením pohybu končatiny pre väčšiu hmotnosť a pre ovplyvnenie kĺbových funkcií	50 – 80
c) pri neschopnosti používať postihnutú končatinu	
	10
6. Funkčné srdcovo-cievne syndrómy, ortostatická hypotónia	20 – 30
a) s ľahkými klinickými prejavmi	
b) s častými závratmi a so sklonom ku kolapsom	

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa rozsahu a stupňa obmedzenia výkonnosti srdcovocievneho systému.

Na určenie miery funkčnej poruchy zdravotného postihnutia je menej dôležitý druh ochorenia srdca a obehového ústrojenstva ako rozdielna strata výkonu podľa už prítomného štádia ochorenia.

Pri tepnových uzáveroch na hornej končatine sa určí stupeň funkčnej poruchy tak, že sa porovnáva s inými zdravotnými postihnutiami v tejto oblasti.

Pri veľmi výrazných poruchách – lymfedéme treba brať do úvahy zoohyzenie končatiny.

Pri poruche krvného tlaku sa miera funkčnej poruchy určí po systematickej farmakoterapii a podľa preukázaných orgánových komplikácií.

IX. Dýchacia sústava

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronický zápal priedušiek bez obštrukčnej ventilačnej poruchy	10
2. Opakujúce sa zápaly pľúc s pridruženou spastickou zložkou	20
3. Chronická obštrukčná choroba pľúc: chronická obštrukčná bronchitída a emfyzém pľúc	
a) ľahký stupeň – GOLD I – zodpovedá FEV1 nad 80 % a/alebo námahové dyspnoe MMRC 0 – 1	20
b) stredný stupeň – GOLD II – zodpovedá FEV1 50 – 80 % a/alebo námahové dyspnoe MMRC 2	40
c) ťažký stupeň – GOLD III – zodpovedá FEV1 30 – 50 % a/ alebo námahové dyspnoe MMRC 3	50
d) veľmi ťažký stupeň – GOLD IV – zodpovedá FEV1 menej ako 30 %, a/alebo závažné komplikácie: chronické cor pulmonale s atakmi zlyhávania pravého srdca, alebo potreba dlhodobej domácej oxygénoterapie, a/alebo námahové dyspnoe MMRC 4	80
4. Bronchiálna astma (podľa tabuľky č. 2)	

Tabuľka č. 2 Stupne závažnosti a symptomatológia u bronchiálnej astmy

Stupeň závažnosti	Denné symptómy	Nočné symptómy	Funkcie pľúc	Miera funkčnej poruchy v %	Stupeň zdravotného postihnutia/ všeobecný kvalifikátor telesných funkcií (MKF)
a) ľahká intermitentná astma	Menej ako 1x týždenne, mierne alebo žiadne záchvaty	menej ako 2x za mesiac	FEV1 (PEF) viac ako 80 % Variabilita PEF menej ako 20 %	20	1
b) ľahká perzistujúca astma	Minimálne 1x týždenne, ale nie denne, záchvaty menej ako 2x týždenne, vplyv na aktivitu	viac ako 2x za mesiac	FEV1 (PEF) viac ako 80 % Variabilita PEF 20 – 30 %	30	2
c) stredne ťažká perzistujúca astma	Denne, záchvaty minimálne 2x týždenne, vplyv na aktivitu	viac ako 1x za týždeň	FEV1 (PEF) 60 – 80 % Variabilita PEF viac ako 30 %	40	2
d) ťažká perzistujúca astma	Stále, záchvaty často, fyzická aktivita limitovaná	časté	FEV1 (PEF) viac ako 60 % Variabilita PEF viac ako 30 %	60	3

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
5. Difúzne parenchýmové ochorenia pľúc (pneumokoniózy, exogénna alergická alveolitída, pľúcne fibrózy, kolagenózy, poškodenie liekmi a i.), s dokázanou poruchou difúznej kapacity pľúc (parameter DCOSB) a /alebo reštrikčnou ventilačnou poruchou (parameter vitálna kapacita FVC), ďalej stavy po operácii pľúc	
a) námahové dyspnoe MMRC 0 – 1 a/alebo vitálna kapacita pľúc viac ako 80 % alebo DCOSB 60 – 80 % (NYHAI)	20
b) námahové dyspnoe MMRC 2 a/alebo vitálna kapacita pľúc 60 – 80 % alebo DCOSB 40 – 60 % (NYHAI)	40
c) námahové dyspnoe MMRC 3 a/alebo vitálna kapacita pľúc menej ako 60 % alebo menej ako 40 % (NYHAIII)	50
d) chronické cor pulmonale s atakmi zlyhávania pravého srdca alebo potreba dlhodobej domácej oxygenoterapie alebo MMRC 4 (NYHAIV)	80
6. Zhubné nádory (bronchiálne alebo pľúcne)	80
a) počas chemoterapie, aktinoterapie, chirurgickej liečby	100
b) neliečiteľné formy	50
c) stav po stabilizácii (do piatich rokov od stabilizácie)	
d) stav po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie) s ľahkým obmedzením pľúcnych funkcií	40
e) obmedzenie pľúcnej funkcie stredného až ťažkého stupňa	60 – 80
f) recidívy	70 – 80
7. Bronchiálna astma u detí, astmatický syndróm	
a) ľahká forma – astmatické bronchitídy bez trvalého obmedzenia ventilačnej poruchy pľúc, ktoré trvajú aspoň šesť týždňov v roku	20 – 30
b) stredná forma – stredne ťažké perzistujúce astmatické bronchitídy trvajúce aspoň dva až tri mesiace v roku s trvalou ventilačnou poruchou pľúc ľahkého až stredného stupňa	30 – 50
c) ťažká forma – trvalá ventilačná porucha stredne ťažkého až ťažkého stupňa	50 – 70
d) veľmi ťažká forma – trvalá globálna dychová nedostatočnosť s prejavmi dekompenzácie	80 – 90
8. Sarkoidóza	
a) zväčšenie vnútrohrudných uzlín s ľahkým funkčným obmedzením a klinickou symptomatológiou	20
b) postihnutie pľúc s klinickou symptomatológiou	50 – 70
9. Ústna dutina a horné dýchacie cesty	
a) defekt pier so stálym slinotokom s poruchou reči a príjmu potravy	
b) ťažká porucha funkcie jazyka, artikulácie, žuvania s možnosťou prijímať len tekutú stravu	20 – 30
c) rozsiahly defekt podnebia s protézou	
d) strata podnebia bez možnosti korekcie protézou s poruchou reči a príjmu potravy	50 – 60
e) vrodené rázštepy pier, čelustí, podnebia u detí do dosiahnutia dobrého funkčného stavu orofaciálnej sústavy	20
f) stavy po operáciách rázštep pier, čelustí, podnebia u dospelých podľa poruchy reči a prehltnutia	50 – 60
g) izolovaný rázštep pier alebo podnebia	
h) trvalá tracheostómia (celkový stav, komplikácie)	20 – 30
i) obojstranná obrna nervu recurrens s poruchou hlasu	20 – 30
j) poruchy artikulácie a hlasu	50 – 60
1. ťažko zrozumiteľná reč	30
2. nezrozumiteľná reč	
3. ťažká zajakavosť	20 – 30
k) nádory slinných žliaz	50 – 60
1. benígne	20 – 30
2. maligne do ukončenia liečby	
3. po stabilizácii stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	20
4. po stabilizácii stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	60
5. neliečiteľné formy	40
6. recidívy	50
l) iné poruchy priechodnosti dýchacích ciest (podľa ovplyvnenia dýchania a výkonnosti)	90
	60
10. Chronický zápal prínosových dutín ťažkého stupňa s komplikáciami (hnisavá sekrécia, dráždenie trojklaného nervu, tvorba polypov, vnútroľbové, očné)	20 – 30
11. Úplná strata čuchu	20 – 40
	10 – 20

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa vplyvu vlastnej choroby na celkový stav, pôsobenia a dôsledkov na ostatné orgány. Pri sarkoidóze sa určí

podľa rozsahu obmedzenia pľúcnych funkcií.

Klasifikácia GOLD:

Na klasifikáciu dýchavice, ktorá sprevádza nielen CHOCHP (chronické obštrukčné choroby pľúc) ale aj ostatné pľúcne choroby, sa používa aj stupnica MMRC (Modified Medical Council Dyspnea scale). Táto uvedená stupnica nahrádza stupnicu NYHA (pôvodne určená na označenie stupňa poruchy dýchania pri kardiovaskulárnych chorobách).

Tabuľka č. 3 Klasifikácia dušnosti podľa MMRC:

Štádium	Popis funkčného postihnutia pri CHOCHP
0	Bez dyspnoe s výnimkou veľkej záťaže
1	Dyspnoe pri ponáhaní sa po rovine alebo chôdza do rovného kopca
2	Pre dyspnoe chodí pomalšie ako rovesníci alebo musí zastaviť pri chôdzi svojim tempom po rovine
3	Zastaví sa pre dyspnoe po prejení 100 yardov (metrov) alebo po niekoľkých minútach chôdze po rovine
4	Dyspnoe, ktoré nedovolí opustiť dom, alebo dyspnoe pri obliekaní a vyzliekaní

X. Tráviace ústrojenstvo

A. Ochorenie pažeráka

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Trakčný a pulzný divertikul (podľa veľkosti a ťažkosti)	10
a) bez podstatnej prekážky pri príjme potravy	40
b) so značnou prekážkou pri príjme potravy	
2. Funkčná alebo organická stenóza pažeráka	10
a) bez podstatnej prekážky pri príjme potravy	30
b) s poruchou pri príjme potravy	50
c) so značnou poruchou výživy a výkonnosti	
3. Maligný nádor pažeráka	60 – 80
a) po radikálnej a onkologickej liečbe nádoru a podľa stavu výživy	50
b) po stabilizácii zdravotného stavu – trvale	90 – 100
c) po stabilizácii zdravotného stavu so značným úbytkom výživy a výkonnosti	70 – 80
d) recidívy	
4. Totálna náhrada pažeráka s poruchou príjmu potravy, s obmedzením výživy a výkonnosti, so zohľadnením prípadného zošlyzdňujúceho pôsobenia	70 – 90

B. Ochorenie žalúdka

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronické, recidivujúce vrede žalúdka a dvanástnika	10
a) recidivujúce (po dvoch až troch rokoch)	30
b) s častejšími recidívami ochorenia	50
c) s trvalým výrazným znížením výživy a výkonnosti s komplikáciami	
2. Totálne odstránenie žalúdka (hodnotí sa vplyv na stav výživy a úbytok výkonnosti, prípadné komplikácie)	50 – 80
3. Chronická gastritída (ireverzibilná zmena sliznice žalúdka)	0 – 10
a) bez podstatných klinických prejavov	30 – 50
b) s úbytkom výživy a výkonnosti alebo s výraznými komplikáciami	
4. Dráždivý žalúdok (funkčná porucha)	10
5. Čiastočné odstránenie žalúdka, gastroenteroanastomóza	10 – 20
a) s dobrou funkciou	30 – 50
b) s komplikáciami (napríklad dumpingový syndróm, ulcus pepticum)	

6. Čiastočné alebo úplné odstránenie žalúdka pre malignitu (treba počkať spravidla päť rokov, či bola liečba úspešná)	50
a) pri čiastočnom odstránení žalúdka vo včasnom štádiu (early cancer – T1 – NOMO)	80
b) po čiastočnej alebo úplnej resekcii žalúdka pri prebiehajúcom onkologickom liečení	
c) po stabilizácii zdravotného stavu a podľa stavu výživy (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu a podľa stavu výživy (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) recidívy	70 – 80
f) neliečiteľné formy	90 – 100

C. Ochorenie tenkého a hrubého čreva

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronický zápal čriev, divertikulitída, divertikulóza, čiastočné resekcie čreva alebo iné črevné poruchy	30
a) s miernou poruchou funkcie	40 – 50
b) s trvalými symptómami (napríklad hnačky, spazmy a pod.)	60
c) so značným úbytkom hmotnosti a výkonnosti	
2. Colitis ulcerosa (idiopatická proktokolitída, Crohnova choroba)	20
a) s miernym účinkom na celkový stav (hnačky, znížená výkonnosť)	
b) so stredne závažným účinkom na celkový stav (trvalé alebo často recidivujúce zápaly sliznice s krvácaním)	50
c) s ťažkým účinkom na celkový stav a výkonnosť (perforácie, opakované operácie, malnutricia)	60 – 80
3. Črevné malabsorpcie (coeliakia, sprue, malabsorpcia spôsobená intoleranciou)	40 – 50
a) u dospelých pri diétoterapii podľa závažnosti klinických príznakov	50
b) u detí do skončenia povinnej školskej dochádzky	
c) na liečbu rezistentné pokročilé formy u dospelých so znížením stavu výživy a výkonnosti	50 – 70
4. Po odstránení malígneho tumoru čreva	
a) po odstránení lokalizovaných črevných nádorov z oblasti tračníka alebo rekta vo včasnom štádiu (T1 – NOMO Dukes A) počas onkologickej liečby	60
b) s vytvorením trvalej kolostómie	80
c) počas onkologickej liečby bez vytvorenia kolostómie	60
d) po stabilizácii zdravotného stavu podľa stavu výživy (do piatich rokov od stabilizácie)	50
e) po stabilizácii zdravotného stavu podľa stavu výživy (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
f) recidívy	70 – 80
g) neliečiteľné formy	90 – 100
5. Stav po odstránení podstatnej časti tenkého alebo hrubého čreva (nenádorové príčiny)	60 – 80
a) tenkého čreva s poruchami výživy (prejavy malabsorpcie)	50
b) hrubého čreva	
6. Zrasty v brušnej dutine	10
a) bez výraznejšej klinickej symptomatológie	20 – 30
b) s poruchami pasáže (striedanie hnačiek a obstipácie)	50
c) s poruchami pasáže (striedanie hnačiek a obstipácie) a poruchami výživy (malabsorpcia)	50 – 60
d) s častými recidivujúcimi ileóznymi stavmi	
7. Hemoroidy	10
a) bez výrazných ťažkostí s občasným krvácaním	20
b) s častými recidivujúcimi zápalmi, trombotizovaním alebo silnejším krvácaním	
8. Vyvrátenie konečníka	10
a) malý reponibilný	30
b) trvalý s krvácaním	
9. Slabosť zvierača ritného otvoru	50
a) s občasným odchodom stolice	70
b) s úplným odchodom stolice – inkontinencia	
10. Perianálne píšťaly	10
a) bez stálej sekrécie	30 – 50
b) s častou alebo trvalou sekréciou	

11. Umelý ritný otvor	50
a) s dobrou možnosťou uzáveru (možnosť používania kolostomického pásu)	70
b) bez možnosti uzáveru	

Diagnóza coeliakie u detí a dospelých dosahuje minimálne 50 % miery funkčnej poruchy (aj pri stabilizácii ochorenia).

Pri rozsiahlom vyvrátení konečníka, kolostómii, ileostómii a silne secernujúcich sterkorálnych fistúl treba hodnotiť aj zásah do psychickej oblasti jedinca (najmä obmedzenie spoločenského styku, sexuálneho života atď.).

Vyvrátenie konečníka, hemoroidy a rektálne píšfaly treba hodnotiť podľa lokality, rozsahu, funkcie zvierača a črevnej stený.

D. Ochorenie pečene, žľčových ciest, podžalúdkovej žľazy

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Chronická nebiliárna a biliárna hepatitída (podľa biochemickej aktivity)	10 – 20
a) ľahkého stupňa	20 – 40
b) stredného stupňa	50 – 90
c) ťažkého stupňa	
2. Cirhóza pečene (podľa Child–Pughovej klasifikácie)	20 – 30
a) štádium A	50
b) štádium B	50 – 70
c) štádium C	50 – 70
d) portálna hypertenzia po skratovej operácii	
3. Steatóza nealkoholická steatohepatitída, toxické poškodenie pečene	10
a) s ľahkou biochemickou aktivitou	20 – 40
b) so strednou biochemickou aktivitou	50– 60
c) s ťažkou biochemickou aktivitou	50 – 70
4. Resekcia pečenevého laloka, segmentu	
5. Malígne nádory pečene, žľčníka, žľčových ciest, podžalúdkovej žľazy	90 – 100
a) počas onkologickej liečby	50
b) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	70 – 80
d) recidívy	90 – 100
e) neliečiteľné formy	
6. Transplantácia pečene (podľa funkčného nálezu, stavu výživy)	70
a) v prvom roku	50 – 70
b) po roku podľa biochemickej aktivity	
7. Chronické zápaly intrahepatálnych žľčových ciest	10 – 20
a) ľahkého stupňa	20 – 40
b) stredného stupňa	50 – 90
c) ťažkého stupňa	
8. Ochorenia žľčových ciest (litiáza, chronické recidivujúce zápaly, dyskinéza)	10
a) s kolikami s odstupom niekoľkých mesiacov, zápalov s odstupom rokov	20
b) s častejšími kolikami a so zápalmi, s intenzívnymi ťažkosťami	40 – 50
c) s dlhotrvajúcimi zápalmi alebo komplikáciami, podľa stavu výživy	
9. Strata žľčníka	20
a) so zvyškovými funkčnými poruchami, postcholecystektomický syndróm	40
b) pri dlhšie trvajúcich kolikách	
10. Chronické ochorenie podžalúdkovej žľazy podľa účinku na celkový zdravotný stav, častotť a rozsah bolesti	10
a) čiastočné zníženie výkonnosti, slabšia výživa, dyspeptické ťažkosti, hnačky	40
b) zníženie výkonnosti, oslabenie výživy, častejšie hnačky	50
c) výrazné zníženie výživy a výkonnosti, tukové stolice	

Pri ochoreniach pečene používať klasifikáciu vývojového štádia chronickej hepatitídy

a cirhózy pečene podľa Childa a Puga.

E. Prietrž

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Slabinová, skrotálna alebo stehenná prietrž podľa veľkosti a reponibility	10
a) jedno- alebo obojstranná bez klinickej symptomatológie	20
b) pri klinickej symptomatológii (bolesti, obmedzenie pohybu pri záťaži a pod.)	10
2. Pupočná prietrž alebo prietrž v bielej línii podľa klinickej symptomatológie	10
3. Prietrž v jazvách po brušnej operácii	10
a) bez výraznej symptomatológie podľa veľkosti	20
b) so značným obmedzením brušného lisu	30
c) pri poruchách pasáže bez značných komplikácií	50
d) pri častých recidivujúcich prejavoch ileózných stavov	60
e) stavy po operácii a reoperácii s rekonštrukciou brušnej steny	
4. Prietrž bránice	10
a) pažeráková sklzná prietrž	10
b) iné malé bránicové prietrže bez podstatnej funkčnej poruchy	20
c) väčšie bránicové prietrže podľa stupňa funkčnej poruchy (refluxná ezofagitída)	
d) prietrž s rozsiahlym premiestnením brušných orgánov s poruchami pasáže a s vplyvom na kardiopulmonálny systém	50 – 60
5. Hydrokéla a varikokéla	10

Miera funkčnej poruchy sa pri organických a funkčných ochoreniach zažívacieho traktu určí podľa stupňa a úbytku výkonnosti, stupňa orgánových porúch a podľa potreby osobitných režimových opatrení. Pri alergicky podmienených ochoreniach má význam zamedzenie pôsobenia alergénov.

Po selektívnej proximálnej vagotómii prichádza hodnotenie miery funkčnej poruchy do úvahy, ak sú prítomné črevné poruchy (hnačky), alebo pretrvávajú účinky základného ochorenia.

Pri poruchách výživy hodnotíme hmotnosť vyjadrenú podľa BMI. Pri zvýšení BMI nad 40 hovoríme o malígnej obezite, pri znížení BMI pod 18 hovoríme o podvýžive.

XI. Ochorenie kože

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Jazvy po popálení alebo poleptaní na ploche	20 – 40
a) do 40 % kožného krytu	50 – 60
b) nad 40 % kožného krytu	
2. Dekubity na ploche	20 – 30
a) do 5 % kožného krytu	60 – 80
b) nad 5 % kožného krytu	
3. Ekzémy	
a) chronický ekzém (napr. kontaktný ekzém) na viditeľných častiach tela (ťažšieho stupňa podľa rozsahu)	30 – 40
b) endogénny ekzém, atopická dermatitída s dlhotrvajúcimi prejavmi generalizovaného charakteru, dermorespiračný syndróm	30 – 50 50 – 60
c) seboroický ekzém ťažšieho stupňa s postihnutím viditeľných častí tela	10 – 20
4. Acne vulgaris a rosacea	30 – 50
5. Hlboké formy akné a rinophýma	30 – 50
6. Acne conglobata s opakovanou tvorbou píšťal, vredov a trvalou premenou tkaniva na jazvy	
7. Systémové ochorenia spojivového tkaniva (lupus erythematosus, dermatomyozitída, sklerodermia)	

a) kožné zmeny ohraničené na predilekčných miestach alebo pri väčšom rozšírení, podľa funkčného postihnutia	20 – 30
b) rozsiahle kožné zmeny, ulcerácie, obmedzenie pohybov v kĺboch, postihnutie vnútorných orgánov	60 – 80
8. Pľuzgierovité kožné ochorenia (napríklad pemfigus)	30 – 50
a) chronické stredne ťažké až ťažké postihnutie kože a slizníc	60 – 80
b) generalizované postihnutie kože a slizníc	
9. Psoriasis vulgaris, chronické formy parapsoriázy	10 – 20
a) s výskytom na predilekčných miestach	50
b) generalizovaná forma s kĺbovým postihnutím, remisiami trvajúcimi niekoľko mesiacov	60 – 80
c) generalizovaná ťažká forma postihujúca celý povrch tela bez období zlepšenia	
10. Erythrodermia	20 – 30
a) pri miernej intenzite zápalového procesu	50
b) pri vysokej intenzite zápalového procesu s ťažkou alteráciou celkového stavu	
11. Ichtyóza	20 – 30
a) stredne ťažká forma dlhodobo postihujúca trup a končatiny	60 – 80
b) ťažká forma postihujúca celý povrch tela	
12. Dermatomykózy	
a) postihnutie nechtových platničiek rúk a nôh, priľahlých častí kože, tiež v intertriginózných priestoroch	10 – 30
b) systémové mykózy (napr. kandidóza, histoplazmóza, kokcidiomykóza) s rozsiahlymi prejavmi na koži, s postihnutím niekoľkých vnútorných orgánov, systémov s alteráciou celkového stavu	50 – 60
13. Iné chronické rozsiahle dermatózy a ich komplikácie (II. a III. st. lymfkej boreliózy, kožné Tbc, následky vrodeného a získaného syfilisu)	40 – 60
14. Vrodené poruchy kože	30 – 50
a) rohovatenia	30 – 50
b) vrodené poruchy súdržnosti kože	40 – 50
c) iné vrodené poruchy kože	
15. Recidivujúci eryzipel podľa stupňa lymfedému alebo obmedzenia pohyblivosti	20 – 30
16. Recidivujúci rozsiahly opar	20 – 30
17. Choroby vlasov alebo kožného farbiva	10 – 20
a) čiastočná strata	30 – 40
b) úplná strata	
18. Malígne tumory kože (s výnimkou malých bazaliómov)	40
a) po odstránení v počiatočnom štádiu	80 – 90
b) v pokročilom štádiu alebo neliečiteľné formy	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	70 – 80
e) recidívy	

Miera funkčnej poruchy sa pri kožných ochoreniach určí podľa druhu, rozšírenia, plochy, lokality, účinku na celkový stav, sprievodné prejavy ako svrbenie, mokvanie, pálenie, zápach, tvorba jaziev. Zohľadňujú sa aj sprievodné komplikácie iných orgánov.

XII. Pohybový a podporný aparát

A. Chrbtica, choroby kĺbov, zápalové reumatické ochorenie, iné choroby kostí, chrupaviek, šliach, svalov

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Poruchy chrbtice	
a) zlomeniny tela stavca do 1/4 výšky tela stavca, spondylolistéza I. a II. stupňa, vrodené chyby a deformácie, stavy po operáciách s ľahkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice	10
b) degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, stavy po operáciách s trvalým postihnutím funkcie a častými recidívami a dráždenia nervov a svalov s poruchou svalového korzetu stredného stupňa, so strednou poruchou dynamiky a statiky chrbtice	30

c) ostatné postihnutia chrbtice s ťažkým stupňom poruchy funkcie (napr. skoliózy II. až IV. stupňa), s výraznou deformitou hrudníka s prihľadnutím na stupeň kardiopulmonálnej insuficiencie chronického charakteru, spondylolistézy III. a IV. stupňa, primárna diseminovaná hyperostóza s ankylózou vo viacerých segmentoch chrbtice	40 – 50
d) stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, rozsiahle degeneratívne zmeny III. a IV. stupňa s ťažkými poruchami funkcie (recidivujúcimi chronickými iritáciami nervov až radikulopatiami s motorickým deficitom na periférii trvalého charakteru, insuficiencia svalového korzetu)	50 – 60
2. Scheuermannova choroba s trvalou statodynamickou poruchou funkcie (hodnotí sa po 18. roku veku života)	10
a) ľahký stupeň poruchy funkcie s chronickou vertebralgiou	30
b) stredný a ťažký stupeň poruchy funkcie s nosením korzetu	40
c) ťažká porucha s nosením korzetu	
3. Spondylartritída ankylozujúca – Bechterevova choroba	30
a) stredne ťažká forma (III. a IV. stupeň)	50
b) ťažké formy (V. stupeň)	70 – 100
c) ťažký stupeň postihnutia chrbtice s ankylózou bedrových kĺbov	
4. Artropatie, zápalové reumatické ochorenia, iné choroby kostí, chrupaviek, vnútornej výstelky kĺbu a šliach (chondropatie, synovitídy, tendovaginitídy, entezopatie atď.)	
a) ľahké formy, zriedkavo recidivujúce, s trvalou poruchou funkcie postihnutého kĺbu alebo iných anatomických štruktúr pri trvalom postihnutí výkonu práce horných končatín a dolných končatín	10 – 20
b) stredne ťažké formy, občas recidivujúce, so strednou poruchou funkcie, ktorá trvale obmedzuje výkonnosť organizmu	30 – 40
c) ťažké formy, liečebne neovplyvniteľné, trvale aktívne s progresiou, s výraznými deštruktívnymi zmenami, s ťažkou poruchou funkcie, ktorá postihuje viac kĺbov horných končatín, dolných končatín a chrbtice, ťažké deformity s ťažkou poruchou pohyblivosti s polytopnou lokalizáciou a orgánovým postihnutím	50 – 60
5. Osteoporóza, osteomalácia, osteopatia	20 – 40
a) ľahká až stredná forma lokálna alebo generalizovaná	
b) ťažká forma so zvýšenou lomivosťou kostí s výrazným obmedzením pohyblivosti a výskytom jednej a viacerých kompresívnych zlomenín tela stavca	50 – 70
6. Chronická osteomyelitída	20 – 30
a) ľahký stupeň – lokalizovaná nepatrná aktivita, drobné hnisanie vo fistule	
b) stredný stupeň, rozsiahlejší proces, častá alebo trvalá sekrécia z fistuly s obmedzením pohyblivosti s prihľadnutím na dominantnosť hornej končatiny a pri dolnej končatine, ak ide o lokalizáciu na váhonosných kĺboch alebo na chodidle	30 – 40
c) ťažký stupeň – časté ťažké ataky, s horúčkou, vysokou FW, zreteľná infiltrácia mäkkých častí, sekrécia z fistuly a vylučovania sekvesterov, ťažký stupeň obmedzenia pohyblivosti a výkonnosti (opakovaný neúspech konzervatívnej aj operatívnej liečby)	50 – 70
7. Stavy po zlomenine rebier (iba sériové zlomeniny rebier)	20
a) ľahký stupeň obmedzenia ventilácie	30 – 40
b) stredný stupeň obmedzenia ventilácie	50 – 70
c) ťažký stupeň obmedzenia ventilácie	
8. Stavy po úrazoch panvy	10 – 20
a) ľahká porucha obmedzujúca len dlhodobé státie a chôdzu	
b) stredne ťažká porucha s porušením statiky a dynamiky dolných končatín a driekovej chrbtice	30 – 40
c) ťažké poruchy hybnosti dolných končatín, porucha funkcie zvieráčov	50 – 70
9. Malígne nádory svalov, kostí a kĺbov	80
a) stavy po operácii pri prebiehajúcim onkologickom liečení	50
b) stavy po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
c) stavy po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	90 – 100
d) neliečiteľné formy	70 – 80
e) recidívy	
10. Malý vzrast, telesná výška po skončení rastu	50
a) do 120 cm	40
b) do 130cm	30
c) do 140 cm	
11. Svalové ochorenia	
1. myopatie, kongenitálne, progresívne svalové dystrofie (Duchenneov, Beckerov typ a pod.), zápalové myozitídy, polyomyozitídy a pod., metabolické a endokrinné	30 – 50
a) ľahká forma s obmedzením hýbavosti	60 – 80

b) stredne ťažká forma s výrazným obmedzením hýbavosti	80 – 100
c) ťažká forma (imobilita)	
2. myasténia gravis, myastenický syndróm	20
a) ľahká forma	50
b) stredne ťažká forma s obmedzením hýbavosti	60 – 80
c) ťažká forma s výrazným obmedzením hýbavosti	
12. Poúrazové svalové ochorenia (pri dominantnej končatine +10 %)	10
a) ľahká forma (napríklad odtrhnutie dlhej hlavy dvojhlavového svalu)	20 – 30
b) stredne ťažká forma s funkčným obmedzením	50
c) ťažká forma s výrazným funkčným obmedzením	

B. Postihnutie končatín

B. 1. Horné končatiny

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata oboch horných končatín (vrodená alebo získaná v zmysle anatomického alebo funkčného chýbania)	100
2. Úplná strata jednej hornej končatiny a jednej dolnej končatiny (vrodená alebo získaná v zmysle anatomického alebo funkčného chýbania)	100
3. Strata jednej hornej končatiny v ramennom kĺbe alebo s veľmi krátkym kýpťom (ramena) (pri dominantnej končatine +10 %)	60
4. Strata jednej hornej končatiny v ramene alebo v lakťovom kĺbe (pri dominantnej končatine +10 %)	50
5. Strata jednej hornej končatiny v predlaktí (pri dominantnej končatine +10 %)	50
6. Strata jednej ruky (celej) (pri dominantnej končatine +10 %)	50
7. Strata všetkých piatich prstov jednej ruky alebo iná strata úchopovej schopnosti jednej ruky (pri dominantnej končatine +10 %)	50
8. Strata všetkých desiatich prstov na rukách	70 – 90
9. Strata jednotlivých prstov na ruke (pri dominantnej končatine +10 %)	30
a) strata jedného palca	50
b) strata dvoch palcov	20
c) strata ukazováka, prostredníka, prstenníka	0
d) strata malíčka	30
e) strata prvého a druhého prsta, prvého a tretieho prsta, prvého a štvrtého prsta	30
f) strata druhého a tretieho prsta, druhého a štvrtého prsta	30
g) strata prvého a piateho prsta, druhého a štvrtého prsta	30
h) strata tretieho a štvrtého prsta, tretieho a piateho prsta	50
i) strata štvrtého a piateho prsta	50
j) strata troch prstov s palcom	40
k) strata štyroch prstov s palcom	80
l) strata štyroch prstov (palec zachovaný)	
m) strata druhého až piateho prsta na oboch rukách	20
10. Stuhnutie ramenného kĺbu v priaznivej polohe pri pohyblivom ramennom kĺbe (pri dominantnej končatine +10 %)	50
11. Stuhnutie v ramennom kĺbe v nepriaznivom postavení alebo porušenej pohyblivosti ramenného kĺbu ťažkého stupňa (pri dominantnej končatine +10 %)	10
12. Obmedzenie pohyblivosti jedného ramenného kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)	20
a) ľahkého stupňa (elevácie do 120°, primerané obmedzenie rotácie, vystretie, ohnutie)	50

b) stredného ťažkého stupňa (elevácie do 90°, primerané obmedzenie rotácie, vystretie, ohnutie)	20
c) ťažkého stupňa (elevácie do 10 st., rotácie takmer 0)	40
	50
13. Obmedzenie pohyblivosti oboch ramenných kĺbov	
a) ľahkého stupňa	
b) stredne ťažkého stupňa	10
c) ťažkého stupňa	30
	40
14. Instabilita ramenného pletenca (pri dominantnej končatine +10 %)	
a) ľahkého stupňa (subluxácie)	10
b) stredne ťažkého stupňa (zriedkavé luxácie)	
c) ťažkého stupňa (časté luxácie)	
15. Pseudoartróza kľúčnej kosti	30
16. Pseudoartróza ramennej kosti (pri dominantnej končatine +10 %)	50
a) stabilná	
b) instabilná	10
17. Obmedzenie pohyblivosti lakťového kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)	20 – 30
a) ľahkého stupňa (vystretie/ohnutie 0° – 30° – 120°)	
b) ťažšieho stupňa (najmä ohnutie, vrátane obmedzenia rotácie predlaktia)	20
18. Stuhnutie lakťového kĺbu (pri dominantnej končatine +10 %)	40
a) v priaznivom postavení	
b) v nepriaznivom postavení	30 – 40
19. Pseudoartróza vretennej a lakťovej kosti (pri dominantnej končatine +10 %)	
20. Stav po zlomenine vretennej kosti a lakťovej kosti zhojenej s dislokáciou a funkčnou poruchou susedných kĺbov (pri dominantnej končatine +10 %)	20
a) ľahký stupeň	30
b) stredne ťažký stupeň	40
c) ťažký stupeň	
	10
21. Obmedzenie pohyblivosti zápästia (pri dominantnej končatine +10 %)	30
a) ľahkého stupňa (vystretie/ohnutie 30° – 0° – 40°)	
b) ťažšieho stupňa (vystretie/ohnutie)	10
22. Stuhnutie zápästia (pri dominantnej končatine +10 %)	40
a) v priaznivom postavení (ľahká dorzálna extenzia možná)	
b) v nepriaznivom postavení	
23. Stav po zlomenine zápästných kostí alebo po zlomenine jednej záprstnej kosti a viacerých záprstných kostí s poruchou funkcie ruky (pri dominantnej končatine +10 %)	10
a) ľahký stupeň	30
b) stredne ťažký stupeň	40
c) ťažký stupeň	20 – 40
24. Poúrazové aseptické nekrózy zápästných kostí (aktívne štádium dva roky) (pri dominantnej končatine +10 %)	

B. 2. Dolné končatiny

Druh zdravotného postihnutia	Miera funkčnej poruchy v %
1. Strata oboch dolných končatín v stehne	100
2. Strata jednej dolnej končatiny v stehne a jednej dolnej končatiny v predkolení s krátkymi amputačnými kýpťami s výrazne zníženou funkciou amputovaného kýpťa	80 – 90

3. Úplná strata jednej dolnej končatiny a jednej hornej končatiny	100
4. Strata jednej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe alebo s veľmi krátkym amputačným kýpťom	80
5. Strata jednej dolnej končatiny v stehne po kolenný kĺb	60
6. Strata jednej dolnej končatiny v predkolení s dostatočnou funkciou kýpťa a kĺbu	50
7. Strata oboch dolných končatín v predkolení	60
a) dobrá funkčnosť amputačných kýpťov	80
b) oslabená funkčnosť amputačných kýpťov (zlé hojenie)	
8. Strata nohy v členkovom kĺbe s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýpťa	30
a) jednostranná s dobrou funkciou	40
b) jednostranná s oslabenou funkciou	50
c) obojstranná s dobrou funkciou	70
d) obojstranná s oslabenou funkciou	
9. Strata nohy v Chopartovom kĺbe s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýpťa	20
a) jednostranná s dobrým kýpťom	30
b) jednostranná s oslabeným kýpťom	40
c) obojstranná s dobrou funkciou kýpťov	50
d) obojstranná s oslabenou funkciou kýpťov	
10. Strata nohy v Lisfrancovom kĺbe alebo v oblasti metatarzov s dobrou alebo s oslabenou funkciou amputačného kýpťa	20
a) jednostranná s dobrým kýpťom	30
b) jednostranná s oslabeným kýpťom	40
c) obojstranná s dobrou funkciou kýpťov	50
d) obojstranná s oslabenou funkciou kýpťov	30
11. Strata všetkých prstov na jednej nohe	50
12. Strata všetkých prstov na oboch nohách	60
13. Stuhnutie oboch bedrových kĺbov	70 – 80
a) v priaznivom postavení	
b) v nepriaznivom postavení	
14. Stuhnutie jedného bedrového kĺbu	40
a) v priaznivom postavení	50
b) v nepriaznivom postavení	
15. Obmedzenie pohyblivosti bedrového kĺbu <i>(Posudzovaný kĺb sa hodnotí komplexne, nielen jeden rozsah pohybu, do úvahy treba vziať aj rtg. popis. Za hlavný pohyb je považovaná flexia.)</i>	
a) ľahký stupeň – flexia do 100° (abdukcia do 40°, addukcia do 30°, extrarotácia do 40°, intrarotácia do 30°, extenzia 0°)	10
1. jednostranne	20
2. obojstranne	
b) stredný stupeň – flexia do 70° (abdukcia do 20°, addukcia do 10°, extrarotácia do 20°, intrarotácia do 15°, prípadná flekčná kontraktúra do 20°)	30
1. jednostranne	40
2. obojstranne	
c) ťažký stupeň – flexia do 40° (abdukcia – viklavá, addukcia – viklavá, extrarotácia – viklavá, intrarotácia – viklavá, prípadná flekčná kontraktúra nad 20°)	50
1. jednostranne	
2. obojstranne	40 – 50
16. Vrodená luxácia bedrového kĺbu počas liečby (trvajúca viac ako 1 rok), podľa stupňa kĺbovej chyby (subluxácia – luxácia) a náročnosti použitej liečby (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	20
17. Stav po operácii bedrového kĺbu s reziduálnou poruchou funkcie (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	30
a) ľahký stupeň 0° – 10° – 90°	50

b) stredný stupeň 0° – 30° – 90°	
c) ťažký stupeň 0° – 30° – 90° + obmedzenie rotácií v zhybe	30
18. Stav po vykonanej endoprotéze bedrového kĺbu alebo kolenného kĺbu (po reoperácii +10 %)	50
a) jednostranná	
b) obojstranná	30
19. Pseudoartróza krčka stehennej kosti	50
a) stabilná	
b) instabilná	50
20. Pseudoartróza stehennej kosti	20
	30
21. Skrátene dolnej končatiny	50
a) od 4 cm do 6 cm	
b) nad 6 cm	
c) nad 10 cm	80
22. Aseptická nekróza, Perthesova choroba v aktívnom štádiu počas liečenia (v rozsahu do dvoch rokov od začatia liečby)	30
	50
23. Stuhnutie jedného kolenného kĺbu	
a) v priaznivom postavení (ohnutie o 5° – 10°)	
b) v nepriaznivom postavení	50
	60
24. Stuhnutie oboch kolenných kĺbov	
a) v priaznivom postavení	
b) v nepriaznivom postavení	30
25. Uvoľnenie väzivového aparátu kolena, luxácie (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	
26. Stav po zlomenine jabĺčka (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	20
a) bez dislokácie úlomkov s opakovanou liečbou	30
b) s dislokáciou úlomkov	10
27. Obmedzenie funkcie v kolennom kĺbe (vystretie/ohnutie)	20
a) ľahký stupeň (flexia do 100°)	
1. jednostranne	30
2. obojstranne	40
b) stredný stupeň (flexia do 70°, prípadná flekčná kontraktúra do 20°)	
1. jednostranne	40
2. obojstranne	50
c) ťažký stupeň (flexia do 30°, prípadná flekčná kontraktúra nad 20°)	
1. jednostranne	
2. obojstranne	50
28. Pseudoartróza kostí predkolenia	
29. Stuhnutie horného členkového kĺbu (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	20
a) v priaznivom postavení (plantárna flexia od 5 do 15 stupňov)	30
b) v nepriaznivom postavení (plantárna flexia nad 15 stupňov)	10
30. Stuhnutie dolného členkového kĺbu (v strednom postavení) (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	30
31. Stuhnutie horného členkového kĺbu aj dolného členkového kĺbu (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	40
a) v priaznivom postavení	
b) v nepriaznivom postavení	
32. Obmedzenie funkcie členkového kĺbu (vystretie/ohnutie, vbočenie chodidla) (pri obojstrannom postihnutí +10 %)	20
a) ľahký stupeň	30
b) stredný stupeň (0° – 0° – 30°)	40
c) ťažký stupeň	
	30 – 50
33. Pes equinovarus vrodený (stupeň funkčnej poruchy závisí od rozsahu deformity nohy, od schopnosti či neschopnosti stať a chodiť bez ortopedických topánok)	50 – 60

a) jednostranný b) obojstranný	20 – 60
34. Ostatné deformity nohy s poruchou statiky a dynamiky nohy pri stoji a pri chôdzi stredného a ťažšieho stupňa podľa závislosti od trvalého nosenia ortopedických topánok a možnosti ďalšej liečby	80
35. Úplná strata funkcie jednej dolnej končatiny	

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa následkov zdravotného postihnutia straty dolnej končatiny (anatomická alebo funkčná) a bez ohľadu na kompenzáciu týchto následkov ortopedickými pomôckami. Miera funkčnej poruchy sa určí v závislosti od rozsahu funkčných porúch, rtg zmien v zmysle degeneratívnych zmien a deformácií a od dosiaľ vykonanej liečby, prípadne možnosti ďalšej liečby.

Miera funkčnej poruchy sa určí podľa následkov zdravotného postihnutia straty hornej končatiny (anatomická alebo funkčná) s prihliadnutím na dominantnosť hornej končatiny a bez ohľadu na kompenzáciu týchto následkov ortopedickými pomôckami.

Pri strate všetkých desiatich prstov sa posudzuje strata celých prstov, neposudzuje sa strata jednotlivých článkov prstov.

Pri strate alebo čiastočnej strate končatiny sa hodnotí anatomické alebo funkčné zdravotné postihnutie končatiny.

XIII. Močové ústrojenstvo

A. Postihnutie obličiek

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata alebo výpad funkcie obličky pri zdravej druhej obličke	10 – 20
2. Vývojová anomália obličiek bez podstatných ťažkostí a bez funkčného obmedzenia	0 – 10
3. Nefrolitiáza bez funkčného obmedzenia	
a) s kolikami s odstupom niekoľkých mesiacov	0 – 10
b) s častejšími kolikami a ťažkosťami	10 – 20
4. Postihnutie obličiek s obmedzením funkcie (bez ohľadu na etiológiu)	
a) ľahkého stupňa (obličkové funkcie sú trvale znížené s miernym obmedzením výkonnosti – kreatinín pod 130 umol/l)	20 – 40
b) stredného stupňa (obličkové funkcie sú značne znížené so značným obmedzením výkonnosti – kreatinín pod 150 umol/l)	50 – 60
c) ťažkého stupňa (sú prítomné laboratórne známky chronickej obličkovej insuficiencie s podstatným obmedzením výkonnosti – kreatinín nad 150 umol/l)	70 – 80
5. Strata alebo výpad jednej obličky s funkčným obmedzením druhej obličky	
a) ľahkého stupňa	
1. bez progresie	20 – 30
2. s progresiou – hladina kreatinínu v sére je pod 130 umol/l	40
b) stredného stupňa – hladina kreatinínu v sére je pod 150 umol/l	60
c) ťažkého stupňa – hladina kreatinínu v sére je nad 150 umol/l s prihliadnutím na komplikácie	60 – 80
6. Postihnutie obličiek liečených umelou obličkou (dialýzou) s ohľadom na prítomné komplikácie	60 – 80
7. Transplantácia obličky	
a) stav po transplantácii obličky do dvoch rokov s prevenciou antibiotickej liečby	80 – 100
b) stav po transplantácii obličky s dobrou funkciou štepu po dvoch rokoch	50
8. Malígnny tumor obličky	
a) po odstránení vo včasnom štádiu (T1 NOMO)	
1. bez komplikácií	40
2. s komplikáciami	50
b) po stabilizácii zdravotného stavu	

1. do piatich rokov od stabilizácie	50
2. po piatich rokoch od stabilizácie	40 – 50
c) neliečiteľné formy	90 – 100
d) recidívy	70 – 80

B. Ochorenie močových ciest

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Chronický zápal močových ciest	">
a) ľahšieho stupňa (bez podstatnej poruchy mikcie)	0 – 10
b) ťažšieho stupňa (so značnými poruchami mikcie)	10 – 20
2. Poruchy vyprázdňovania močového mechúra	
a) ľahšieho stupňa (pri nepatrnej retencii moču, nočné odkvapkávanie moču)	10
b) ťažšieho stupňa (potrebné manuálne vyprázdňovanie, použitie močového stimulátora, značná retencia moču /nad 100 ml/, bolestivé močenie)	20 – 30
c) s potrebou pravidelného cievkovania, trvalé nosenie cievky, urinálu bez podstatných sprievodných prejavov	50
3. Malígný tumor močového mechúra (povrchový a infiltratívny)	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 NOMO)	50
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu	
ca) do piatich rokov od stabilizácie	50
cb) po piatich rokoch od stabilizácie	40
d) neliečiteľné formy	90 – 100
e) recidívy	70 – 80
4. Inkontinencia moču	
a) relatívna inkontinencia moču	
stresová I. stupňa	0
stresová II. stupňa	20 – 30
stresová III. stupňa	50
b) urgentná inkontinencia, prípadne zmiešaná s prevahou urgencie si vyžaduje kompletné urodynamické vyšetrenie na potvrdenie správnosti diagnózy	50
c) úplná inkontinencia moču	50 – 70
5. Zvráskavený mechúr so značným zmenšením kapacity	50
6. Močovodnokožná píšťala prednej močovej trubice pri inkontinencii moču	30
7. Močovo-črevná píšťala pri análnej inkontinencii	60
8. Obličkovo-kožná píšťala, močovodnokožná píšťala a mechúrovo-kožná píšťala so značnou sekréciou	70
9. Umelý vývod moču navonok – trvalý	60 – 80
10. Funkčne málo významné anomálie močovopohlavného systému	10 – 20
11. Anomálie so stredne ťažkým postihnutím až ťažkým postihnutím funkcie a telesnej výkonnosti	50 – 70
12. Vrodené chyby močovopohlavného systému s anomálnym vyústením, rázštepové chyby u detí	50

Miera funkčnej poruchy zdravotného postihnutia močového ústrojenstva sa určí poruchou produkcie moču (overí sa najmä funkčným vyšetrením, lekáarskymi nálezmi, urodynamickým vyšetrením, endoskopicky).

Stupeň inkontinencie môže diagnostikovať urológ, gynekológ, neurológ a gerontológ podľa druhu inkontinencie.

Miera funkčnej poruchy pri zdravotných postihnutiach uvedených v písmene B bodoch 6 až 12 sa určuje len do obdobia rekonštrukčného riešenia.

XIV. Pohlavné orgány

A. Mužské pohlavné orgány

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata penisu	70
2. Čiastočná strata penisu	50
3. Malígný tumor penisu	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 NOMO)	50 – 80
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu	50
d) neliečiteľné formy	90 – 100
e) recidívy	70 – 80
4. Strata oboch semenníkov alebo úplná atrofia oboch semenníkov	
a) pred skončením telesného vývoja do 18. rokov veku)	50 – 80
b) v produktívnom veku	50 – 70
c) vo vyššom veku (po andropauze)	10
5. Malígný tumor semenníka	
a) po odstránení lokalizovaného seminómu alebo lokalizovaného malígneho teratómu bez postihnutia lymfatických uzlín (T1 NOMO)	50 – 70
b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	70 – 100
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie podľa veku)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
6. Malígný tumor prostaty	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1-2 NOMO), ak je prítomná erektilná dysfunkcia, alebo inkontinencia moču ako následok liečby	40 – 50
b) po odstránení alebo neodstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
f) recidívy	70 – 80
7. Malígný tumor prsnej žľazy	
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO)	40 – 50
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40
e) recidívy	70 – 80
f) neliečiteľné choroby	90 – 100
8. Vrodené chyby pohlavných orgánov	40 – 60

B. Ženské pohlavné orgány

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Strata prsníka nenádorovej etiológie (vo fertilnom veku)	40
a) jednostranná	50
b) obojstranná	
2. Strata atrofického prsníka po menopauze	10 – 20
a) jednostranná	20 – 30
b) obojstranná	10 – 20
3. Hypertrofia prsníkov (pubertálna forma, mastoptóza)	
4. Malígný tumor prsnej žľazy	50
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO)	80 – 90
b) po odstránení v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie podľa veku)	70 – 80
e) recidívy	90 – 100
f) neliečiteľné formy	
5. Strata maternice alebo sterilita vo fertilnom veku (treba prihliadať na psychoreaktívne poruchy)	30 – 40
6. Malígný tumor krčka maternice a tela maternice (s výnimkou carcinoma in situ)	

a) po odstránení tumoru krčka maternice alebo tela maternice v štádiu Ia, Ib (T1 NOMO)	40 – 50
b) po odstránení tumoru v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	80 – 90
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	40 – 50
e) neliečiteľné formy	90 – 100
f) recidívy	70 – 80
7. Strata oboch vaječníkov bez výrazného patologického účinku na hormonálny systém	10
8. Strata oboch vaječníkov vo fertilnom veku alebo pri nedostatočnej možnosti substitúcie pri vyrovnaní hormonálneho deficitu	30 – 40
9. Malígný tumor vaječníka	40 – 50
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO)	80 – 90
b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	40 – 50
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	90 – 100
e) neliečiteľné formy	70 – 80
f) recidívy	
10. Chronický alebo často sa opakujúci zápal vaječníkov, závesného aparátu maternice alebo maternice	0 – 10
a) ľahkého stupňa	10 – 20
b) stredného stupňa	20 – 30
c) ťažkého stupňa (recidívy viackrát v roku)	
11. Endometrióza ťažkého stupňa	30 – 40
12. Vaginálne píšťaly	40 – 60
a) píšťala močová cesta – pošva	40 – 60
b) píšťala konečník – pošva	80 – 90
c) píšťala močová cesta – konečník – pošva	20 – 30
d) filiformné píšťaly	
13. Pokles pošvovej steny alebo maternice	0 – 10
a) bez močovej inkontinencie alebo s nepatrnou stresovou inkontinenciou moču (I. stupeň)	20 – 40
b) s čiastočnou inkontinenciou moču	50 – 60
c) s úplnou inkontinenciou moču	40 – 60
14. Vrodené chyby pohlavných orgánov	10
15. Craurosis vulvae	30 – 50
a) ľahkého stupňa bez ťažkostí alebo s minimálnymi ťažkosťami	
b) ťažkého stupňa so značnými ťažkosťami, sekundárne zmeny (vredy, ekzémy, jazvy)	40 – 50
16. Malígný tumor pošvy a vonkajších rodidiel (s výnimkou carcinoma in situ)	80 – 90
a) po odstránení v počiatočnom štádiu (T1 NOMO)	50
b) v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby	40 – 50
c) po stabilizácii zdravotného stavu (do piatich rokov od stabilizácie)	90 – 100
d) po stabilizácii zdravotného stavu (po piatich rokoch od stabilizácie)	70 – 80
e) neliečiteľné formy	
f) recidívy	

Miera funkčnej poruchy zdravotných postihnutí sa určí na základe klinického obrazu v urologickej, sexuálnej a onkologickej oblasti.

Pri zdravotných postihnutiach ženských pohlavných orgánov sa miera funkčnej poruchy určí na základe gynekologického, endokrinologického, sexuologického a onkologického vyšetrenia s prihliadnutím na vek ženy. Pri týchto ochoreniach a chybách sa zohľadňujú aj možné psychické následky.

Pri vrodených poruchách pohlavných orgánov sa miera funkčnej poruchy určí len do obdobia rekonštrukčného riešenia.

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Stavy po traume (úraze) hlavy a mozgu s vnútrolebkovým krvácaním, s trvalými poruchami v neurologickej, psychiatrickej, psychologickej a zmyslovej oblasti	20 – 30
a) poruchy ľahkého stupňa	40 – 60
b) poruchy stredného stupňa	70 – 80
c) poruchy ťažkého stupňa	10
2. Stavy po zlomeninách lebky bez neurologických príznakov, stavy po otrase mozgu	
3. Zohyzďujúce znetvorenie tváre, ťažké deformity kostných a mäkkých častí ovplyvňujúcich mimiku, artikuláciu, žuvanie a pod.	30 – 60

Miera funkčnej poruchy uvedených zdravotných postihnutí sa určí podľa klinickej symptomatológie v neurologickej, stomatologickej, oftalmologickej a estetickej oblasti. Hodnotí sa druh zdravotného postihnutia, vek a stupeň funkčnej poruchy.

XVI. Kombinované postihnutie zraku a sluchu

<i>Druh zdravotného postihnutia</i>	<i>Miera funkčnej poruchy v %</i>
1. Hluchoslepota funkčne v rozsahu obojstrannej ťažkej nedoslýchavosti až hluchoty a obojstrannej úplnej slepoty a praktickej slepoty	100
2. Hluchoslepota funkčne v rozsahu obojstrannej stredne ťažkej nedoslýchavosti a obojstrannej silnej slabozrakosti	80

**Príloha č. 4
k zákonu č. 447/2008 Z. z.****Zoznam činností na účely určenia rozsahu potrebnej osobnej asistencie**

1. vstávanie,
2. líhanie,
3. polohovanie,
4. osobná hygiena
  - 4.1. umývanie,
  - 4.2. kúpanie,
  - 4.3. česanie,
  - 4.4. holenie,
  - 4.5. úprava nechtov,
  - 4.6. mejkap,
  - 4.7. vyprázdňovanie čriev a mechúra,
5. obliekanie,
6. vyzliekanie,
7. príprava jedla,
8. podávanie jedla,
9. podávanie liekov,
10. nakupovanie,
11. pomoc pri domácich prácach,
12. starostlivosť o pomôcku (napríklad osobné motorové vozidlo),
13. dorozumievanie
  - 13.1. písanie,
  - 13.2. čítanie,
  - 13.3. telefonovanie,
  - 13.4. artikulačné tlmočenie,
  - 13.5. taktilné tlmočenie,
  - 13.6. tlmočenie v posunkovej reči,
  - 13.7. sprostredkovanie komunikácie pre sluchovo postihnuté osoby a pre hluchoslepé osoby,
  - 13.8. predčítanie pre nevidiacich,
14. dohľad,
15. pomoc pri akútnom ochorení,
16. pomoc počas dovolenky,
17. sprievod dieťaťa do školy a zo školy alebo do predškolského zariadenia a z predškolského zariadenia, ak je rodič alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím,
18. pomoc nepočujúcemu rodičovi počujúceho dieťaťa aj nepočujúceho dieťaťa od jedného roku veku do deviateho roku veku a nepočujúcej fyzickej osobe, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu pri činnostiach, ktoré vzhľadom na svoje sluchové postihnutie nie sú schopné zvládnuť pre problémy s vnímaním a pochopením hovorenej reči v súvislosti s rozvíjaním hovorenej reči,

19. pomoc nevidiacemu rodičovi nevidiaceho dieťaťa aj vidiaceho dieťaťa od jedného roku veku do deviateho roku veku a nevidiacej fyzickej osobe, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu pri činnostiach, ktoré vzhľadom na svoje zrakové postihnutie nie sú schopní zvládnuť pre problémy s vnímaním a pochopením písomných informácií a grafických informácií, vytváraním vizuálne orientovaných pojmov a predstáv v súvislosti s rozvíjaním schopností priestorovej orientácie, a to predčítaním textu,
20. preprava alebo premiestňovanie pri pracovných aktivitách, vzdelávacích aktivitách, občianskych aktivitách, rodinných aktivitách a voľnočasových aktivitách,

**Príloha č. 5
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

**Skupiny chorôb a porúch na účely poskytovania peňažného príspevku na kompenzáciu
zvýšených výdavkov na diétne stravovanie**

Skupiny

I. skupina

- a) fenylketonúria do 18. roku života, po 18. roku života sa posudzuje individuálne na základe neurologického a psychiatrického vyšetrenia,
- b) cystická fibróza s pankreatickou insuficienciou,
- c) nešpecifické zápalové ochorenie čreva ulcerózna kolitída, Crohnova choroba v období sekundárnej malabsorpcie,
- d) celiakia v detskom veku a u dospelých, ktorých zdravotný stav si vyžaduje osobitné potravinové výrobky.

II. skupina

- a) diabetes mellitus typ I., diabetes mellitus typ II. inzulidependentný s komplikáciami,
- b) odstránenie 2/3 alebo celého žalúdka s malnutríciou, poklesom hmotnosti tela o 10 % od normy,
- c) syndróm krátkeho čreva so skrátením čreva viac ako 100 cm s prejavmi malabsorpcie,
- d) chronické poškodenie pankreasu (zápal, nádor, úraz) so závažnou maldigesciou, poklesom hmotnosti tela o 10 % od normy s prejavmi malabsorpcie,
- e) systémové ochorenia (systémový lupus erytematodes, Sjögrenov syndróm, reumatoidná artritída, Bechterevova choroba) spojené s poklesom hmotnosti tela viac ako 10 % od normy,
- f) malígne ochorenia spojené s poruchou funkcie tráviaceho traktu, s poklesom hmotnosti tela o 10 % od normy,
- g) skupina ďalších zriedkavých chorôb a porúch, ktoré sú spojené s príjmom potravy, s diagnostikovanou závažnou zmenou funkcie tráviaceho traktu alebo s poklesom hmotnosti tela viac ako 15 % od normálnej hodnoty s prejavmi malabsorpcie.

III. skupina

- a) chronická insuficiencia obličiek, kde je hladina kreatinínu v sére vyššia ako 200 mmol/l,
- b) zúženie pažeráka s výraznou poruchou prehĺtania na benígnom podklade alebo malígnom podklade.

**Príloha č. 6
k zákonu č. 447/2008 Z. z.****Zoznam zdravotných postihnutí na účely poskytovania peňažného príspevku na
kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou**

- I. Závažné ochorenia kože a kožných adnex
- a) dekubity a trofické defekty na ploche nad 5 % kožného krytu,
  - b) jazvy po popálení, poleptaní a ožarovaní s potrebou pravidelného ošetrovania (preväzy pre mokvanie, hnisanie s potrebou pravidelného ošetrovania pomocou masť, pást, olejov, obkladov),
  - c) rozsiahle ekzémy generalizovaného charakteru s potrebou pravidelného ošetrovania pomocou masť, pást, olejov, obkladov,
  - d) pľuzgierovité kožné ochorenia s generalizovaným postihnutím kože s potrebou pravidelného ošetrovania pomocou masť, pást, olejov, obkladov,
  - e) psoriasis vulgaris – generalizovaná forma s potrebou pravidelného ošetrovania pomocou masť, pást, olejov, obkladov,
  - f) ostatné kožné ochorenia vyžadujúce trvalé ošetrovanie pomocou masť, pást, olejov, obkladov (rozsiahle dermatózy, dermatomykózy, rohovatenie), kožné ochorenie musí mať generalizovaný charakter a postihuje plochu väčšiu ako 20 % povrchu kože,
  - g) ochorenia so zvýšenou sekréciou potných žliaz (chloridy v pote viac ako 40 mmol/l, sodík viac ako 70 mmol/l).
- II. Stav s chronickou sekréciou z fistúl a stomíí s potrebou častého ošetrovania (viac ako trikrát denne)
- a) osteomyelitída s trvalou sekréciou,
  - b) chronické fistuly so sekréciou,
  - c) tracheostómie, gastrostómie, nefrostómie, cystotómie, kolostómie,
  - d) cystická fibróza s chronickými pľúcnymi prejavmi alebo gastrointestinálnymi prejavmi.
- III. Ostatné postihnutia
- a) stresová inkontinencia moču III. stupňa,
  - b) úplná inkontinencia moču (podmienená organicky),
  - c) úplná inkontinencia stolice.

**Príloha č. 7
k zákonu č. 447/2008 Z. z.**

Zoznam chronických stavov, pri ktorých dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v dôsledku ťažkých porúch mobility bez používania technicky náročných pomôcok a zoznam technicky náročných pomôcok, ktorých používaním dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia

- I. Zoznam chronických stavov, pri ktorých dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v dôsledku ťažkých porúch mobility bez používania technicky náročných pomôcok
- a) ťažké spastické obrny a chabé obrny dolných končatín,
  - b) mozgové, mozočkové a miešne dysfunkcie podmieňujúce ťažké poruchy chôdze,
  - c) stavy so stuhnutím kolenného kĺbu alebo bedrového kĺbu trvalého charakteru bez možnosti ovplyvnenia tohto stavu ďalšou liečbou,
  - d) úplná slepota oboch očí,
  - e) praktická slepota oboch očí.
- II. Zoznam technicky náročných pomôcok, ktorých používaním dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia
- a) elektrické vozíky,
  - b) mechanické vozíky,
  - c) kočíky,
  - d) chodúľky,
  - e) kraulery,
  - f) ortézy z tuhých materiálov (dlahy, výstuže, pružiny)
    - 1. ortézy krku, trupu, bedra a lumbálnej oblasti,
    - 2. ortézy horných končatín okrem ortéz prstov a ruky, ktoré nemajú uchytenie na predlaktí,
    - 3. ortézy dolných končatín okrem ortéz prstov a nohy, ktoré nemajú uchytenie na predkolení,
  - g) protézy
    - 1. protézy horných končatín okrem protéz prstov a ruky, ktoré nemajú uchytenie tuhou objímkou na predlaktí,
    - 2. protézy dolných končatín okrem protéz chodidla, ktoré sú kompenzované výplňou a ortopedickou obuvou a nemajú uchytenie tuhou objímkou na predkolení.

Príloha č. 8
k zákonu č. 447/2008 Z. z.

Vzor preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

Predná strana preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v	
<p>PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM</p> <p style="color: red; font-size: 1.2em;">* 000000</p>	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>Fotografia 30 x 40 mm</p> </div>
Držiteľ:	
Dátum narodenia:	
Trvalý pobyt:	
V ..... dňa	
Podpis držiteľa preukazu	Odtlačok pečiatky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podpis oprávnenej osoby

Predná strana preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v	
<p>PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM SO SPRIEVODCOM</p> <p style="color: red; font-size: 1.2em;">* 000000</p>	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>Fotografia 30 x 40 mm</p> </div>
Držiteľ:	
Dátum narodenia:	
Trvalý pobyt:	
V ..... dňa	
Podpis držiteľa preukazu	Odtlačok pečiatky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podpis oprávnenej osoby

Zadná strana preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom:

<p>POZNÁMKA CARD OF PERSON WITH DISABILITIES</p> <p>POUČENIE Stratu preukazu treba ohlásiť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý ho vyhotovil. Držiteľ preukazu je povinný tomuto orgánu ohlásiť zmenu trvalého pobytu a priezviska. Preukaz je platný len s predloženým preukazom totožnosti. Zneužitie preukazu je trestné.</p>

Charakteristika preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom:

Preukaz je 75 mm široký a 100 mm vysoký. Preukaz je vytlačený na tvrdom bielom papieri.

Na prednej strane preukazu je v ľavom hornom rohu uvedený drobným typom písma text „Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v .....“.

Pod týmto textom sú zvýrazneným veľkým typom písma na ľavej strane preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím slová „PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S AŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM“ vysoké 3 mm a preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom slová „PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S AŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM SO SPRIEVODCOM“ vysoké 3 mm. Pod týmto textom je uvedená hviezdička a päťmiestne evidenčné číslo preukazu napísané výrazným typom písma vysokým 5 mm. Každý preukaz má svoje neopakovateľné číslo.

Vpravo od textu „PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S AŽ KÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM“ a od textu „PREUKAZ FYZICKEJ OSOBY S AŽ KÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM SO SPRIEVODCOM“ je obdĺžnik 30 mm široký a 40 mm vysoký. V obdĺžniku je text „Fotografia 30 x 40 mm“.

V druhej polovici prednej strany preukazu je na ľavej strane uvedený text 2 mm vysoký na troch riadkoch. V prvom riadku „Držiteľ:“, v druhom riadku „Dátum narodenia:“, v treťom riadku „Trvalý pobyt:“. Ostávajúca časť textu je vybodkovaná do konca pravej strany. V štvrtom riadku je text 2 mm vysoký „V..... dňa .....“.

V poslednom riadku prednej strany preukazu je uvedený text „.....Podpis držiteľa preukazu“ a „.....Odtlačok pečiatky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a podpis oprávnenej osoby“.

Na prednej strane preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom je z dolného ľavého rohu preukazu do pravej časti po spodok obdĺžnika pre fotografiu červená čiara široká 30 mm.

Na zadnej strane preukazu je v hornej časti uvedený text „POZNÁMKA“ veľkým typom písma 3 mm vysokým. Pod textom „POZNÁMKA“ je uvedený text „CARD OF PERSON WITH DISABILITIES“ veľkým typom písma 2 mm vysokým.

V dolnej časti zadnej strany preukazu je uvedené zvýrazneným veľkým typom písma 3 mm vysokým slovo „POUČENIE“ a pod ním 1 mm vysoký text poučenia „Stratu preukazu treba ohlásif úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý ho vyhotovil. Držiteľ preukazu je povinný tomuto orgánu ohlásif zmenu trvalého pobytu a priezviska. Preukaz je platný len s predloženým preukazom totožnosti. Zneužitie preukazu je trestné.“.

Príloha č. 9
k zákonu č. 447/2008 Z. z.

Vzor parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím

Predná strana parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím:

	<p style="text-align: center;">Parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím</p> <div style="text-align: center;"> <p style="font-size: small;"> Parking card Carte de stationnement Parkausweis Tarjeta de estacionamiento Contrassegno di parcheggio Parkeerkaart Karta parkingowa Pysäköntilupa Parkolási kártya Карта за паркиране Parkovací karta Parkirna karta </p> </div> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">MODEL EURÓPSKEJ ÚNIE</p>
<p>Platný do: 00-00-0000 Č.: 00 00 00 Vydaný:</p>	

Zadná strana parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím:

<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; background-color: #cccccc; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p style="font-weight: bold; margin: 0;">FOTO</p> </div>	<p>Tento preukaz oprávňuje držiteľa k využívaniu vyhradených parkovacích miest a zariadení v členských štátoch Európskej únie.</p> <p>Preukaz je potrebné umiestniť v prednej časti vozidla tak, aby bola predná časť preukazu jasne viditeľná na účely kontroly.</p>
<p>Priezvisko:</p>	<input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/>
<p>Meno:</p>	<input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/>
<p>Podpis:</p>	<input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/>

Príloha č. 10
k zákonu č. 447/2008 Z. z.

Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu pomôcky, peňažného príspevku na výcvik používania pomôcky, peňažného príspevku na úpravu pomôcky, peňažného príspevku na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažného príspevku na úpravu osobného motorového vozidla, peňažného príspevku na úpravu bytu, peňažného príspevku na úpravu rodinného domu a peňažného príspevku na úpravu garáže

Cena pomôcky, cena výcviku používania pomôcky, cena úpravy pomôcky, cena zdvíhacieho zariadenia, cena potrebnej úpravy osobného motorového vozidla a cena potrebnej úpravy bytu, rodinného domu alebo garáže	Príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ²⁹⁾				
	do 2	do 3	do 4	do 5	
do 331,94 eura	90 %	90 %	70 %	50 %	Výška príspevku v % z ceny pomôcky, z ceny výcviku používania pomôcky, z ceny úpravy pomôcky, z ceny zdvíhacieho zariadenia, z ceny potrebnej úpravy osobného motorového vozidla a z ceny potrebnej úpravy bytu, z ceny potrebnej úpravy rodinného domu alebo z ceny potrebnej úpravy garáže
do 1 659,70 eura	95 %	85 %	75 %	65 %	
nad 1 659,70 eura	95 %	90 %	80 %	70 %	

Príloha č. 11
k zákonu č. 447/2008 Z. z.

Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu pomôcky, ktorou je pes so špeciálnym výcvikom

Cena psa so špeciálnym výcvikom	Príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ²⁹⁾				
	do 2	do 3	do 4	do 5	
	100 %	95 %	90 %	80 %	Výška príspevku v % z ceny psa so špeciálnym výcvikom

Príloha č. 12
k zákonu č. 447/2008 Z. z.

Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na opravu pomôcky

Cena opravy pomôcky	Prijem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ²⁹⁾				Výška príspevku v % z ceny opravy pomôcky
	do 2	do 3	do 4	do 5	
do 165,97 eura	95 %	50 %	0 %	0 %	
do 331,94 eura	95 %	70 %	50 %	25 %	
do 829,85 eura	95 %	80 %	60 %	40 %	
nad 829,85 eura	95 %	90 %	70 %	50 %	

**Príloha č. 13
k zákonu č. 447/2008 Z. z.****Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla
a na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou**

Cena osobného motorového vozidla	Príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ²⁹⁾				Výška príspevku v % z ceny osobného motorového vozidla, najviac zo sumy 13 277,57 eura
	do 2	do 3	do 4	do 5	
	85 %	80 %	70 %	55 %	

**Príloha č. 14
k zákonu č. 447/2008 Z. z.****Skutočnosti na určenie výšky peňažného príspevku na prepravu**

Příjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrený v násobkoch sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom ²⁹⁾	do 2	do 3	do 4	do 5
Výška príspevku v % z preukázaných nákladov na prepravu	95 %	90 %	70 %	50 %

**Príloha č. 15
k zákonu č. 447/2008 Z. z.****Vyhlásenie o majetku fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu,
alebo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely poskytovania peňažných
príspevkov na kompenzáciu****Vyhlásenie
o majetku fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu,
alebo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na účely poskytovania
peňažných príspevkov na kompenzáciu**

Meno, priezvisko a titul: .....

Rodné číslo a dátum narodenia: .....

Bydlisko: .....

Vyhlasujem na svoju česť, že vlastným/nevlastným* majetok** v hodnote presahujúcej 39 833 eur.

Uvedené údaje sú pravdivé a úplné, som si vedomá/vedomý právnych následkov nepravdivého vyhlásenia, ktoré vyplývajú z príslušných právnych predpisov.

V ..... dňa .....

.....
Podpis fyzickej osoby, ktorá žiada o
peňažný príspevok na kompenzáciu, alebo
podpis fyzickej osoby s ťažkým zdravotným
postihnutím.....
Podpis úradne osvedčil

* Nehodiace sa prečiarknuť.

** Za majetok sa **považujú** nehnuteľné veci a hnutelne veci vo vlastníctve fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, alebo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vrátane peňažných úspor okrem majetku uvedeného ďalej, a ak to ich povaha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty. Majetok sa preukazuje podľa stavu majetku v čase podania žiadosti o peňažný príspevok na kompenzáciu. Za hodnotu majetku je možné považovať len podiel majetku pripadajúci na fyzickú osobu, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, alebo na fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.Za majetok sa **nepovažujú**

- nehnutelnosť, ktorú užíva na trvalé bývanie,
- poľnohospodárska pôda a lesná pôda, ktorú užíva pre svoju potrebu,
- hnuteľné veci, ktoré tvoria nevyhnutné vybavenie domácnosti, hnutelne veci, ktorými sú ošatenie a obuv, a hnutelne veci, na ktoré sa poskytla jednorazová dávka v hmotnej núdzi alebo peňažný príspevok na kompenzáciu,
- osobné motorové vozidlo, ktorého je držiteľom alebo vlastníkom a využíva ho na individuálnu prepravu z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
- hnuteľné veci, ak by bol ich predaj alebo iné nakladanie s nimi v rozpore s dobrými mravmi.

Príloha č. 16
k zákonu č. 447/2008 Z. z. v znení zákona č. 180/2011 Z. z.

Výkaz o odpracovaných hodinách osobnej asistencie

Meno a priezvisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím:

.....

Rodné číslo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím:

.....

Meno a priezvisko osobného asistenta:

.....

Mesiac a rok:

.....

Vzťah medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom:

.....

Odpracované hodiny osobnej asistencie za mesiac:

.....

Z toho tlmočenie (artikulačné, taktilné a v posunkovej reči):

.....

.....

Osobný asistent Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím

V ..... dňa .....

Vysvetlivky k vyplňovaniu výkazu o odpracovaných hodinách osobnej asistencie:

Mesiac a rok – uvedie sa mesiac a rok, v ktorom bola osobná asistencia vykonaná.

Vzťah medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom – uvedie sa, či osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva

- a) manžel,
- b) manželka,
- c) rodič,
- d) fyzická osoba, ktorá prevzala fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu,
- e) fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- f) dieťa,
- g) starý rodič,
- h) vnuk,
- i) súrodenec,
- j) nevesta,
- k) zať,
- l) svokor,
- m) svokra,
- n) iná osoba (vyššie neuvedená).

Odpracované hodiny osobnej asistencie za mesiac – uvedie sa súhrn odpracovaných hodín osobnej asistencie za konkrétny kalendárny mesiac.

Z toho tlmočenie (artikulačné, taktilné a v posunkovej reči) – uvedie sa súhrn odpracovaných hodín osobnej asistencie za konkrétny kalendárny mesiac, počas ktorých bolo vykonávané

tlmočenie.

Osobný asistent – uvedie sa podpis osobného asistenta.

Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím – uvedie sa podpis fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá výkaz o odpracovaných hodinách osobnej asistencie vypracovala a predkladá príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

V..... dňa..... – uvedie sa miesto a deň, mesiac a rok vyhotovenia výkazu.

Potvrdenie o vyplatených odmenách osobnému asistentovi

**Potvrdenie
o vyplatených odmenách osobnému asistentovi**

Meno a priezvisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

.....

Za kalendárny mesiac ..... v roku .....

Meno a priezvisko osobného asistenta .....

Odpracované hodiny .....

Odmena v eurách .....

Dátum prevzatia .....

Podpis osobného asistenta .....

- 1) § 23 ods. 2 písm. e) druhý bod, § 53 ods. 2 a § 54 ods. 7 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 1a) Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 3) § 45a a 45c zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 4) § 45c zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 5) § 35, 38 a 45a zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 6) Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 6a) § 54 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
§ 74 a 75a Občianskeho súdneho poriadku.
- 7) § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.
- 8) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 9) Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 9a) § 34 až 41 zákona č. 448/2008 Z. z. v znení zákona č. 551/2010 Z. z.
- 10) § 49 ods. 10 a 12 a príloha č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z.
- 11) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.
- 12) § 41 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 13) Zákon č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 14) § 3 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 15) § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až h) a k) až t) a § 5 ods. 7 písm. f) až j) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 16) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
- 17) Napríklad § 460 až 487 a § 628 až 630 Občianskeho zákonníka, zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov.
- 18) § 54 ods. 18 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 363/2007 Z. z.
- 19) § 30 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 20) Napríklad zákon č. 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí, alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov, zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov, zákon č. 627/2005

Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov.

21) Zákon č. 600/2003 Z. z. v znení zákona č. 532/2007 Z. z.

22) § 263a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

23) Zákon č. 599/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

25) Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

26) Zákon č. 305/1999 Z. z. o zmiernení niektorých krívd osobám deportovaných do nacistických koncentračných táborov a zajateckých táborov v znení neskorších predpisov.

27) § 64 až 70 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

28) Zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

29) § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

30) § 115 Občianskeho zákonníka.

32) Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov.

33) Zákon č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

34) § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

35) § 51 a 853 Občianskeho zákonníka.

36) Zákon č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 382/2004 Z. z.

Zákon č. 448/2008 Z. z.

37) Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

38) Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

39) Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

40) Zákon č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

41) Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

42) Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

43) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov.

44) Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

45) Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

46) Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení

neskorších predpisov.

47) § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

48) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

49) Napríklad zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

50) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

51) § 45, 48, 56 a 60 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

51a) § 75 a 75a Občianskeho súdneho poriadku.

§ 54 zákona č. 36/2005 Z. z.

52) Napríklad Trestný zákon v znení neskorších predpisov, Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

53) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

54) Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

